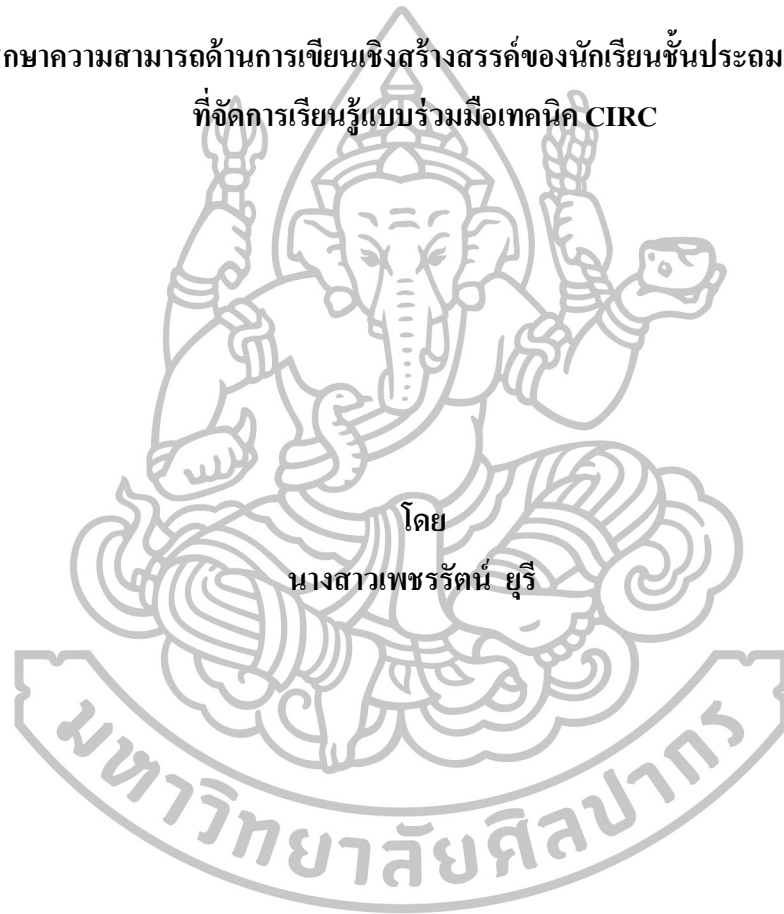

การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**A STUDY OF CREATIVE WRITING ABILITY OF FIFTH GRADE STUDENTS USING
THE CIRC COOPERATIVE TECHNIQUE LEARNING**

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Education Program in Teaching Thai Language

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2015

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ การศึกษา
ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือเทคนิค CIRC ” เสนอโดย นางสาวเพชรรัตน์ ยูรี เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารัทสนวงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณฑนา วัฒนถนอม
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

.....
..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากจ้อย)
...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุจิตรา คงจินดา)
...../...../.....

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข)
...../...../.....

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณฑนา วัฒนถนอม)
...../...../.....

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
...../...../.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ การศึกษา
ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือเทคนิค CIRC ” เสนอโดย นางสาวเพชรรัตน์ ยูรี เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารทัศนวงศ์)

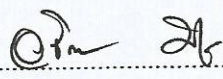
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

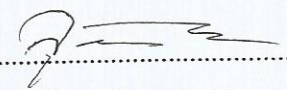
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณฑนา วัฒนถนอม
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

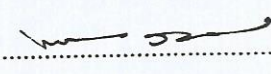
คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากจู้ย)

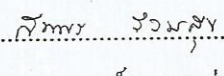
...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุจิตรา คงจินดา)

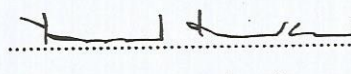
...../...../.....

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณฑนา วัฒนถนอม)

...../...../.....

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข)

...../...../.....

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

...../...../.....

54255312: สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คำสำคัญ: การเขียนเชิงสร้างสรรค์ / การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

เพชรรัตน์ ยูรี: การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รศ.สมพร ร่วมสุข, ผศ.มณฑนา วัฒนอนอม และ ผศ.ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. 153 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 โรงเรียนวัดแสมคำ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 32 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC 2) แบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที่แบบไม่อิสระ (t-test dependent)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....เพชรรัตน์ ยูรี.....

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1.กิตติพร ร่วมสุข 2..... 3.....

54255312: MAJOR: TEACHING THAI LANGUAGE

KEY WORD: CREATIVE WRITING ABILITY / THE CIRC COOPERATIVE TECHNIQUE
LEARNING.

PETCHARAT YUREE: A STUDY OF CREATIVE WRITING ABILITY OF
FIFTH GRADE STUDENTS USING THE CIRC COOPERATIVE TECHNIQUE LEARNING.
THESIS ADVISORS: ASSOC.PROF.SOMPORN RUAMSUK, ASST.PROF.MONTANA
WATANATANOM, AND ASST.PROF.CHAIYOS PAIWITHAYASIRITHAM. Ed.D. 153 pp.

The objectives of this research were 1) to compare for creative writing ability of fifth grade students before and after learning the CIRC cooperative technique and, 2) to study opinions of the fifth grade students towards management of learning the CIRC cooperative technique. The sample used in the study were the fifth grade students of Watsamaedam School during the second semester of the academic year 2014. Thirty-two students were randomly selected by using the classroom as a unit. For 4 weeks, 2 periods per week were used totaling 8 periods.

The tools used in the research consisted of 1) lesson plan for learning using the CIRC cooperative technique. 2) a test of creative writing ability, and 3) a questionnaires inquiring students opinions towards learning the CIRC cooperative technique. The collected data were analyzed by mean (\bar{X}) and standard deviation (S.D.), t-test dependent analysis.

The research findings were as follows:

1. The creative writing ability of fifth grade students after using the CIRC cooperative technique was significantly higher than before at the .05 level.
2. The opinions of fifth grade students towards learning the CIRC cooperative technique were highly positive.

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature Petcharat

Academic Year 2015

Thesis Advisors' signature 1. Somporn 2. 3. CHAIYOS P.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วย
ความอนุเคราะห์และความกรุณาในการให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจาก
รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณฑนา วัฒนฉนวน และผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อภิมาส มากจ้อย ประธานกรรมการตรวจสอบ
วิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.สุจิตรา คงจินดา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำปรึกษาและ
คำแนะนำเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์พิสวาท น้อยมณี อาจารย์รัตนพร คำมูล และอาจารย์
อรุณรัสมิ์ บำรุงจิตร ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขให้คำปรึกษาในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัยทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดแสมคำ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการ
ทดลองใช้เครื่องมือ และขอขอบพระคุณคุณครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พร้อมทั้งขอบใจ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และขอบคุณ
พี่ และเพื่อนร่วมรุ่น 54 สาขาวิชาการสอนภาษาไทยทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ
ตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ บิดานายสุชาติ ยุรี และมารดานางอัมพร ยุรี ที่ให้กำเนิดเลี้ยงดู
และส่งเสริมด้านการศึกษาตลอดมาซึ่งส่งผลให้ผู้วิจัยมีกำลังใจศึกษาจนสำเร็จดังปรารถนา

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่
บิดามารดา บูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล ตลอดจนอบรมสั่งสอน
ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้จนก่อเกิดเป็นความสำเร็จในครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
คำถามในการวิจัย.....	10
สมมติฐานของการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	13
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดแสมคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	14
การเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	18
ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	18
ความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	19
ลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	21
ประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	22
การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	25
การวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	28

บทที่

	การเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทนิทาน	32
	ความหมายของนิทาน	32
	ประเภทของนิทาน	33
	องค์ประกอบในการเขียนนิทาน.....	36
	การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	38
	ความหมายและความสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ	38
	การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC.....	40
	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	42
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
	งานวิจัยในประเทศ	49
	งานวิจัยต่างประเทศ	57
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
	วิธีและขั้นตอนการวิจัย	61
	ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการวิจัย.....	62
	ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	63
	ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการวิจัย	71
	ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล	72
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
	ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	73
	ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	74
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
	สรุปผลการวิจัย	77
	อภิปรายผล.....	77

บทที่		
	ข้อเสนอแนะ	82
	ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้	82
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	82
	รายการอ้างอิง.....	83
	ภาคผนวก.....	90
	ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	91
	ภาคผนวก ข การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	129
	ภาคผนวก ค การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	133
	ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	138
	หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	139
	และหนังสือขอทดลองเครื่องมือวิจัย.....	142
	ตัวอย่างผลงานนักเรียน	143
	ภาพบรรยากาศ.....	151
	ประวัติผู้วิจัย.....	153

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 และปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนวัดแสมดำ.....	5
2	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน	15
3	โครงสร้างเวลาเรียนวิชาภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดแสมดำ.....	16
4	การกำหนดเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลอง.....	64
5	เกณฑ์การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทนิทาน	67
6	เกณฑ์การกำหนดค่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ การจัดการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC.....	70
7	เกณฑ์การแปลความหมายของค่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ การจัดการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC.....	70
8	ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC	73
9	ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัด การเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC	74
10	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่จัดการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค CIRC.....	130
11	ค่าดัชนีความสอดคล้องการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อความแบบทดสอบ การเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	131
12	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความและวัตถุประสงค์ในการถาม แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียน แบบร่วมมือเทคนิค CIRC.....	132
13	คะแนนความสามารถการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ประเภทนิทานก่อน การจัดการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC.....	134

ตารางที่	หน้า
14	คะแนนความสามารถการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ประเภทนิทานหลัง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC..... 135
15	วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC..... 136
16	วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC..... 136

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
2	แบบแผนการทดลอง	61
3	สรุปขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่จัด การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	66
4	สรุปขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์	69
5	สรุปขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC.....	71

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ เป็นภาษาที่มีเอกลักษณ์ แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมและ เป็นมรดกอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้ นอกจากนี้ยังแสดงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของ คนในชาติ ก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในสังคม ดังนั้น ภาษาไทยจึงมีความสำคัญยิ่ง คนไทยควร หวงแหน รู้จักใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง และเกิดประโยชน์ต่อบ้านเมือง รวมทั้งชำระรักษาไว้ให้คงอยู่ แก่ลูกหลานตราบนานเท่านาน ดังพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (พระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทฯ, 2513: 190-191) ความว่า

ภาษาเป็นสิ่งสำคัญสำหรับบ้านเมือง ขอให้ร่วมมือช่วยกันรักษามาตรฐานของภาษาไทยไว้ อย่าให้ทรุดโทรม...ในด้านการใช้ถ้อยคำ หรือคำที่คิดขึ้นใหม่ ขอให้พยายามนึกถึงคำเก่า ๆ ใน ภาษาไทยของเราไว้บ้าง คำเก่า ๆ นี้มีอยู่แล้ว ขอให้พยายามรักษาไว้และใช้ให้ถูก คำที่จะสร้างขึ้น ใหม่ขอให้ช่วยกันคิดให้ดี ขออย่าคิดใหม่ให้ฟุ่มเฟือยนัก จะคิดก็ขอให้คิดเท่าที่จำเป็นจริง ๆ ความเจริญและความมั่งคั่งของภาษานั้นย่อมมีเป็นของธรรมดา ขอให้ช่วยกันระวังรักษา อย่าให้ ภาษาออกเป็นมะเร็งจะทำให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ในการติดต่อภาษาที่เช่นเดียวกัน ขอให้ ช่วยกันทำด้วยความระมัดระวัง

ภาษาไทยยังเป็นวิชาพื้นฐานที่จะนำไปสู่การเรียนการสอนในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยเป็น เครื่องมือในการอธิบายความรู้และเนื้อหาในสาขาวิชานั้นๆ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมและอบรมศีลธรรม จรรยาของความเป็นมนุษย์ให้ดียิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็น การให้การศึกษาขั้นพื้นฐานจึงให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเป็นอย่างมาก โดย มุ่งเน้นให้นักเรียนพัฒนาทักษะทั้ง 5 ประการ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการดู ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะการพูด โดยทักษะต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีความสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนใช้ ภาษาไทยได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง ในบรรดาทักษะทั้ง 5 นี้ ทักษะหนึ่งซึ่งมีความสำคัญและ จำเป็นไม่น้อยไปกว่าทักษะอื่น ๆ คือ ทักษะการเขียน ดังที่จิรวัดน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ (2555: 287) กล่าวไว้ว่า

การเขียน เป็นทักษะหนึ่งของการใช้ภาษา อันได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด ทักษะดังกล่าวนี้มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน ในสภาพสังคมปัจจุบันเรามีความจำเป็นที่ต้องใช้การเขียนมากขึ้น ทั้งในการศึกษา การทำงานอาชีพ และการติดต่อสื่อสารทั่วไป ถ้าผู้เขียนหรือผู้ส่งสารเขียนไม่ดี เช่น เขียนสะกดผิดมาก ใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสม หรือเขียนไม่ชัดเจนแจ่มแจ้ง ผู้อ่านหรือผู้รับสาร อาจมีความรู้สึกไม่ดีต่อผู้เขียน อาจเข้าใจเรื่องผิด หรืออาจทำให้เกิดการผิดพลาดเสียหายได้ การเขียนจึงมีความสำคัญเป็นอันมากสำหรับชีวิตทุกวันนี้

นอกจากนี้วิชา คำรงเกียรติศักดิ์ (2531: 1-2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

การเขียนเป็นเครื่องมือแสดงออกของความรู้ ความคิดและความรู้สึกของมนุษย์ เป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดความเจริญ หรืออารยธรรมของมนุษย์ในแต่ละยุคแต่ละสมัย เป็นเครื่องมือใช้สำหรับการสื่อสารทั้งเรื่องอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เป็นเครื่องมือที่ใช้สนองความปรารถนาของมนุษย์ เช่น ความรัก ความเข้าใจ เป็นต้น เป็นเครื่องมือสำคัญทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดมรดกทางด้านสติปัญญาของมนุษย์ เป็นสื่อกลางที่ให้ความรู้ความคิดและความเพลิดเพลินแก่คนทุกเพศทุกวัย เป็นบันทึกลงทางสังคมที่ให้คุณประโยชน์แก่คนรุ่นปัจจุบัน และอนาคต และเป็นงานอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งในปัจจุบัน

นับได้ว่าทักษะการเขียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับความเห็นของสุทธิชาติติยะ (2552: 11) ที่ได้กล่าวไว้ว่า

การเขียนมีความสำคัญต่อการสื่อสารของมนุษย์ในโลกปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้า เพราะว่าการเขียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และเป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดความเจริญทางวัฒนธรรมและอารยธรรมของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัยที่ถ่ายทอดมรดกทางด้านสติปัญญาของมนุษย์เป็นสื่อที่แพร่กระจายความคิดให้กว้างไกล สรุปได้ว่า การเขียนนั้นจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน ถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ทรรศนะ อารมณ์ จินตนาการต่าง ๆ

นอกจากนี้สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (2540: 3) กล่าวว่า “การเขียนสื่อสารเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทักษะคติ และอารมณ์ด้วยลายลักษณ์อักษร โดยมุ่งให้เกิดความรู้ ความเข้าใจสารเป็นสำคัญ”

การเขียนจึงเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังที่เจือ สตะเวทิน (2517: 18) กล่าวว่า “การเขียนเชิงสร้างสรรค์จัดเป็นการเขียนสื่อสารที่ใช้ความคิด และสติปัญญาของผู้เขียนเอง ไม่เขียนตามแบบใคร ไม่คัดลอกใคร กล่าวแสดงความคิดเห็น และ

แสดงบุคลิกภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่” สอดคล้องกับปราณี สุรสิทธิ์ (2549: 40) ที่ได้กล่าวไว้ว่าเป็นการเขียนที่ผู้เขียนสร้างคำ แนวคิด จากจินตนาการของตนเองโดยมิได้ลอกเลียนแบบอย่างของผู้อื่น อีกทั้งยังมีอิสระที่จะคิดรูปแบบใหม่ ๆ ที่แหวกแนวจากของเดิมที่มีอยู่ เป็นผลงานที่มีคุณค่าทางความคิดริเริ่มอย่างเด่นชัด ทั้งนี้การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญ ดังที่ วิภาฤดี วิภาวิน (2543: 2) พิณเพชร บุรณภิญโญ (2545: 31) และอศิมาศ มากข้วย (2553: 40) กล่าวไว้สอดคล้องกันว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือลักษณะหนึ่งที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีจินตนาการที่กว้างไกล สามารถแสดงความรู้สึกนึกคิดต่างๆออกมาตามระดับสติปัญญาของตนเอง เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียน ส่งผลไปถึงการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อน ๆ ช่วยให้เกิดกำลังใจ ความภาคภูมิใจ เชื่อมมั่น ในตนเอง และมีความกระตือรือร้นสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้แม็กกี (McKee, 1939: 209-201, อ้างถึงใน สมใจ ตั้งปณิธานสุข, 2544: 93) ยังได้กล่าวไว้ว่าการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งที่ได้พบเห็น เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่มีความถนัดทางการเรียนภาษาได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้ถูกทาง เป็นการเข้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมีความซาบซึ้งในคุณค่าของภาษาและวรรณกรรม และเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนเองด้วยภาษาของเขา เพื่อช่วยให้เกิดพัฒนาการทางภาษาดีกว่าการฝึกเขียนแบบธรรมดาทั่วไป

ดังนั้น คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเขียนและบรรจุเรื่องการเขียนเป็นสาระที่ 2 ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกำหนดมาตรฐาน ท 2.1 ว่า ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 1-2) นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้ระบุคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในด้านการเขียนไว้ว่า มีทักษะในการคัดลายมือด้วยบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพโครงเรื่อง และแผนภาพความคิดเพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่าง ๆ เขียนแสดงความรู้สึก และความคิดเห็น รวมถึงการเขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 4)

อย่างไรก็ตามแม้ว่าภาครัฐจะให้ความสำคัญกับการเขียน และได้บรรจุการเขียนไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แต่ในปัจจุบันนักเรียนก็ยังคงประสบปัญหาในเรื่องของการเขียนอยู่มาก โดยเฉพาะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก็พบปัญหาเช่นเดียวกัน ดังที่กานดา เดชวงศ์ญา (2553: 2-3) กล่าวว่า

นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการเขียน โดยเฉพาะปัญหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยมีสาเหตุหลายประการ เช่น นักเรียนส่วนใหญ่เขียนไม่ได้ เพราะขาดพื้นฐานความรู้ ขาดความคิดสร้างสรรค์ และขาดความสามารถในการลำดับความคิด ความต่อเนื่อง เป็นเหตุเป็นผลต่อกัน นอกจากนี้นักเรียนมีความเห็นว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นเรื่องยาก ปัญหาด้านครูพบว่า ครูขาดทักษะในการนำวิธีการสอนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

และกรรณิการ์ พวงเกษม (2531: 2-3) ได้กล่าวถึงปัญหาและข้อบกพร่องในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาอยู่ 4 ประการ ได้แก่ เรื่องลายมือ การเขียนตัวอักษร สระ วรรณยุกต์ไม่เรียบร้อย ไม่ถูกต้องตามลักษณะพยัญชนะไทย เรื่องการเขียนสะกดคำผิด เรื่องการเขียนประโยคผิด และเรื่องข้อบกพร่องจากการเขียนบรรยายหรือเขียนอธิบายไม่ชัดเจน คลุมเครือ ซึ่งปัญหาด้านการเขียนดังที่กรรณิการ์ พวงเกษมได้กล่าวมานี้ส่งผลโดยตรงต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนเพราะนักเรียน จะไม่สามารถเขียนอธิบายความรู้สึก จินตนาการของตนเองออกมาได้อย่างชัดเจนและใช้คำหรือประโยคไม่ถูกต้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้สอนในรายวิชาภาษาไทยของโรงเรียนวัดแสงคำ สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 7 ท่าน พบปัญหาเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนสรุปได้ดังนี้ นักเรียนไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นหรือเขียนอย่างไร ไม่สามารถที่จะเขียนสื่อสารออกมาได้อย่างถูกต้องชัดเจน ส่วนใหญ่จะเขียนเป็นประโยคสั้น ๆ ใช้คำง่าย ๆ เขียนสะกดคำผิด เขียนวกวนไม่ลำดับเหตุการณ์ และไม่มีความคิดที่แปลกใหม่หรือความคิดที่สร้างสรรค์ (ดาราน บุญโท, 2557; สุราณีย์ हाสูง, 2557; สุคนธา อินพญา, 2557; สุกัญญา วีระพันธ์, 2557; ธนอมนาก ห่อทอง, 2557; วาสนา เชื้อแพ่ง, 2557 และรินทร์ลภัส เฉลิมธรรมวงษ์, 2557) นอกจากนี้จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ซึ่งวัดด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 และปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนวัดแสงคำ ผลการทดสอบพบว่ามึคะแนนลดลงจากปีที่ผ่านมา ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 และปีการศึกษา 2556 โรงเรียนวัด แสมดำ

สาระ การเรียนรู้	คะแนน เต็ม	ค่าสถิติ			
		ปี 2555		ปี 2556	
		คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
การเขียน	100 คะแนน	62.16	23.97	39.74	23.23

ที่มา: สำนักทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน), ค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 และปี การศึกษา 2556 โรงเรียนวัดแสมดำ สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร. เข้าถึงเมื่อ 18 มีนาคม 2557. เข้าถึงจาก <http://www.niests.or.th>

จากตารางที่ 1 พบว่า ปีการศึกษา 2555 และปีการศึกษา 2556 นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนวัดแสมดำ สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดการศึกษากรุงเทพมหานคร มีคะแนน เฉลี่ยด้านการเขียน 62.16 และ 39.74 ตามลำดับ ซึ่งคะแนนลดลงจากปีการศึกษา 2555 อย่างมาก ดังนั้นทักษะการเขียนจึงเป็นทักษะที่ควรเร่งพัฒนา

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น วิธีการแก้ปัญหาการเขียน โดยเฉพาะการเขียนเชิง สร้างสรรค์นั้นจำเป็นต้องคำนึงถึง การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี ซึ่งได้มีผู้ที่ได้วิจัยทดลองมาแล้ว ดังเช่น ประทุม วิชา โคตร (2544: 55-56) ศึกษาการเขียนเชิง สร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ฝึกโดยวิธีการเขียนแผนที่ความคิด และอภิมาส มากุ้ย (2553: 153-160) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบท เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญา บัณฑิต เป็นต้น นอกจากนี้ก็มีเทคนิควิธีการสอนอีกวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ ซึ่งสามารถนำมาใช้สอนการ เขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ คือ การเรียนรู้แบบร่วมมือ เน้นให้นักเรียนทำงานด้วยกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ทั้งทางด้านความรู้และทางด้านจิตใจ ช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าในความ แตกต่างระหว่างบุคคลของเพื่อน ๆ เคารพความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่นที่แตกต่างจาก ตนเอง ตลอดจนรู้จักช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อน ๆ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือมีแนวคิดตั้งอยู่บน พื้นฐานของความเชื่อต่อไปนี้ 1) สร้างแรงจูงใจมากกว่าการเรียนรู้แบบรายบุคคล เพราะการมี

จุดมุ่งหมายเดียวกัน ของกลุ่มจะทำให้เกิดพลังที่สร้างสรรค์แก่กลุ่ม 2) สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะเกิดการเรียนรู้โดยการพึ่งพาซึ่งกันและกัน 3) การเกิดปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม นอกจากทำให้เกิดการพัฒนา ด้านสติปัญญาแล้วยัง พัฒนาทักษะทางสังคมให้แก่สมาชิกของกลุ่มด้วย 4) เกิดความรู้สึกในทางที่ดี ระหว่างสมาชิกในกลุ่มและบุคคลอื่น ๆ 5) พัฒนาความรู้สึกในการยอมรับตนเอง (Self Esteem) จาก การยอมรับและความเอา ใจใส่ของสมาชิกในกลุ่ม 6) พัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็น กลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ และ 7) เกิดการพัฒนาทักษะทางสังคม ที่จะสามารถนำไปใช้เมื่อจบ การศึกษาออกไปประกอบอาชีพในสังคมที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันเป็นสำคัญ (Joyce, Weil and Showers, 1992, อ้างถึงใน กมลทิพย์ ตรีเดช, 2552: 40)

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนที่สร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ซึ่งได้รับการออกแบบและพัฒนาขึ้นเพื่อบรรณาการ อ่านและการเขียน โดยเฉพาะการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ประการ คือ กิจกรรมพื้นฐานด้านการอ่านและการเขียน (Basal Related Activities) การดำเนินการสอนของครู (Direct Instruction) การบูรณาการการอ่านและการเขียน (Integrated Reading and Composition) (วัชรา เล่าเรียนดี, 2548: 178) และสุริย์ บาวเออร์ (2535: 19-20) ได้กล่าวไว้ว่า

เทคนิค CIRC เป็นการเรียนรู้ที่ผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม วิธีดังกล่าวสามารถทำให้เกิดความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนได้ดังนี้ คือ นักเรียนมีทักษะในการสื่อสาร การเข้าสังคม การเป็นผู้นำ และการอภิปราย มีความนับถือตนเอง เพราะว่าได้ช่วยกันแก้ปัญหาของกลุ่มเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จากหลายทัศนคติ มีแรงจูงใจในการเรียนเนื่องจากทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนสูง นักเรียนสามารถอภิปรายตามที่ตนเองรู้สึก นักเรียนอาจมีโอกาสดแสดงความคิดเห็น ทำกิจกรรม และประสบความสำเร็จในการเรียน ส่งเสริมด้านความคิด (Cognitive) นักเรียนรู้จักใช้เหตุผล และรู้จักใช้ความคิดอย่างรอบคอบ ให้ผลทางด้านสุขภาพจิต (Psychological Health) และนักเรียนรู้สึกได้รับการยอมรับ และนักเรียนในชั้นเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อกัน

นอกจากนี้ วัชรา สนวนสีดา (2548: 76) กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC ไว้ว่า

ประเด็นสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ก็คือ การพัฒนาการอ่านและการเขียน โดยให้นักเรียนร่วมมือกันเรียนรู้และฝึกทักษะต่าง ๆ ร่วมกันจนบรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่านและการเขียนแต่ละแบบ ซึ่งในการสอนการอ่านและการเขียนแต่ละแบบครูจะต้องสอนและอธิบายกระบวนการและเทคนิควิธีการให้นักเรียนเห็นและเข้าใจอย่างชัดเจน

จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นการผสมผสานการอ่านเพื่อความเข้าใจควบคู่กับการเขียนนั่นเอง ซึ่งในต่างประเทศได้มีการศึกษาวิจัยไว้แล้วพบว่าเหมาะสมและใช้ได้ดี และในประเทศไทยก็ได้มีผู้ศึกษาวิจัยการใช้การเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC เพื่อพัฒนาทักษะทางการอ่านและการเขียน เช่น งานวิจัยของพจนานเขียนสะอาด (2547: 116) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC มีผลการเรียนรู้หลังการได้รับการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับแสนประเสริฐ ปานเนียม (2552: 98) ที่ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนระดับปริญญาตรีที่สอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับวิธีสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านและเขียนของนักศึกษากลุ่มทดลองที่สอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC แตกต่างจากกลุ่มควบคุมที่สอนโดยวิธีสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีความสามารถสูงกว่ากลุ่มควบคุม และณัฐกาญจน์ เลิศยะโส (2553: 94) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความร้อยแก้วโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน จำนวน 3 แผน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.13/88.20 ซึ่งถือว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ของการเขียนเรียงความร้อยแก้วหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC นั้นสามารถพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC มาพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาทักษะทางการเขียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้เทคนิคหนึ่งในการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning Methods) ออกแบบขึ้นเพื่อใช้สอนการอ่านและการเขียนโดยเฉพาะ เป็นการบูรณาการการอ่านและการเขียน

เข้าไว้ด้วยกัน ใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โดยหลักสูตรและวิธีการสอนพัฒนาขึ้นโดย Madden, Slavin and Stevens ในปี ค.ศ. 1986 นับว่าเป็นโปรแกรมที่ใหม่ที่สุดของวิธีการเรียนรู้เป็นทีม ซึ่งเป็นโปรแกรมการเรียนแบบร่วมมือที่น่าสนใจยิ่ง เนื่องจากเป็นโปรแกรมการเรียนการสอนที่นำการเรียนแบบร่วมมือมาใช้ในการอ่านและการเขียน นาคยา ปิรันธนานนท์ (2543: 32-37) ได้กล่าวถึงลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไว้ว่า เป็นการแบ่งกลุ่มผู้เรียน เป็นกลุ่มละความสามารถ กลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่ม โดยผู้เรียนจับคู่กัน ร่วมกันศึกษากิจกรรม ทบทวน และทดสอบ ไปทีละเรื่องหรือทีละจุดประสงค์ จนครบหมดทุกเรื่องหรือทุกจุดประสงค์ตามที่ครูกำหนดไว้ จากนั้นผู้เรียนในกลุ่มมารวมตัวกันอีกครั้งหนึ่ง เพื่อทำงานร่วมกันตามที่ครูกำหนดจนสำเร็จเรียบร้อย และในขณะทำงานสมาชิกในกลุ่มจะปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ตามที่ครูกำหนด เพื่อให้การทำงานในกลุ่มมีประสิทธิภาพ เมื่อทุกกลุ่มศึกษาทุกกิจกรรมเสร็จเรียบร้อย ก็จะได้รับประเมินจากครู

นอกจากนี้ นาคยา ปิรันธนานนท์ (2543: 32-37) ได้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้เทคนิค CIRC ไว้ว่า จุดประสงค์หลักของการนำเทคนิค CIRC มาใช้ก็เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะสัมพันธ์ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน ไป พร้อม ๆ กัน การสอนทักษะที่ดีไม่ควรสอนกันเป็นกลุ่มใหญ่ จึงให้ให้จัดเป็นกลุ่มย่อย ๆ กิจกรรมหรือเรื่องที่จะให้ผู้เรียนเรียนด้วยกันนั้น ได้แก่ กิจกรรมการอ่านเพื่อศึกษาเนื้อหา สรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยการอ่านเองในใจ อ่านให้กันและกันฟัง แล้วช่วยกันตรวจแก้ไข ครูคอยสังเกตขณะผู้เรียนเรียนด้วยกัน กิจกรรมการศึกษาเนื้อหาสาระ ไวยากรณ์ และฝึกทักษะการเขียน โดยตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน เน้นการใช้ไวยากรณ์ หลักภาษา และเขียนเรียงความให้หัวข้อที่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน การศึกษาศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องที่อ่าน ฝึกอ่านคำเหล่านี้จนคล่องร่วมกับเพื่อน ศึกษาความหมายของคำ ค้นหาความหมายของคำใหม่ในเรื่องที่อ่าน หรือคำยาก โดยศึกษาจากพจนานุกรม แล้วฝึกการแต่งประโยค โดยใช้คำเหล่านั้น สรุปเรื่องราวหลังการอ่านและอภิปราย การทดสอบการสะกดคำ กิจกรรมอิสระต่างๆเช่น ครูอาจจัดเวลาให้ผู้เรียนเลือกอ่านหนังสือที่ตนเองชอบ โดยกำหนดให้อ่านทุกวันวันละ 20 นาที เพื่อสร้างนิสัย รักการอ่านและมีการรายงานการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น

การเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC จะประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ประการ คือ กิจกรรมพื้นฐานด้านการอ่านและการเขียน (Basal Related Activities) การดำเนินการสอนของครู (Direct Instruction) การบูรณาการ การอ่านและการเขียน (Integrated Reading and Composition) (วัชราน เล่าเรียนดี, 2548: 178) โดยขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผู้วิจัยสังเคราะห์และกำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

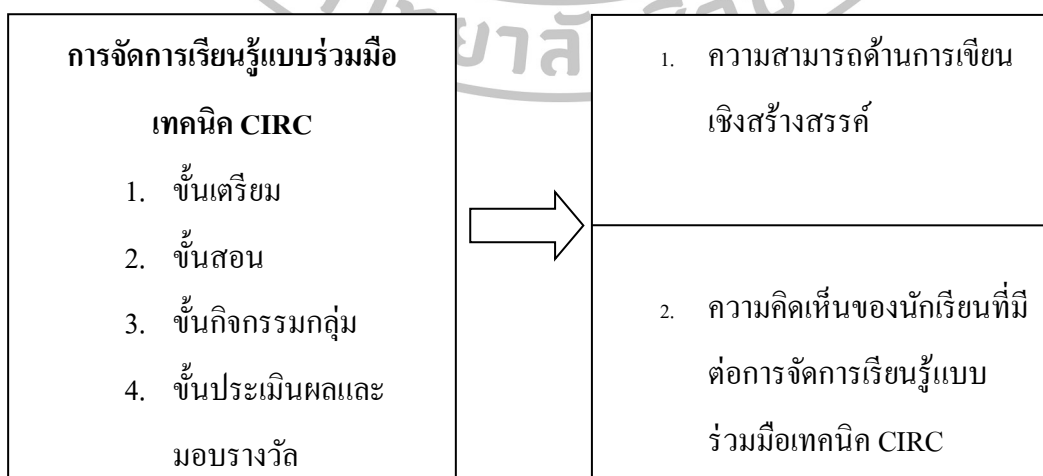
1. **ขั้นเตรียม** แบ่งกลุ่มนักเรียน โดยคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน คือ 1:2:1 จำนวน 8 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง และครูแนะนำวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC อธิบายถึงความสัมพันธ์ของการอ่านและการเขียน พร้อมทั้งวิธีการวัดผลประเมินผล รวมถึงการคิดคะแนนกลุ่ม เพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่ นักเรียน

2. **ขั้นสอน** ครูทบทวนความรู้เรื่องการเขียน ความหมาย ประเภทและความสำคัญของการเขียน และซักถามความรู้เดิมของนักเรียน จากนั้นครูนำเสนอความรู้ใหม่ให้นักเรียน และร่วมกันสรุปสาระสำคัญ

3. **ขั้นกิจกรรมกลุ่ม** ครูแจกบทอ่านนิทานให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามเกี่ยวกับการเรียบเรียงเนื้อเรื่องและองค์ประกอบของนิทาน ได้แก่ แนวคิด การเปิดปิดเรื่อง การเรียบเรียงเนื้อหา การตั้งชื่อเรื่อง และข้อคิดที่ได้รับ โดยบันทึกลงในใบงาน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ ต่อมาให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันฝึกเขียนนิทานจากต้นแบบนิทานที่ได้ศึกษาและนำเสนอในคาบถัดไป พร้อมทั้งร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินผลงาน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนนิทาน

4. **ขั้นประเมินผลและมอบรางวัล** ครูให้นักเรียนเขียนนิทานเป็นรายบุคคลตามรูปแบบนิทานที่ได้ศึกษา ตรวจให้คะแนนพร้อมทั้งบันทึกคะแนนของสมาชิกในแต่ละกลุ่มและคิดคะแนนการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ และมอบรางวัลกลุ่มที่มีคะแนนสูงสุด 2 อันดับแรก โดยกำหนดรางวัลไว้ 2 รางวัล คือ รางวัลชนะเลิศ และรางวัลยอดเยี่ยม และส่งผลงานการเขียนนิทานของนักเรียนมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

จากแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

คำถามในการวิจัย

1. ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความคิดเห็นต่อการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC อยู่ในระดับใด

สมมติฐานของการวิจัย

ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - ประชากร
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดแสงดำ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 99 คน ซึ่งจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถ
 - กลุ่มตัวอย่าง
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 โรงเรียนวัดแสงดำ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 32 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. ตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาในการทดลองครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค

CIRC

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

3. ระยะเวลาในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาในการดำเนินการทดลองทั้งหมด 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมการทดสอบก่อนและหลังเรียนทั้งสิ้นจำนวน 8 ชั่วโมง

4. เนื้อหาที่ใช้ทดลอง

ผู้วิจัยได้ใช้เนื้อหาสาระจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัด ท.2.1 ป.5/8 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ ในที่นี้ผู้วิจัยกำหนดให้เขียนนิทาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนเรื่องที่มีความคิดริเริ่มเป็นของตนเอง โดยอาศัยจินตนาการและประสบการณ์ของผู้เขียน มีเอกลักษณ์ และมีความแปลกใหม่ มีเทคนิคการเขียน ใช้ภาษาที่ถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมายได้ชัดเจน และมีคุณค่าหรือให้ข้อคิด เป็นที่ยอมรับของสาธารณชน

2. การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่บูรณาการการอ่านและการเขียน ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ประการ คือ กิจกรรมพื้นฐานด้านการอ่านและการเขียน (Basal Related Activities) การดำเนินการสอนของครู (Direct Instruction) และการบูรณาการการอ่านและการเขียน (Integrated Reading and Composition) เป็น การเรียนที่ผู้สอนแบ่งผู้เรียนความสามารถ กลุ่มละ 3-4 คน ให้นักเรียนร่วมมือกันเรียนรู้และฝึกทักษะต่าง ๆ ร่วมกันจนบรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่านและการเขียนแต่ละแบบ การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นเตรียม แบ่งกลุ่มนักเรียน โดยความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน คือ 1:2:1 จำนวน 8 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง และครูแนะนำวิธีการเรียน แบบร่วมมือเทคนิค CIRC อธิบายถึงความสัมพันธ์ของการอ่านและการเขียน พร้อมทั้งวิธีการวัดผล ประเมินผล รวมถึงการคิดคะแนนกลุ่ม เพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียน

2.2 ขั้นสอน ครูทบทวนความรู้เรื่องการเขียน ความหมาย ประเภทและความสำคัญ ของการเขียน และซักถามความรู้เดิมของนักเรียน จากนั้นครูนำเสนอความรู้ใหม่ให้นักเรียน และ ร่วมกันสรุปสาระสำคัญ

2.3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม ครูแจกบทอ่านนิทาน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถาม เกี่ยวกับการเรียบเรียงเนื้อเรื่องและองค์ประกอบของนิทาน ได้แก่ แนวคิด การเปิดปิดเรื่อง การเรียบ เรียงเนื้อหา การตั้งชื่อเรื่อง และข้อคิดที่ได้รับ โดยบันทึกลงในใบงาน จากนั้นครูและนักเรียน ร่วมกันเฉลยคำตอบ ต่อมาให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันฝึกเขียนนิทานจากต้นแบบนิทานที่ได้ศึกษา และนำเสนอในคาบถัดไปพร้อมทั้งร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินผลงาน จากนั้นครูและ นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนนิทาน

2.4 ขั้นประเมินผลและมอบรางวัล ครูให้นักเรียนเขียนนิทานเป็นรายบุคคลตาม รูปแบบนิทานที่ได้ศึกษา ตรวจให้คะแนนพร้อมทั้งบันทึกคะแนนของสมาชิกในแต่ละกลุ่มและคิด คะแนนการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ และมอบรางวัลกลุ่มที่มีคะแนน สูงสุด 2 อันดับแรก โดยกำหนดรางวัลไว้ 2 รางวัล คือ รางวัลชนะเลิศ และรางวัลยอดเยี่ยม และส่ง ผลงานการเขียนนิทานของนักเรียนมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

3. ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง คะแนนความสามารถในการ เขียนนิทานที่วัดได้จากการทำแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็น แบบทดสอบอัตนัยจำนวน 2 ข้อ โดยนักเรียนสามารถตั้งชื่อเรื่องได้เหมาะสม น่าสนใจ เนื้อหา มี สาระ สนุก ดำเนินเรื่องได้อย่างน่าสนใจ ลำดับเหตุการณ์ต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน ตลอดทั้งเรื่อง ใช้ถ้อยคำภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม เกิดความรู้สึกล้อลอยตาม มีความริเริ่มสร้างสรรค์ และให้แง่คิดคติสอนใจ

4. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือเทคนิค CIRC ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ วัดได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนวัดแสมคำ สำนักงานเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผู้วิจัยได้ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดแสมดำ พุทธศักราช 2556
2. การเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.2 ความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.3 ลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.4 ประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.5 การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.6 การวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.7 การเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทนิทาน
3. การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
 - 3.1 ความหมายและคุณค่าของการเรียนแบบร่วมมือ
 - 3.2 การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
 - 3.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดแสมคำ พุทธศักราช 2556

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้นมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่ดีต่อการศึกษต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีรายละเอียด ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 2)

มาตรฐานและสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกลงในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตารางที่ 2 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชีวิต สารการเรียนรู้แกนกลาง สารที่ 2 การเขียน

ระดับชั้น	ตัวชีวิต	สารการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	การเขียนสื่อสาร เช่น คำขวัญ คำอวยพร คำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอน
	3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน	การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน
	4. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่าง ๆ ประกาศ แจ้งความ แถลงการณ์ จดหมาย คำสอน โอวาท และคำปราศรัย
	5. เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ	การเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ
	6. เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา	การเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น
	7. กรอกรายการต่าง ๆ	การกรอกรายการใบฝากเงินและใบถอนเงิน หมายดีแบบฝากส่งพัสดุไปรษณีย์ภัณฑ์
	8. เขียนเรื่องตามจินตนาการ	การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
	9. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน

คุณภาพผู้เรียนด้านการเขียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นั้นระบุว่าต้องมีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกรายการต่าง ๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 4)

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดแสมดำ พุทธศักราช 2556

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดแสมดำ พุทธศักราช 2556 เป็นหลักสูตรที่จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อพัฒนาทักษะและ

ความสามารถของผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะต้องเรียนสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย รวม 160 ชั่วโมง

ตารางที่ 3 โครงสร้างเวลาเรียนวิชาภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดแสมดำ

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน					
	ระดับประถมศึกษา					
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
กลุ่มสาระการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน ภาษาไทย	200 ชั่วโมง/ปี	200 ชั่วโมง/ปี	200 ชั่วโมง/ปี	160 ชั่วโมง/ปี	160 ชั่วโมง/ปี	160 ชั่วโมง/ปี

**คำอธิบายรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท 15101
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เวลาเรียน 160 ชั่วโมง**

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อย อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยาย และการพรรณนา โดยนัยอย่างหลากหลาย แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นจากการอ่านงานเขียนเชิงอธิบายคำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตามได้ เห็นคุณค่าของวรรณคดี และสามารถเลือกอ่านหนังสือหรือวรรณกรรมที่มีคุณค่า ระบุความรู้ ข้อคิดเห็นจากการอ่าน การคัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด สามารถเขียนสื่อสาร เขียนแผนภาพ โครงเรื่องแผนภาพความคิด เขียนย่อความเขียนบันทึก อธิบายความ เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น กรอกแบบรายการต่าง ๆ ได้ สามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการและแต่งบทร้อยกรอง พุคแสดงความรู้ความคิดเห็นและความรู้สึก การตั้งคำถาม ตอบคำถาม วิเคราะห์ รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาและสนทนจากเรื่องที่ฟังและดู รู้จักชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค สามารถจำแนกส่วนประกอบของประโยค เปรียบเทียบภาษาไทยและภาษาถิ่น ใช้คำราชาศัพท์ คำภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทยใช้สำนวนภาษาไทย โดยใช้ทักษะกระบวนการอ่าน เขียน ฟัง พูด เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การใช้ภาษา มีทักษะกระบวนการสื่อสาร กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการแก้ปัญหา มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ มีมารยาท ในการอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูด สามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันมีเจตคติที่ดีต่อภาษาไทยและภูมิใจในภาษาไทย

รหัสตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.5/1, ป.5/2, ป.5/3, ป.5/4, ป.5/5, ป.5/6, ป.5/7, ป.5/8

ท 2.1 ป.5/1, ป.5/2, ป.5/3, ป.5/4, ป.5/5, ป.5/6, ป.5/7, ป.5/8, ป.5/9

ท 3.1 ป.5/1, ป.5/2, ป.5/3, ป.5/4, ป.5/5

ท 4.1 ป.5/1, ป.5/2, ป.5/3, ป.5/4, ป.5/5, ป.5/6, ป.5/7

ท 5.1 ป.5/1, ป.5/2, ป.5/3, ป.5/4

รวมทั้งหมด 33 ตัวชี้วัด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ท 15101

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เวลา 2 คาบ/สัปดาห์

เวลารวม 160 ชั่วโมง/ปี

จำนวน 4 หน่วยกิต

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
1	นิทานเทียบ สุภาษิต เรื่อง เห็นช้าง เท่าหมู	ท 1.1 (ป.5/1)	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ ถูกต้อง	12
		ท 1.1 (ป.5/2)	อธิบายความหมายของคำและประโยคข้อความ ที่เป็นการบรรยายและพรรณนา	
		ท 2.1 (ป.5/3)	เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อใช้พัฒนางานเขียน	
		ท 2.1 (ป.5/8)	เขียนเรื่องตามจินตนาการ	

หมายเหตุ: ผู้วิจัยเน้นมาตรฐานการเรียนรู้ ท 2.1 (ป.5/8) เขียนเรื่องตามจินตนาการ รวม 6 ชั่วโมง ทดสอบก่อนและ
หลังเรียน 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง

จากหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดแสมคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ได้กำหนดโครงสร้างรายวิชา สาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 160 ชั่วโมง
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดด้านการเขียนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ โดยใช้แผนการจัด
การเรียนรู้หน่วยที่ 1 เรื่อง นิทานเทียบสุภาษิต เรื่อง เห็นช้างเท่าหมู ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์

ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการถ่ายทอดความคิดและจินตนาการที่แปลกใหม่ของ ผู้เขียน โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายหรือคำจำกัดความไว้ ดังนี้

เจือ สตะเวทิน (2517: 18) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ใช้ ความคิดของผู้เขียนเอง เพื่อแสดงให้เห็นว่าเขาจะทำการอย่างหนึ่งที่แสดงสติปัญญาของตนเอง ไม่เขียนตามแบบใคร ไม่คัดลอกใคร เขากล้าแสดงความคิดเห็น เขาแสดงบุคลิกภาพของเขาอย่าง เต็มที่

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2535: 1) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนซึ่งมีลักษณะ ของการริเริ่ม โดยที่ผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการและประสบการณ์ของตนมาเชื่อมโยงความคิดใน การเขียน

ณรงค์ฤทธิ์ ศักดาณรงค์ (2537: 53) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การรู้จัก เลื่อนนำเอาบรรดาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ก่อให้เกิดสิ่งแปลกใหม่ มีคุณภาพประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม

บุญยงค์ เกศเทศ (2539: 318) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนที่ผู้เขียน จะต้องประมวลความรู้สัจนึกคิดและประสบการณ์ที่พึงมีทั้งหมด สร้างงานที่เป็นจินตนาการออกมา ซึ่งเป็นงานที่ไม่มีขอบเขตรูปแบบหรือข้อจำกัดที่แน่นอน งานเขียนสร้างสรรค์ของผู้ใดก็ย่อมเป็น เอกสิทธิ์ของผู้นั้น แต่อย่างไรก็ตามอาจได้แนวคิดหรือกลวิธีจากผู้อื่นบ้างก็ได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 137) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียน โดย ใช้ความรู้ประสบการณ์และจินตนาการในการเขียนเรียงความ นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย บทร้อยกรอง ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้เขียนจะต้องมีความคิดดี มีจินตนาการดี มีการประมวลคำหลากหลาย สามารถนำคำมาใช้ในการเขียน มีเทคนิคการเขียนและใช้สำนวนสนทนา

ถวัลย์ มาศจรัส (2545: 4) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า การเขียน เชิงสร้างสรรค์ หมายถึง งานเขียนที่แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียนที่เขียนด้วย สำนวนภาษาที่มีลักษณะเฉพาะของตนเอง หรือมีรูปแบบการเขียนที่แปลกใหม่ มีคุณค่าและเป็น ที่ยอมรับของสาธารณชน

ฮุก (Hook, 1976, อ้างถึงใน อุดมลักษณ์ ช้อยหิรัญ, 2531: 29) ได้กล่าวสรุปการเขียนเชิง สร้างสรรค์ไว้ว่า

1. ความคิดริเริ่มที่ได้จากการมองสิ่งคุ้นเคยในแนวใหม่ หรือการจัดสิ่งทีู้แล้วใหม่
2. ไม่ว่างานเขียนใดก็ตามที่แสดงความริเริ่มจะถือเป็นงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ แต่งานชิ้นหนึ่งอาจมีคุณค่าเชิงสร้างสรรค์มากกว่างานอีกชิ้นหนึ่ง

เมอร์เรย์ (Murry, 1973, อ้างถึงใน อัจฉรา ชิวพันธ์, 2533: 2) กล่าวว่า การเขียนสร้างสรรค์เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการที่ผู้เขียนพยายามที่จะใช้การรับรู้ในด้านต่าง ๆ ของตนมาเรียบเรียงเป็นถ้อยคำที่จะสื่อความหมายให้ผู้อ่านได้เข้าใจทั้งด้านความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้เขียน รวมถึงมีความเข้าใจในสาระต่าง ๆ ตรงตามที่คุณเขียนต้องการ

ทอเรนซ์ (Torrance, 1964, อ้างถึงใน ประทุม วิชาโคตร, 2544: 28) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการเขียนแสดงความคิดที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะของคน สัตว์และสิ่งแวดล้อมที่ผิดแผกแตกต่างไปจากธรรมชาติได้

จากแนวคิดต่าง ๆ ข้างต้น สรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนเรื่องที่มีความคิดริเริ่มเป็นของตนเอง โดยอาศัยจินตนาการและประสบการณ์ของผู้เขียน มีเอกลักษณ์ และมีความแปลกใหม่ มีเทคนิคการเขียน ใช้ภาษาที่ถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นที่ยอมรับของสาธารณชน และมีคุณค่าหรือให้ข้อคิด

ความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นบ่อเกิดของความคิดและจินตนาการของผู้เรียนและยังก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ มากมาย ทั้งต่อตนเองและผู้คนรอบข้าง ดังที่มิ้นนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญและคุณค่าของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

บันลือ พฤษะวัน (2533: 2) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์นอกจากจะเป็นการฝึกทักษะการเขียนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางการเขียนของนักเรียน ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความคิดและการสื่อความหมายให้เกิดประโยชน์ที่ต้องการสูงสุดแล้วยังเป็นการฝึกการคิดเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ถวัลย์ มาศจรัส (2545: 5-6) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. ความสำคัญต่อชีวิต
 - 1.1 เกิดภูมิปัญญาด้านสำนวนภาษาใหม่ ๆ สำหรับการติดต่อสื่อสารได้ทันโลก และทันเหตุการณ์
 - 1.2 เกิดอาชีพใหม่ ๆ จากการใช้ภาษาเชิงสร้างสรรค์ เช่น นักโฆษณา นักเขียน นักเขียน บทวิทยุ โทรทัศน์ โฆษก พิธีกร นักโต้วาที การแสดงเดี่ยว (ทอล์กโชว์) และนักแปล

1.3 เกิดการสืบสานรากเหง้าทางวัฒนธรรม ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การแสดง ซึ่งเป็นทั้งสาระและความบันเทิงของชีวิต ฯลฯ

2. ความสำคัญต่อบุคคล

2.1 พัฒนาสมองซีกขวาในเรื่องของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ ๆ

2.2 ทำให้เกิดภูมิปัญญา (Wisdom) ด้านต่าง ๆ ด้วยตนเอง อาทิ ภูมิปัญญาด้านภาษา ภูมิปัญญาด้านเหตุผล ภูมิปัญญาด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

3. ความสำคัญต่อสังคม

3.1 เกิดรูปแบบใหม่ในการติดต่อสื่อสารของคนในสังคม และระหว่างสังคมต่อสังคม เกิดวัฒนธรรมและอารยธรรมใหม่ของการติดต่อสื่อสาร

3.2 เป็นการจุดประกายความคิดให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ในสังคมที่มาจากการนำเสนอในรูปแบบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

แม็กกี (Mckee, 1939: 209-201, อ้างถึงใน สมใจ ตั้งปณิธานสุข, 2544: 93) ได้กล่าวไว้ว่าการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งที่ได้พบเห็น เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่มีความถนัดทางการเรียนภาษาได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้ถูกทาง เป็นการเร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมีความซาบซึ้งในคุณค่าของภาษาและวรรณกรรม และเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนเองด้วยภาษาของเขา เพื่อช่วยให้เกิดพัฒนาการทางภาษาดีกว่าการฝึกเขียนแบบธรรมดาทั่วไป

เบิร์น (Burn, 1955, อ้างถึงใน บุญยเสนอ ศรีวิเศษ, 2550: 35-36) ได้กล่าวถึงคุณค่าของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. คุณค่าต่อนักเรียน มีดังนี้

1.1 ทำให้จิตใจกล้าแข็ง คิดอย่างรวดเร็ว

1.2 ทำให้เด็กแสดงความรู้สึกสะท้อนอารมณ์และมีสุนทรียภาพ

1.3 เปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลองความสามารถทางการเขียน

1.4 เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิด ความเข้าใจและแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งเร้าที่

พบเห็น

2. คุณค่าต่อครู มีดังนี้

2.1 เป็นวิธีการที่จะช่วยให้เข้าใจความแตกต่างของเด็กแต่ละคน

2.2 เป็นวิธีการที่จะช่วยให้เกิดความคุ้นเคย และเข้าใจเด็กเป็นรายบุคคล

2.3 เป็นวิธีการที่จะช่วยให้เข้าใจประสบการณ์ของเด็ก

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญ คือ ช่วยให้ได้แสดงออกทางความคิด ถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึก เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียน มีความซาบซึ้งในคุณค่าของภาษาและวรรณกรรม ทั้งยังเป็นการพัฒนาทักษะการคิดและการเขียน ช่วยให้ครูผู้สอนเข้าใจความแตกต่างและพื้นฐานประสบการณ์ของเด็กแต่ละคน นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดสำนวนภาษาและรูปแบบใหม่ ๆ ในการสื่อสารของคนในสังคม และเอื้อประโยชน์ต่อวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในด้านต่าง ๆ

ลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

กรณีการ์ พวงเกษม (2531: 1) ได้กล่าวถึงลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มีมากกว่าการเขียนทั่ว ๆ ไปไว้ดังนี้

1. มีจินตนาการหรือความคิดคำนึง คือ ผู้เขียนจะต้องสร้างจินตนาการโดยการคัดเลือกความคิดต่าง ๆ เหล่านั้นให้เกิดเป็นภาพในใจของผู้อ่านให้ได้ จะช่วยให้ผู้อ่านได้รสและมีความรู้สึกคล้อยตามเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับผู้เขียน

2. สำนวนภาษาดี คือ ผู้เขียนจะต้องเพิ่มพริกแกงถ้อยคำและรูปประโยคให้สละสลวย น่าฟัง น่าอ่าน มีท่วงทำนองในการเขียนดี ไม่มีลักษณะกระทบกระทั่งเบียดเสียดผู้ใดผู้หนึ่ง

3. ให้คุณค่าทางจิตใจและสติปัญญา คือนอกจากจะให้ความเพลิดเพลินแล้ว ควรจะให้ผู้อ่านเกิดคุณธรรมขึ้นในตน มีความรู้สึกนึกคิดเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี ก่อให้เกิดความเรื่องปัญญาและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ประกาศรี สืออำไพ (2531: 2-3) ได้เสนอลักษณะทั่วไปของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. มีแนวเขียนเป็นจิตวิสัย ผู้เขียนมีข้อสังเกต ประสบการณ์ ความนึกคิด ความเห็น มีจินตนาการของตนเองแล้วจึงเขียนงานประพันธ์ขึ้นนั้นขึ้น เช่น การย่อความ การเขียนข่าว การถอดคำประพันธ์ และการแปล เป็นต้น

2. มีความแปลกใหม่และมีความสามารถในการแสดงออก โดยสามารถใช้ถ้อยคำภาษาที่สามารถสื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพตามที่ต้องการ และใช้รูปแบบท่วงทำนองการเขียนที่แปลกใหม่ตามลีลาและจินตนาการของผู้เขียน เช่น เรื่องสั้น และนวนิยาย

3. โดยทั่วไปไม่ได้เป็นเรื่องเชิงศิลป์ที่เรียกว่ากวีนิพนธ์ร้อยแก้วเสมอไปขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เขียนที่มีศิลปะในการเขียนจนถึงระดับกวีนิพนธ์ได้

4. ผู้เขียนเสนอความคิด โครงเรื่องที่แปลกใหม่แล้ว อาจไม่ยึดเอาฉันทลักษณ์ตามแบบแผนที่กำหนด แต่อาจสร้างสรรค์ลีลาแนวคิดและรูปแบบฉันทลักษณ์ของตนเองขึ้นมาใหม่

5. งานเขียนจะต้องมีวัตถุประสงค์ สร้างคำ และสร้างแนวคิด เพื่อให้งานเขียนเชิงสร้างสรรค์บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร

สนิท สัตโยภาสและคนอื่น ๆ (2546: 35-39, อ้างถึงใน บุญยัสนอ ตริวิเศษ, 2550: 19-22) ได้กล่าวถึงลักษณะของภาษาในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. เป็นภาษาที่เกิดจากการคิดแล้วคิดอีก ภาษานั้นอาจจะเป็นภาษาของผู้ใช้ภาษาที่มีความตั้งใจจะให้งานมีคุณภาพ หรือเป็นภาษาของผู้เป็นเจ้าของงานว่าจะสามารถสื่อสารได้ตรงตามจุดประสงค์

2. เป็นภาษาที่เสริมสร้างเจตคติด้านดีต่อบุคคล ต่อองค์กร ต่อสถานที่ หรือต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตัวอย่างเช่น คำขวัญ คำคม อันเสริมสร้างอุดมการณ์ของกลุ่มบุคคลหรือองค์กร เช่น บริษัท และห้างร้าน เป็นต้น

3. ภาษาสร้างสรรค์ควรเป็นภาษาที่ช่วยสร้างขวัญและกำลังใจ

4. ภาษาสร้างสรรค์ควรจะเป็นภาษาที่สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล 2 คนขึ้นไป

5. ภาษาสร้างสรรค์เป็นภาษาที่แสดงถึงความเป็นตัวของตัวเองไม่ลอกเลียนแบบใคร

6. ภาษาสร้างสรรค์ควรเป็นภาษาที่เกิดขึ้นด้วยอารมณ์และความรู้สึก ไม่มีผู้ใดบังคับว่าจะต้องเขียน แต่เขียนด้วยความรู้สึก อยากจะถ่ายทอดความคิด อารมณ์ และความรู้สึกของตนเองเพื่อสื่อความหมาย

7. ภาษาสร้างสรรค์จะตรงกันข้ามกับภาษาไม่สร้างสรรค์ คือ เพื่อพัฒนาไม่ใช่เพื่อตำหนิหรือทำลาย แต่หากจำเป็นต้องตำหนิก็ควรเป็นการติเพื่อก่อ

สรุปได้ว่าลักษณะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ต้องใช้จินตนาการค้นกรองความคิดออกมาเป็นภาษาที่ดี มีความแปลกใหม่ในรูปแบบและแนวคิด ทั้งงานเขียนแบบร้อยแก้วและร้อยกรอง ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นและส่วนรวม

ประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

นักวิชาการและนักการศึกษาได้แบ่งประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

สมพร มั่นตะสูตร (2525: 89-161) ได้แยกประเภทของการเขียนสร้างสรรค์ไว้ 6 ประเภท ได้แก่

1. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ในรูปแบบ เป็นการเขียนที่ใช้รูปแบบในการเขียนแปลกใหม่หรือดัดแปลงจนเกิดเป็นรูปแบบใหม่ เช่น นิทาน นวนิยาย เรื่องสั้น โคลง ฉันท์ กาพย์ และกลอน เป็นต้น

2. การเขียนสร้างสรรค์ในเนื้อหา เป็นงานเขียนที่มีเนื้อหาแปลกใหม่ อาจจะทำในรูปแบบเดิมแต่เนื้อหาเป็นแนวใหม่ หรือใหม่ทั้งทั้งรูปแบบและเนื้อหาพร้อมกันไป เช่น การเขียนนิราศแต่เดิมนั้นกลอนนิราศใช้เขียนข้อความรำพันสวาทนิราศจากนาง แต่ต่อมาได้มีนิราศของนายทิม สุขยางค์ที่เขียนนิราศสภาพชีวิตอันยากลำบากของการเดินทัพ สะท้อนสภาพชีวิตของสังคมและการเมือง ซึ่งนับว่าเป็นการนำเสนอเนื้อหาแปลกใหม่ของนิราศรูปแบบเดิม

3. การสร้างสรรค์ในแนวคิด เป็นงานเขียนที่ให้ข้อคิดหรือแนวคิดที่แปลกใหม่ เช่น ไร่รัฐธรรมนุญ ร้อยแก้วหรือร้อยกรองต่าง ๆ ที่แฝงแนวคิดที่สร้างสรรค์ เป็นต้น

4. การเขียนสร้างสรรค์ในกลวิธี เป็นงานเขียนที่แฝงไปด้วยกลวิธีในการเขียนต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความไพเราะ ดึงดูดและน่าสนใจของงานเขียนนั้น เช่น กลอนเปล่า และศิลาจารึกรัตนโกสินทร์ 2542 เป็นต้น

5. การเขียนในสำนวนโวหารและการใช้ถ้อยคำ เป็นงานเขียนที่แปลกใหม่ให้ประโยชน์ในด้านสำนวนโวหารและถ้อยคำทำให้มีสำนวนโวหารและถ้อยคำใช้ในภาษามากขึ้นและมีความหมายแปลกๆกว่าที่เคยใช้กันมา เช่น สำนวนโวหารของรงค์ วงษ์สวรรค์ เป็นต้น

6. การเขียนสร้างสรรค์ในจินตนาการ เป็นงานเขียนที่ให้ความคิดในด้านจินตนาการเมื่อได้อ่านแล้วเกิดความคิดเชิงจินตนาการต่อเนื่องในทางสร้างสรรค์ เช่น เรื่องคำถามที่รอกำตอบของอ้วน อรชร เรื่องความหวังของสุทธิ พรหมอินทร์ ละครชีวิตของจรูญแสนวงษ์ เป็นต้น

ประกาศิ สิทอำไพ (2531: 73-110) ได้แบ่งประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามรูปแบบของการเขียนดังนี้คือ

1. การเขียนเรียงความ เป็นงานเขียนที่ผู้เขียนมุ่งถ่ายทอดเรื่องราว ความคิด ทศนคติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วยสำนวนภาษาที่เรียงขึ้นอย่างมีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วยข้อความหลายย่อหน้า มีชื่อเรื่องชัดเจน ข้อความในหลาย ๆ ย่อนั้นจะมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน เพื่อให้ข้อเท็จจริง ความรู้ ข้อคิดหรือทำให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตามไปกับงานเขียนนั้น

2. การเขียนบทความ เป็นความเรียงประเภทหนึ่งซึ่งมีจุดประสงค์หลายลักษณะ เช่น เพื่อแสดงความรู้ เสนอข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกต และวิเคราะห์วิจารณ์ เป็นต้น โดยต้องเขียนอย่างมีหลักฐาน มีเหตุผล น่าเชื่อถือ หากมีข้อเสนอแนะใด ๆ ต้องเป็นไปในทางสร้างสรรค์

3. การเขียนเรื่องสั้น เป็นเรื่องราวที่สมมุติขึ้น มีโครงเรื่องง่ายๆและมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงไปถึงจุดสุดยอดของเรื่องที่กำหนดไว้ โดยการดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็วภายในระยะเวลาสั้น ๆ ผ่านตัวละครจำนวน 3-5 ตัว และอยู่ภายใต้แนวคิดสำคัญเพียงแนวคิดเดียว

4. การเขียนนวนิยาย หมายถึง เรื่องสมมุติที่เขียนเป็นร้อยแก้ว เน้นความจริงตามเค้าโครงเรื่อง มีจุดมุ่งหมายเพื่อความบันเทิงจรโลงใจผู้อ่าน มีความยาวประมาณหนึ่งหมื่นคำขึ้นไป มีตัวละครเหตุการณ์และปัญหาตามจินตนาการของผู้เขียน ถ่ายทอดความรู้สึกออกมาให้ผู้อ่านสะท้อนอารมณ์เมื่อถึงจุดสุดยอดของเรื่อง

5. การเขียนเรื่องสำหรับเด็ก ได้แก่ บทกล่อมเด็ก นิทานชาวบ้าน (นิทานปรัมปรา นิทานท้องถิ่น เทพนิยาย นิทานมีรูปร่าง และนิทานตลก) และวรรณกรรมปัจจุบัน เช่น นวนิยายภาพของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ชัยพฤกษ์ เป็นต้น

6. การเขียนบทละครพูด คือ การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อการแสดงบนเวที ในการเขียนจึงต้องคำนึงถึงเทคนิคการประพันธ์ ซึ่งมีวิธีการที่จะทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจทั้งภาษาถ้อยคำและท่าทางที่ตัวละครแสดงออกมา

ถวัลย์ มาสาริส (2545: 10-11) ได้กล่าวถึงประเภทของการเขียนสร้างสรรค์ที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดผู้เรียนเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทความเรียง ได้แก่ ความเรียง บทความ เรื่องเล่า จดหมาย และบันทึก เป็นต้น
2. ประเภทบันเทิงคดี ได้แก่ นิทาน หนังสือเด็ก เรื่องสั้น วรรณกรรมเยาวชน และนวนิยาย
3. ประเภทสารคดี ได้แก่ สารคดีบุคคล สารคดีโอกาสพิเศษ สารคดีท่องเที่ยวสารคดี สารคดีเด็ก สารคดีสตรี สารคดีเกี่ยวกับสัตว์ สารคดีความทรงจำและสารคดีจดหมายเหตุ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์แบ่งได้หลายแบบ เช่น การแบ่งตามรูปแบบของการเขียน เช่น นิทาน นวนิยาย เรื่องสั้น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน และบทความ เป็นต้น การแบ่งตามเนื้อหา เช่น การเขียนนิราศ การแบ่งตามกลวิธีในงานเขียน เช่น กลอนเปล่า และศิลาจารึก เป็นต้น การแบ่งตามสำนวนและถ้อยคำที่ใช้ เช่น งานเขียนของรงค์ วงษ์สวรรค์ การแบ่งตามจินตนาการ เช่น เรื่องความหวังของสุทธิ พรหมอินทร์ และละครชีวิต เป็นต้น หรือการแบ่งตามจุดประสงค์ของการเขียน ได้แก่ ความเรียงต่าง ๆ บันเทิงคดี และสารคดี

การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

กล่าวได้ว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นมีประโยชน์และมีคุณค่าอย่างมากต่อการพัฒนาทักษะในตัวผู้เรียน การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้ถูกต้องและเหมาะสมจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มความสามารถ ดังที่ นักการศึกษา ได้เสนอแนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

กรณีการ์ พวงเกษม (2531: 34) ได้กล่าวถึงแนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

1. บรรยากาศและสภาพการณ์ เด็กจะต้องรู้สึกสบายใจ รู้สึกอบอุ่นใจ เป็นตัวของตัวเอง มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนและครู เด็กจะไม่กล้าแสดงออกเลยถ้าหากเขาไม่ได้รับความเห็นใจและถูกพองแฉจากเพื่อน ๆ หรือครูจนเกินไป ต้องเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

2. ประสบการณ์ เด็กจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ จากประสบการณ์ที่โดยตรงที่ตนได้รับ เช่น จากการเดินทาง เด็กต้องการประสบการณ์ที่แท้จริงอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น ในการเรียนควรมีสร้างเสริมความสนใจให้เด็กและมีอุปกรณ์อย่างพร้อมเพียง

3. ความเอาใจใส่ของครู ความสนใจและความเอาใจใส่ของครูเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในการเขียนอย่างสร้างสรรค์ ครูควรปลูกฝังความช่างสังเกต ความมหัศจรรย์ และความสำคัญต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันไว้ในตัวเองให้มากที่สุด จะให้เป็นผู้ที่สามารถมองเห็นอะไรได้แจ่มแจ้ง และมีชีวิตจิตใจ

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2532: 6-7) ได้กล่าวถึงหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. กำหนดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ให้มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน โดยจะต้องคำนึงถึงหลักสูตรในระดับชั้นต่าง ๆ ว่ามีจุดมุ่งหมายเพื่ออะไรกิจกรรมต่าง ๆ นั้นสนองวัตถุประสงค์ใดในหลักสูตร

2. การจัดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ ควรได้มีการสัมพันธ์กับกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วย

3. จัดลำดับความยากง่ายให้เหมาะสมกับผู้เรียน

4. ใช้สื่อที่จูงใจเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ และรักในการเขียน

5. ให้ผู้เรียนสามารถใช้จินตนาการในการแสดงความรู้สึกนึกคิดได้อย่างอิสระ เนื่องจากเด็กประถมศึกษามีลักษณะของความอยากรู้อยากเห็น ชอบใช้จินตนาการในการคิดฝัน

สร้างสรรค์เรื่องราวต่าง ๆ การจัดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ก็จะเป็นเครื่องมือช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาและความรู้สึกนึกคิดให้กับเด็กได้เป็นอย่างดี

บันลือ พุกกะวัน (2533: 7-8) ได้ให้แนวทางในการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. ครูต้องสร้างบรรยากาศโดยเป็นผู้ที่รัก เมตตา มีความสัมพันธ์กับผู้เรียนอย่างใกล้ชิด เข้าใจและให้ความเห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจ ยกย่อง และชมเชยมากกว่าการตำหนิ
2. ให้อิสระการทำงานแก่ผู้เรียนทั้งเรื่องเวลา ระเบียบ และรูปแบบ
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการศึกษาสภาพแวดล้อม ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เลือกศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยการเล่าเรื่อง รายงาน อภิปราย และสรุปผลเป็นประจำ
5. กระตุ้น ชี้นำให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น สร้างความแปลกใหม่อยู่เสมอ สุจริต เพียรชอบ และส่ายใจ อินทรมพรรย์ (2536: 165-167) ได้เสนอแนวทางหรือหลักในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. ก่อนสอนควรทดสอบความพร้อมในการเขียนของผู้เรียน ผู้สอนควรปลูกฝังให้ผู้เรียนตระหนักในคุณค่าของการเขียนที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันและสามารถยึดเป็นอาชีพในอนาคต
2. การสอนแต่ละครั้งผู้สอนควรตั้งจุดประสงค์ในแต่ละครั้งอย่างชัดเจน
3. ในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ผู้สอนไม่ควรกำหนดหัวเรื่องตายตัว ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสเสนอและเลือกเรื่องเอง
4. ควรสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น
5. ผู้สอนควรใช้กลวิธีการจูงใจหลาย ๆ รูปแบบ
6. การจัดกิจกรรมและมอบหมายงานควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
7. ผู้สอนควรใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกหรือร้อนที่จะเขียน
8. ผู้สอนควรจัดกิจกรรมประกอบการสอนหลาย ๆ ประเภท และควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมนั้นด้วยและกิจกรรมการเขียนนั้นควรเป็นกิจกรรมที่ให้ประสบการณ์ตรง ผู้เขียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองให้มาก

9. การสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้ได้ผลดีนั้น ครูควรใช้สื่อการสอนประกอบด้วย เพราะจะช่วยสร้างความสนใจและยังทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนเร็วขึ้น

10. ผู้สอนควรวางแผนการสอนอย่างละเอียด

สตัฟเฟอร์ (Stauffer, อ้างถึงใน ประทุม วิชาโคตร, 2544: 32) ได้กล่าวว่า เรื่องที่ควรให้เด็กเขียน ควรเป็นเรื่องใกล้ตัวเด็ก เช่น สัตว์เลี้ยง บ้าน ตุ๊กตา เพื่อบ้าน พ่อแม่ และวันปีใหม่

แอปพลิเกท (Applegate, 1954: 393-995, อ้างถึงใน พิณเพชร บุรณภิญโญ, 2545: 32) กล่าวว่า “การสอนเขียนสร้างสรรค์ควรปลูกฝังความรู้สึกที่ดี ความซาบซึ้งในวรรณคดีโดยการอ่านให้ฟัง หรืออภิปรายถึงเรื่องราวที่น่าสนใจ เพื่อก่อให้เกิดความคิดในการเขียน นอกจากนี้ควรมีตัวอย่างแปลก ๆ ใหม่ ๆ มาให้ผู้เรียนศึกษา และหัดสังเกตสิ่งต่าง ๆ ก็นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เขียนได้ดี”

สมิท (Smith: 9-10, อ้างถึงใน พิณเพชร บุรณภิญโญ, 2545: 32) เสนอแนวทางไว้ดังนี้

1. จะต้องมียิ่งใหม่ ๆ แตกต่างกันไปหรือมีลักษณะเฉพาะตัว (Unique Result) และต้องคำนึงว่าผลผลิตและกระบวนการที่ใช้ในครั้งใหม่ เช่น ในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์เรื่องโคลงกลอน ผู้เรียนจะต้องผลิตหรือคิดรูปแบบโคลง กลอนใหม่ ๆ ได้

2. จะต้องเน้นกระบวนการในการคิดแบบเอกนัย (Divergent Thinking) ซึ่งเป็นความสามารถในการคิดตอบสนองได้หลายประเภท หลายทิศทาง และไม่เน้นคำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์เพียงคำตอบเดียว

3. การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ต้องการแรงจูงใจอย่างมากที่จะก่อให้เกิดกระบวนการคิด และเขียนสร้างสรรค์ เช่น ต้องอาศัยบรรยากาศที่ไม่เคร่งเครียด มีการชมเชย อีกทั้งผู้สอนยังจะต้องใช้กลวิธีหลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิด พัฒนาความคิด และมีอิสระที่จะแสดงความคิดของตนได้อย่างเต็มที่ ครูอาจใช้วิธีตั้งคำถาม หรือสร้างสถานการณ์ที่อาจตอบได้หลาย ๆ ประการ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดได้หลาย ๆ แนว และควรควรยอมรับความเห็นของทุกคนโดยไม่ตำหนิหรือเน้นความถูกต้องสมบูรณ์

4. ในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ครูจะมีบทบาทเพียงคอยช่วยเหลือ หรือชี้แนะให้ผู้เรียนเกิดแนวคิด

5. กระบวนการในการทำงานมีความสำคัญเท่ากับผลงาน คือ เริ่มตั้งแต่ช่วงเวลาที่ผู้เขียนได้รับปัญหา มองเห็นแนวทางแก้ปัญหา เกิดแนวคิด ตลอดจนสร้างสรรค์ผลงานจนสำเร็จและประเมินผล

6. ควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งรู้จักนำความคิดมาสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมและความคิดใหม่ ๆ

7. ต้องจัดสถานการณ์เพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เช่น สภาพห้องเรียน ที่นั่ง อุปกรณ์ และสร้างบรรยากาศให้เกิดความเชื่อมั่น และให้ผู้เรียนมีอิสระในการคิดหรือเขียน

8. การให้อ่านเรื่องและฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลายๆแบบ จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักแนวทางในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ยิ่งขึ้น

9. ในการพิจารณางานเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้สอนจะต้องคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรเน้นและชมเชยในเรื่องของความแปลกใหม่ ลักษณะเฉพาะตัว ความเป็นตัวของตัวเอง และความคิดริเริ่ม

10. การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์จะช่วยให้ผู้เรียนให้มีพัฒนาการด้านทักษะการเขียน การวิจารณ์และการประเมินตนเองได้ โดยการแสดงผลงานของแต่ละคนในชั้นเรียนเพื่อช่วยกันวิจารณ์ จะทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดมากขึ้น รู้จักศัพท์มากขึ้น เห็นแนวคิดและการใช้ภาษาหลากหลาย ทำให้สามารถใช้ภาษาเขียนได้ดีขึ้น

11. จะต้องจัดสภาพแวดล้อมห้องเรียนโดยยึดหลักประชาธิปไตยและอาศัยกระบวนการประชาธิปไตยในห้องเรียน คือ ให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมกันคิดและปฏิบัติ

การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ครูต้องสร้างบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้หลากหลาย จัดลำดับความยากง่ายให้เหมาะสมกับผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีสื่อในการเรียน เรื่องที่เขียนเป็นเรื่องใกล้ตัว เอาใจใส่ ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกได้อย่างอิสระ ปลูกฝังให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่าของการเขียน สร้างบรรยากาศให้น่าสนใจไม่ตึงเครียด สอนการเขียนหลากหลายแบบ มีการประเมินงานเขียนทั้งของตนเองและเพื่อน

การวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์

งานเขียนเชิงสร้างสรรค์แต่ละชิ้นมีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล จึงจำเป็นต้องมีเกณฑ์หรือหลักการในการประเมินงานเขียน ซึ่งได้มีผู้เสนอวิธีการประเมินและหลักเกณฑ์ในการประเมินไว้ดังนี้

จตุติมา นาควรรณ (2544: 72-73) ได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา หมายถึง การแสดงแนวคิด เรื่องราวที่แปลกใหม่ มีคุณค่า เขียนได้ ใจความ มีความสมเหตุสมผล ตรงประเด็น มีการลำดับเนื้อหา เรื่องราวได้ต่อเนื่อง สอดคล้องเป็น หน่วยเดียวกันอย่างมีเอกภาพ

2. การใช้ภาษา หมายถึง การใช้คำศัพท์ ถ้อยคำ สำนวน ได้อย่างหลากหลาย ถูกต้อง เหมาะสม ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงข้อความและประโยคต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง สื่อความหมาย ทำให้เกิดความเข้าใจได้เป็นอย่างดี

3. กลไกประกอบการเขียน จะพิจารณาถึงการสะกดคำ การเว้นวรรค ลายมือและความ สะอาดเรียบร้อย

ประทุม สอสะอาด (2547: 77-78) ได้สังเคราะห์เกณฑ์ในการประเมินผลการเขียน นิทาน ดังนี้

1. ชื่อเรื่องกระชับ น่าสนใจสอดคล้องกับเรื่อง
 - 3 หมายถึง ชื่อเรื่องกระชับ น่าสนใจสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
 - 2 หมายถึง ชื่อเรื่องกระชับ น่าสนใจแต่ไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
 - 1 หมายถึง ชื่อเรื่องไม่กระชับไม่น่าสนใจและไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
2. เนื้อหามีสาระสนุกลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่อง
 - 3 หมายถึง เนื้อหามีสาระ สนุก ลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่อง
 - 2 หมายถึง เนื้อหามีสาระ สนุก แต่ลำดับเหตุการณ์บางตอนไม่ต่อเนื่อง
 - 1 หมายถึง เนื้อหามีสาระ ไม่สนุก ลำดับเหตุการณ์ไม่ต่อเนื่อง
3. สรุปข้อคิดคติสอนใจสอดคล้องกับเรื่อง
 - 3 หมายถึง สรุปข้อคิดสอนใจสอดคล้องกับเรื่อง
 - 2 หมายถึง สรุปข้อคิดสอนใจไม่ค่อยสอดคล้องกับเรื่อง
 - 1 หมายถึง สรุปข้อคิดสอนใจไม่สอดคล้องกับเรื่อง
4. การใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับเรื่องทำให้เกิดความรู้สึกล้อยตามและเขียนสะกดคำ

ได้ถูกต้อง

3 หมายถึง ใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับเรื่อง ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกล้อยตาม และเขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ

2 หมายถึง ใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับเรื่องแต่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกล้อยตาม และเขียนสะกดคำผิดไม่เกิน 10 คำ

1 หมายถึง ใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสมกับเรื่อง ไม่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกคล้อยตามและเขียนสะกดคำผิดเกิน 10 คำ

5. ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและมีสีสันสวยงามเป็นธรรมชาติ

3 หมายถึง ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและมีสีสันสวยงามเป็นธรรมชาติ

2 หมายถึง ภาพประกอบไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องแต่มีสีสันสวยงามเป็นธรรมชาติ

1 หมายถึง ไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องและสีสันไม่สวยงามเป็นธรรมชาติ

พจนานุกรมเขียนสอาด (2547: 62-63) ได้สร้างเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทนิทานได้ดังนี้

1. ชื่อเรื่องสื่อความได้เหมาะสมกับเรื่อง คะแนนเต็ม 2 คะแนน

คะแนน 1 ชื่อเรื่องไม่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง

คะแนน 2 ชื่อเรื่องสื่อความหมายได้สัมพันธ์กับเรื่อง

2. เนื้อหามีสาระ สนุก การดำเนินเรื่องน่าสนใจ กระตุ้นให้ติดตาม และมีข้อคิดคติสอนใจสอดคล้องกับเรื่อง คะแนนเต็ม 4 คะแนน

คะแนน 1 เนื้อหาไม่มีสาระ ไม่สนุก การดำเนินเรื่องยังไม่น่าสนใจ ไม่มีข้อคิดคติสอนใจ

คะแนน 2 เนื้อหามีสาระ สนุก การดำเนินเรื่องยังไม่น่าสนใจ และข้อคิดคติสอนใจไม่สอดคล้องกับเรื่อง

คะแนน 3 เนื้อหามีสาระ สนุก การดำเนินเรื่องน่าสนใจ แต่ข้อคิดคติสอนใจไม่สอดคล้องกับเรื่อง

คะแนน 4 เนื้อหามีสาระ สนุก การดำเนินเรื่องน่าสนใจกระตุ้นให้ติดตามและมีคติสอนใจสอดคล้องกับเรื่อง

3. การเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่องสอดคล้องกันตลอดเรื่อง คะแนนเต็ม 4 คะแนน

คะแนน 1 เรียงลำดับเหตุการณ์ไม่ต่อเนื่อง สับสน และวุ่น

คะแนน 2 เรียงลำดับเหตุการณ์บางช่วงไม่ต่อเนื่อง และไม่สอดคล้องกัน

คะแนน 3 เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่อง แต่บางช่วงไม่สอดคล้องกัน

คะแนน 4 เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่อง สอดคล้องกันตลอดเรื่อง

4. การใช้ภาษาเหมาะสมสื่อความหมายได้ชัดเจน และเขียนสะกุดคำถูกต้อง คะแนนเต็ม 5 คะแนน

คะแนน 1 ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาไม่ถูกต้องเหมาะสม สื่อความหมายไม่ชัดเจน และเขียนสะกุดคำผิดพลาดมากกว่า 10 คำ

คะแนน 2 ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาถูกต้องเหมาะสม สื่อความหมายไม่ชัดเจน และเขียนสะกุดคำผิดพลาด 7-10 คำ

คะแนน 3 ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาถูกต้องเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจนเป็นส่วนใหญ่และเขียนสะกุดคำผิดพลาด 4-6 คำ

คะแนน 4 ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาถูกต้องเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจนตลอดเรื่องและเขียนสะกุดคำผิดพลาด 1-3 คำ

คะแนน 5 ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาถูกต้องเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจนตลอดเรื่องและเขียนสะกุดคำได้ถูกต้อง

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ต่าง ๆ ในการพิจารณาให้เที่ยงตรง เหมาะสมและครอบคลุมความสามารถทุกด้าน เพื่อที่จะสามารถวัดและประเมินผลงานการเขียนนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ ปรับปรุงเกณฑ์การประเมินการเขียนสร้างสรรค์ของจตุมา นาควรรณ (2544: 72-73) ประทุม สอสะอาด (2547: 77) และพจนา เขียนสะอาด (2547: 62-63) ได้เกณฑ์การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทนิทาน ดังนี้

1. การตั้งชื่อเรื่อง

คะแนน 3 ชื่อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อเรื่องมีความน่าสนใจ

คะแนน 2 ชื่อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อเรื่องแต่ไม่น่าสนใจ

คะแนน 1 ชื่อเรื่องไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องและไม่น่าสนใจ

2. เนื้อหา

คะแนน 3 เนื้อหามีสาระ สนุก การดำเนินเรื่องน่าสนใจ การลำดับเหตุการณ์สัมพันธ์สอดคล้องกันตลอดทั้งเรื่อง

คะแนน 2 เนื้อหามีสาระ สนุก แต่การลำดับเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องไม่สอดคล้องกัน 1 แห่ง

คะแนน 1 เนื้อหามีสาระ แต่ไม่สนุก ลำดับเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องไม่สอดคล้องกันมากกว่า 1 แห่ง

3. การใช้ภาษา

คะแนน 3 ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาถูกต้องเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจน ตลอดเรื่อง ทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม

คะแนน 2 ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาถูกต้องเหมาะสม แต่ยังสื่อความหมายไม่ชัดเจน หรือไม่เกิดความรู้สึกคล้อยตาม

คะแนน 1 ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาไม่ถูกต้อง สื่อความหมายไม่ชัดเจนและไม่เกิดความรู้สึกคล้อยตาม

4. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

คะแนน 3 มีความคิดที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำกับของคนอื่น

คะแนน 2 มีความคิดที่แปลกใหม่แต่ดัดแปลงมาจากของคนอื่น

คะแนน 1 มีความคิดไม่แปลกใหม่และเลียนแบบคนอื่น

5. ข้อคิดคติสอนใจ

คะแนน 3 ข้อคิดคติสอนใจสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและสามารถสื่อความให้เข้าใจได้อย่างชัดเจน

คะแนน 2 ความคิดที่แปลกใหม่แต่ดัดแปลงมาจากของคนอื่น

คะแนน 1 ข้อคิดคติสอนใจไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และสื่อความไม่ชัดเจน

โดยใช้แบบจัดอันดับคุณภาพ 3 ระดับ คือ ระดับ 3 เท่ากับดี (13-15 คะแนน) ระดับ 2 เท่ากับพอใช้ (9-12 คะแนน) และระดับ 1 เท่ากับต้องปรับปรุง (5-8 คะแนน)

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทนิทาน

ความหมายของนิทาน

สมศักดิ์ ศรีมานโนชน์ (2523: 121) กล่าวว่า นิทาน เป็นศัพท์ภาษาบาลี หมายความว่า คำเล่าเรื่อง นิทานตามความเข้าใจของคนทั่วไปและนักเขียน มักใช้กับเรื่องที่แต่งเป็นเรื่องสั้น นวนิยาย บทกวี ความเกร็ดความรู้ เป็นต้น การเรียกชื่อหนังสือนิทาน มิได้ใช้เพื่อบ่งชี้ประเภทของเรื่องว่าเป็นประเภทใดแต่บ่งชี้ลีลาโวหารเป็นส่วนใหญ่ มีลีลาเป็นแบบกันเอง ทำนองเล่าด้วยวาจา การเล่านั้น ผู้เล่าจะสอดแทรกอารมณ์และความคิดเห็นของตนด้วย

ประคอง นิมมานเหมินท์ (2551: 6) กล่าวว่า คำว่า นิทาน เป็นคำศัพท์ภาษาบาลี แปลว่า เหตุการณ์ เรื่องเล่า นิยาย และมีคำศัพท์ นิทานกถา แปลว่า การเล่าเรื่อง พจนานุกรม

ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้นิยามคำว่า นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่ากันมา และยกตัวอย่างเช่น นิทานชาดก และนิทานอิสป

สรุปได้ว่า นิทาน หมายถึง เหตุการณ์ เรื่องเล่า หรือเรื่องที่แต่งขึ้น มีลีลาโวหาร ส่วนใหญ่แบบเป็นกันเองคล้ายเล่าด้วยวาจา

ประเภทของนิทาน

นักวิชาการได้จัดแบ่งประเภทของนิทานไว้คล้ายคลึงกันดังนี้

สมศักดิ์ ศรีมาโนชน์ (2523: 123) กล่าวว่า iva นิทานอาจแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ ดังนี้คือ

1. เทพนิยาย (Myths) เป็นเรื่องที่มีนางฟ้าและเทวดาเป็นตัวละครสำคัญหรือมีส่วนเกี่ยวกับฉากในเทพนิยายเป็นฉากที่สมมติ ผู้แต่งจะสร้างจินตนาการพรรณนาตามความคิดของตน ซึ่งอาจจะเกินความเป็นจริง ตัวละครอาจจะประสบความสำเร็จความยากลำบาก ผจญภัยนานาประการ แต่ภายหลังจะประสบแต่ความสุขได้แต่งงานกับนางเอกในที่สุด

2. นิทานปรัมปรา (Legends) นิทานไม่มีหลักฐาน เป็นนิทานที่สมมติขึ้นมา เป็นเรื่องยาวเหตุการณ์สลับซับซ้อน เป็นเรื่องที่มีกึ่งขึ้นต้นด้วยคำว่า กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วหรือในกาลครั้งหนึ่ง กำหนดเวลาแน่นอน ตัวเอกมักมีความสามารถพิเศษกว่าบุคคลธรรมดา จบลงด้วยตัวเอกมีความสุข เรื่องเหล่านี้ได้แก่ นางสิบสอง และสังข์ทอง

3. นิทานชีวิต มีลักษณะของเรื่องคล้ายเทพนิยาย ต่างกันตรงที่เป็นเรื่องที่บังสถานที่และเวลาอันชัดเจน เนื้อเรื่องบางตอนอาจจะแปลกประหลาด ไม่น่าเป็นไปได้ แต่ดูสมจริงกว่าเทพนิยาย ความมหัศจรรย์ของนิทานไทยมักเกิดจากเวทมนต์ เช่น เรื่องขุนช้างขุนแผน

4. นิทานเกี่ยวกับวีรบุรุษ (Stories of the Deeds of Heroes) มีลักษณะทำนองเดียวกับนิทานชีวิต ตัวละครเป็นวีรบุรุษ ซึ่งมีความสามารถในทางการต่อสู้ มีการผจญภัยและแสดงวีรกรรมให้ปรากฏ บอกสถานที่หรือกำหนดเวลาได้แน่ชัด เช่น เรื่องท้าวแสนปม และพระร่วง

5. นิทานท้องถิ่น เป็นนิทานที่แต่งสั้น ๆ มีเรื่องราวเกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อของบุคคลในท้องถิ่นเชื่อกันว่าเป็นเรื่องจริง ดังนั้นฉากและตัวละครจึงมีจริง ตัวละครอาจจะมีทั้งเทวดา มนุษย์ สัตว์ และผี สำหรับลักษณะการแต่งมีโครงเรื่องไม่ซับซ้อน

6. นิทานเรื่องสัตว์ นิทานประเภทนี้จะมีสัตว์เป็นตัวละครเอกในเรื่อง นิทานสำหรับเด็กมันจะเป็นเรื่องนี้ เพราะเป็นสิ่งที่เด็กรู้จัก อาจจะเป็นคนเข้ามาเกี่ยวข้องการดำเนินเรื่องมักจะเป็นการเล่าเชิงเป็นการเปรียบเทียบกับมนุษย์ สัตว์จะมีความคิดและมีความสามารถทำอะไรได้เหมือนคน

7. นิทานอธิบายเหตุ นิทานประเภทนี้มักเริ่มต้นด้วยคำว่า อะไร ทำไม เช่น ทำไมหมาจึงไม่ถูกกับแมว กระต่ายทำไมไม่มีหาง เป็นต้น

8. นิทานตลกขบขัน (Jest) เป็นนิทานที่มีมุขตลกแทรกในการเล่าเรื่องประสพการณ์นำมาใช้ในการพูด มีโครงเรื่องสั้นไม่ซับซ้อน ตัวละครเป็นได้ทั้งมนุษย์และสัตว์ เช่น ศรีธนญชัย หัวล้านนอกครุ

9. ตำนานและเทพปกรณัม เป็นเรื่องเกี่ยวกับการก้าวหน้าของจักรวาล โลก มนุษย์ และสิ่งของของความสำคัญตรงตำนานอยู่ที่ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อและคำสั่งสอนทางศาสนา ซึ่งผู้เล่ายังยึดถือตำนานเหล่านี้ ได้แก่ พวกรัศมีกรรม ประวัตินาค และนิทานคติ

10. นิทานที่มีคติสอนใจ เนื้อเรื่องอาจจะสั้นหรือยาวก็ได้ ตัวละครอาจเป็นคน และสัตว์ เป็นต้น ซึ่งสำคัญคือมีคติสอนใจแทรกอยู่ ได้แก่ นิทานอีสป

11. นิทานไม่รู้จบ เป็นนิทานที่เล่าซ้ำวนไปวนมาไม่รู้จบ เช่น เรื่องยายกะตา และไก่ฟ้า เป็นต้น

12. นิทานเรื่องผี เป็นนิทานที่ตัวเองเป็นผี แม้จะน่ากลัวแต่ก็อยากอ่านหรือฟังเรื่อง เช่น นิทานเรื่องแม่นาคพระโขนง และผีกระสือ

13. นิทานเกี่ยวกับยักษ์ (Giants) ตัวเอกจะเป็นยักษ์หรือมียักษ์เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น นางสิบสอง

14. นิทานเกี่ยวกับการผจญภัย (Adventure) เช่น หนูน้อยหมวกแดง

15. นิทานโกหก เหลือเชื่อ หรือนิทานเปรียบเทียบ (Fable) กระต่ายกับเต่า

16. นิทานเกี่ยวกับความลึกลับ ผู้วิเศษ (Mystery) อาละดินกับตะเกียงวิเศษ

ประภาศรี สีหอำไพ (2531: 108) ได้จัดนิทานพื้นบ้านไว้ในหมวดของวรรณกรรมสำหรับเด็ก ซึ่งแบ่งประเภทได้ดังนี้

1. นิทานปรัมปรา (Fairy Tale) เช่น ปลาบู่ทอง นางสิบสอง และ โสนน้อยเรือนงาม

2. นิทานท้องถิ่น (Legend) เช่น ท้าวแสนปม ดาวลูกไก่ และตาม่องล่าย เป็นต้น

3. เทพนิยาย (Myth) เมขลา-รามสูร เป็นต้น

4. นิทานไม่รู้จบ (Cumulative Tale or Fable) เช่น ยายกะตา หรือพวคนิทานอีสป

5. นิทานตลก (Jest) หัวล้านนอกครุ และศรีธนไนย เป็นต้น

วรรณิ ศิริสุนทร (2532: 13-19) แบ่งนิทานสำหรับเด็กออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. นิทานพื้นบ้าน เป็นเรื่องที่เล่าสืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านาน จนภายหลังมีการเขียนขึ้นตามเค้าเดิมบ้าง จัดจำเรื่องราวมาเขียนขึ้นบ้าง ไม่ปรากฏว่าผู้แต่งดั้งเดิมเป็นใคร

2. นิทานสอนคติธรรม มีลักษณะเป็นนิทานสั้น ๆ ตัวละครมีทั้งคนและสัตว์ สัตว์มีบทบาทเหมือนคน มีแกนเรื่องเดียว มีโครงเรื่องง่ายและสั้น และต้องให้บทเรียนที่สอนใจเป็นข้อสรุปชัดเจน

3. เทพปกรณัม เป็นเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์และเรื่องราวในบรรพกาลเกี่ยวกับพื้นโลก ท้องฟ้า และพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ มีเทพเจ้าเป็นผู้ควบคุมปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ

4. มหาकाพย์และนิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่มีลักษณะคล้ายกับเทพปกรณัม ต่างกันแต่ว่าตัวละครของนิทานประเภทนี้เป็นมนุษย์ไม่ใช่เทพเจ้า มีการกระทำกล้าหาญฟันฝ่าอุปสรรคและประสบผลสำเร็จในที่สุด

5. หนังสือภาพที่เป็นเรื่องอ่านเล่นสมัยใหม่สำหรับเด็กที่มีตัวเอกเป็นสัตว์ นิทานสมัยเก่าที่มีตัวละครเป็นสัตว์เราจะพบมากในบทกลอนกล่อมเด็ก นิทานพื้นบ้านและนิทานสอนคติธรรม แต่ในปัจจุบันนี้ได้มีผู้แต่งนิทานสำหรับเด็กที่มีตัวละครเป็นสัตว์ โดยแบ่งเป็น 3 ชนิด ได้แก่ สัตว์ที่มีบทบาทการกระทำอย่างคน สัตว์ที่มีความเป็นอยู่อย่างสัตว์แต่พูดได้อย่างคน และสัตว์ที่มีความเป็นอยู่และความนึกคิดตามธรรมชาติของสัตว์ เรื่องอ่านเล่นสมัยใหม่สำหรับเด็กเล็กที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับสัตว์หรือที่มีตัวละครเป็นสัตว์ มีทั้งที่แต่งเป็นเรื่อง ๆ ไป และแต่งออกมาเป็นหนังสือชุดตัวเอกส่วนใหญ่มีบทบาทหน้าที่ค่อนข้างชุกชอน แต่เด็ก ๆ ชอบมากและส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นหนังสือภาพ

ถวัลย์ มาศจรัส (2545: 175) กล่าวไว้ว่า นิทานที่เล่าสืบต่อกันมามีลักษณะที่หลากหลาย กิ่งแก้ว อตถากร ได้ศึกษาและจำแนกนิทานดังกล่าวออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้

1. เทพนิทาน (Fairy Tale) เช่น นิทานเรื่องสโนว์ไวท์กับคนแคระทั้งเจ็ด
2. นิทานชีวิต (Romantic Tale) เรารู้จักกันดีก็คือนิทานอาหรับราตรี ซึ่งศาสตราจารย์พระยาอนุมานนำมาแปลเผยแพร่มาแล้ว
3. นิทานวีรบุรุษ (Hero Tale) ได้แก่ เรื่อง เฮอคิวลิส (ปัจจุบันนำมาถ่ายทำเป็นภาพยนตร์ไปทั่วโลก)
4. นิทานประจำถิ่น (Local Tale) ที่รู้จักกันดี ได้แก่ เรื่อง เจ้าแม่สร้อยดอกหมาก ตาม่องลาง และตำนานเมืองลพบุรี เป็นต้น
5. นิทานอธิบายเหตุ (Explanatory Tale) ได้แก่ เรื่อง ทำไมจึงเกิดจันทรทาส และทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม เป็นต้น

6. ตำนานและเทพปกรณัม (Myth) ปัจจุบันมีหลายเรื่อง เช่น กำเนิดท้าวดา เซียน และ เรื่องพระกณเศ

7. นิทานสัตว์ (Animal Story) เช่น นิทานอีสป

8. นิทานมุขตลก (Jest) เรื่องที่คนไทยรู้จักกันดีคือเรื่อง ศรีธนญชัย เป็นต้น

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า นิทานสามารถแบ่งได้หลายประเภท โดยหลัก ๆ แล้ว ได้แก่ เทพนิยาย นิทานปรัมปรา นิทานชีวิต นิทานวีรบุรุษ นิทานท้องถิ่น นิทานเรื่องสัตว์ นิทาน อธิบายเหตุ นิทานตลกขบขัน ตำนานและเทพปกรณัม และนิทานไม่รู้จบ

องค์ประกอบในการเขียนนิทาน

การเขียนนิทานจัดเป็นการเขียนบันเทิงคดีรูปแบบหนึ่งของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งองค์ประกอบในการเขียนมีลักษณะคล้ายคลึงกับการเขียนเรื่องสั้นและนวนิยาย

ประภาศรี สีหอำไพ (2531: 98-104) กล่าวถึงองค์ประกอบไว้ดังนี้

1. เนื้อเรื่อง ต้องมีเรื่องเป็นสาระสำคัญ
2. ตัวละคร คือชีวิตที่เคลื่อนไหวในเรื่อง เป็นภาพวาดที่นักเขียนสร้างสรรค์ขึ้นมา มีลักษณะเหมือนพระพรหมลิขิตชีวิตมนุษย์ กำหนดโชคชะตาสังแวดล้อมทั้งมวลให้เกี่ยวข้องผันผวนไปตามปมเรื่อง จนบางครั้งตัวละครมีความเด่นจนตั้งเป็นชื่อเรื่องได้
3. แก่โครงเรื่อง นักเขียนจะรู้ว่าตัวเองกำลังอยู่ในจุดไหนตอนใดของเรื่อง ก้าวต่อไปของตัวละครจะไปหา บรรยากาศจะเป็นอย่างไร ก็เพราะเค้าโครงเรื่อง เค้าโครงเรื่องเป็นเหมือนวิถีทางชีวิตของตัวละครถูกกำหนดไว้อย่างเฉลียวฉลาด มีการคลี่คลายหรือรวมเข้าจนถึงจุดสุดยอดของเรื่อง
4. ฉาก คือ กำหนดเวลาและสถานที่ที่สมมติว่าเรื่องนั้นเกิดขึ้น ฉากจะต้องมีส่วนช่วยทำให้บรรยากาศของเรื่องเป็นไปอย่างสมจริง
5. สำนวนภาษาและลีลาในการเขียน ผู้เขียนแต่ละคนย่อมมีสำนวนภาษาและลีลาตามแบบเฉพาะของตน ตามแต่จะเลือกใช้เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน
6. สารจากผู้เขียนหรือข้อคิด สารนี้ผู้อ่านอาจได้รับแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ชีวิตของตน
7. ท่วงทำนองการเขียน คือ สำนวนโวหารที่แสดงกลวิธีการเขียนทำให้สร้างแบบฉบับเฉพาะของตนขึ้นมาในโลกแห่งวรรณกรรม

ถวัลย์ มาศจรัส (2544: 17-24) กล่าวถึงองค์ประกอบในการเขียนเรื่องบันเทิงคดีไว้ดังนี้

1. โครงเรื่อง หมายถึง การกำหนดเหตุการณ์เรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่งไว้เป็นเอกภาพ ก่อให้เกิดผลอย่างหนึ่งตามมา ซึ่งในโครงเรื่องจะมีการเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และปิดเรื่อง มีหลักอยู่ 3 ประการ คือ 1) โครงเรื่องต้องมีปมแห่งปัญหา มีการต่อสู้ ขัดแย้ง ขอกย้อน มีปรัชญาในการต่อสู้ไม่ว่าฝ่ายธรรมะหรือฝ่ายอธรรม 2) การดำเนินเรื่องต้องมีทั้งอุปสรรค ความหวาดเสียวบ้าง เพื่อเร้าใจ มีการซ่อนบางสิ่งบางอย่างให้ผู้อ่านจน กระแทกอารมณ์ให้ผู้อ่านรู้สึกเจ็บปวด เหงา หัวเราะหรือร้องไห้ไปกับการดำเนินเรื่อง และ 3) ปิดเรื่อง ลงด้วยสารประโยชน์ที่เราต้องการ จะบอก จะสื่อสารให้ผู้อ่านรับรู้ด้วยจุดสุดยอดของเรื่อง

2. แนวคิดหรือแก่นเรื่อง หมายถึง สารัตถะของเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เขียนขึ้น แก่นเรื่อง จะทำหน้าที่สะท้อนประเด็นสำคัญของการนำเสนอให้ผู้อ่านเห็น และเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร ถ้าจะสรุปง่ายๆ แก่นเรื่องก็คือความหมายที่ผู้อ่านสรุปได้หลังจากอ่านงานเขียนเรื่องนั้น ๆ จบลง โดยสรุปจากข้อความที่ปรากฏอยู่ในเรื่องที่เป็นประโยชน์สำคัญ 2-3 ประโยค หรือจากเหตุการณ์การกระทำของตัวละคร หรือคำพูดของตัวละคร เป็นต้น

3. ตัวละคร หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทปรากฏอยู่ในเรื่อง ตัวละครอาจเป็นคน สัตว์ สิ่งของ ก็ได้ โดยปกติแล้วตัวละครในเรื่องบันเทิงคดีสำหรับเด็กและเยาวชนจะมีน้อย ทั้งนี้เพื่อความกระชับ จับใจในการดำเนินเรื่อง

4. ฉาก หมายถึง สถานที่และสิ่งแวดล้อมรอบตัวละครที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง เช่น ภาพห้องทุ่ง ห้องนอน สัตว์ ถนนหนทาง บรรยากาศ ที่ได้มีการเอ่ยถึง พรรณนาถึง และพูดถึง เป็นต้น

5. บทสนทนา หมายถึง คำพูดโต้ตอบระหว่างตัวละครในเรื่องที่เขียนถึง ซึ่งบทสนทนาดังกล่าวนี้จะต้องมีความสอดคล้องกับลักษณะของตัวละคร ถ้าเป็นตัวร้าย คำพูด กิริยา มารยาทจะต้องสอดคล้องให้สมกับเป็นตัวร้ายของเรื่อง เป็นต้น

6. ทรรศนะหรือมุมมอง หมายถึง กลวิธีการเล่าเรื่องให้ผู้อ่านรับทราบในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยผ่านทางผู้เล่าเรื่องออกไปด้วยการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 หรือบุรุษที่ 3 ให้เป็นผู้คลี่คลาย ขยายเรื่องให้ผู้อ่าน ได้รับรู้มุมมองที่ผู้เขียนกำหนดให้ผู้เล่าเรื่องเลือกใช้

7. การเปิดเรื่อง หมายถึง การเริ่มต้นในฉากแรกของเรื่องที่จะเขียน เพื่อเร้าความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามงานเขียนเรื่องนั้น ๆ

8. การดำเนินเรื่อง หมายถึง การกำหนดให้ตัวละครแสดงบทบาทเรื่องราวไปตามที่ผู้เขียนกำหนดไว้ในโครงเรื่องที่ละบททีละตอน เพื่อบ่งบอกเรื่องราวแก่ผู้อ่าน

9. ท่วงทำนองการเขียน หมายถึง ลีลาการใช้ถ้อยคำสำนวน เป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด เจตคติของนักเขียน ซึ่งระบายความลึกซึ้ง ความชัดเจนของชีวิต สะท้อนความคิดออกมาเป็นตัวหนังสือ

10. การปิดเรื่อง หมายถึง การจบเรื่องซึ่งจะคลี่คลายปมสงสัย ปมปัญหาทั้งหมดลง ถือเป็นจุดสุดยอดของเรื่อง มีการจบอยู่ 2 ลักษณะ คือ จบแบบให้ผู้อ่านประหลาดใจ ฉงนและจบแบบธรรมดา ๆ คือ ประสบความสำเร็จ หรือไม่ก็ล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง

สรุปได้ว่าการเขียนนิทาน ประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้ ได้แก่ โครงเรื่อง แนวคิด หรือแก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา ทรศนะหรือมุมมอง การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง การปิดเรื่องท่วงทำนองการเขียน และข้อคิดคติสอนใจ

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

ความหมายและความสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Methods) มีมาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษ 1970 นักการศึกษาต่างประเทศได้ศึกษาและวิจัยไว้หลายท่าน เช่น โรเบิร์ต สลาวิน, จอห์นสัน และจอห์นสัน และคาแกน เป็นต้น

จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johason, 1996, อ้างถึงใน วัชราน่าเรียนดี, 2548: 178) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเป็นวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก กลุ่มละประมาณ 3-5 คน สมาชิกในกลุ่มมีความแตกต่างกัน เช่น เพศ เชื้อชาติ และความสามารถทางการเรียน โดยที่สมาชิกภายในกลุ่มควรจะมีทั้งเพศหญิง ชาย เชื้อชาติต่าง ๆ และความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ คละกันในแต่ละกลุ่ม สมาชิกจะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รับฟังความคิดเห็นกัน ช่วยเหลือกันและกันและสมาชิกกลุ่มทุกคนจะต้องรับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่ม

สลาวิน (Slavin, R.E., 1990, อ้างถึงใน วัชราน่าเรียนดี, 2548: 178) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน คือ การจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน สมาชิกกลุ่มจะต้องช่วยกันปฏิบัติกิจกรรมจนบรรลุผลสำเร็จ และยังสามารถเพิ่มเติมว่าการเรียนแบบดังกล่าว ช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ภูมิใจในตนเอง ตระหนักถึงความรับผิดชอบของตนเองและต่อกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น พัฒนาความสัมพันธ์ที่ดี การยอมรับผู้อื่นมากขึ้น สร้างความมั่นใจในตนเอง และรู้ถึงคุณค่าของตนเองมากขึ้น

จอยส์ (Joyce, Weil and Showers, 1992, อ้างถึงใน กมลทิพย์ ตรีเดช, 2552: 40) กล่าวว่า การเป็นการเรียนที่ให้นักเรียนทำงานด้วยกันเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ทั้งทางด้านความรู้และทางด้านจิตใจ ช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าในความแตกต่างระหว่างบุคคลของเพื่อน ๆ เคารพความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่นที่แตกต่างจากตนเอง ตลอดจนรู้จักช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อน ๆ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือมีแนวคิดตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อต่อไปนี้

- 1) สร้างแรงจูงใจมากกว่าการเรียนรู้แบบรายบุคคล เพราะการมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน ของกลุ่มจะทำให้เกิดพลังที่สร้างสรรค์แก่กลุ่ม
- 2) สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะเกิดการเรียนรู้โดยการพึ่งพาซึ่งกันและกัน
- 3) การเกิดปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม นอกจากทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญาแล้วยังพัฒนาทักษะทางสังคมให้แก่สมาชิกของกลุ่มด้วย
- 4) เกิดความรู้สึกในทางที่ดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มและบุคคลอื่น ๆ
- 5) พัฒนาความรู้สึกในการยอมรับตนเอง (Self Esteem) จากการยอมรับและความเอาใจใส่ของสมาชิกในกลุ่ม
- 6) พัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ และ
- 7) เกิดการพัฒนาทักษะทางสังคม ที่สามารถนำไปใช้เมื่อจบการศึกษาออกไป

ประกอบอาชีพในสังคมที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันเป็นสำคัญ

อารี สันทรวี (2543: 33-37) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการที่ให้นักเรียนทำงานด้วยกันเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ทั้งทางด้านความรู้และทางด้านจิตใจ ช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าในความแตกต่างระหว่างบุคคลของเพื่อน ๆ เคารพความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่นที่แตกต่างจากตน ตลอดจนรู้จักช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อน ๆ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทำให้นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนที่ดี ทำให้นักเรียนมีความทรงจำดีขึ้น ทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจภายในมากขึ้น ทำให้นักเรียนมีทักษะทางสังคมเพิ่มขึ้น ทำให้นักเรียนชอบเรียนวิชาต่าง ๆ มากขึ้น ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครู ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนนักเรียนด้วยกันมากขึ้น ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณค่าที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากเพื่อน และทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง

จากแนวคิดข้างต้นนี้ สรุปความหมายและคุณค่าของการเรียนรู้แบบร่วมมือได้ว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนแบ่งเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 4-6 คน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันรับผิดชอบงานในกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดเป็นความสำเร็จของกลุ่ม ทำให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน เกิดความกระตือรือร้นและมีแรงจูงใจในการเรียน มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีทักษะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและครู

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้เทคนิคหนึ่งในการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning Methods) ออกแบบขึ้นเพื่อใช้สอนการอ่านและการเขียน โดยเฉพาะเป็นการบูรณาการการอ่านและการเขียน เข้าไว้ด้วยกัน ใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โดยเน้นที่หลักสูตรและวิธีการสอน พัฒนาขึ้นโดย Madden, Slavin and Stevens ในปี ค.ศ. 1986 นับว่าเป็นโปรแกรมที่ใหม่ที่สุดของวิธีการเรียนรู้เป็นทีม ซึ่งเป็นโปรแกรมการเรียนแบบร่วมมือที่น่าสนใจยิ่ง เนื่องจากเป็นโปรแกรมการเรียนการสอนที่นำการเรียนแบบร่วมมือมาใช้กับการอ่านและการเขียน

สุริย์ บาวเออร์ (2535: 19-20) ได้กล่าวถึงเทคนิค CIRC ว่าเป็นการเรียนรู้ที่ผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม วิธีดังกล่าวสามารถทำให้เกิดความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนได้ดังนี้

1. นักเรียนมีทักษะในการสื่อสาร การเข้าสังคม การเป็นผู้นำ และการอภิปราย
2. นักเรียนมีความนับถือตนเอง เพราะว่าได้ช่วยกันแก้ปัญหาของกลุ่ม
3. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จาก

หลายทัศนะ

4. มีแรงจูงใจในการเรียนเนื่องจากทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนสูง
5. ให้ผลทางด้านจิตพิสัย (Affective) เพราะว่่านักเรียนสามารถอภิปรายตามที่ตนเอง

รู้สึก

6. นักเรียนอาจมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ทำกิจกรรม และประสบความสำเร็จใน

การเรียน

7. ส่งเสริมด้านความคิด (Cognitive) นักเรียนรู้จักใช้เหตุผล และรู้จักใช้ความคิดอย่าง

รอบคอบ

8. ให้ผลทางด้านสุขภาพจิต (Psychological Health) และนักเรียนรู้สึกได้รับการ

ยอมรับ

9. นักเรียนในชั้นเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อกัน

นาตยา ปิรันธนานนท์ (2543: 32-37) ได้กล่าวถึงลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไว้ดังนี้

1. แบ่งกลุ่มผู้เรียน เป็นกลุ่มละความสามารถ กลุ่มละ 4 คน
2. ภายในกลุ่ม ผู้เรียนจับคู่กัน ร่วมกันศึกษากิจกรรม ทบทวน และทดสอบไป

ทีละเรื่องหรือทีละจุดประสงค์ เมื่อเรียนเสร็จเรียบร้อย จนเข้าใจกันดีทั้งคู่แล้วให้เซ็นชื่อกำกับว่า

ผ่านการเรียนเรื่องนั้นหรือจุดประสงค์นั้นแล้ว จากนั้นเรียนเรื่องหรือจุดประสงค์ใหม่ต่อไป จนครบหมดทุกเรื่อง หรือทุกจุดประสงค์ที่ครูกำหนดไว้

3. จากนั้น ผู้เรียนในกลุ่มมารวมตัวกันอีกครั้งหนึ่ง เพื่อทำงานร่วมกันตามที่ครูกำหนด งานกลุ่มสำเร็จผลเรียบร้อย ขณะทำงานสมาชิกในกลุ่มปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ตามที่ครูกำหนด เพื่อให้การทำงานในกลุ่มมีประสิทธิภาพ

4. เมื่อทุกกลุ่มศึกษาทุกกิจกรรมเสร็จเรียบร้อย ก็พร้อมรับการประเมินจากครู นอกจากนี้ยังได้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้เทคนิค CIRC ไว้ว่าจุดประสงค์หลักของการนำเทคนิค CIRC มาใช้ก็เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะสัมพันธ์ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนไปพร้อม ๆ กัน การสอนทักษะที่ดีไม่ควรสอนกันเป็นกลุ่มใหญ่จึงให้ให้จัดเป็นกลุ่มย่อย ๆ กิจกรรมหรือเรื่องที่จะให้ผู้เรียนเรียนด้วยกันนั้น ได้แก่ กิจกรรมการอ่าน เพื่อศึกษาเนื้อหา สรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยการอ่านเองในใจ อ่านให้กันและกันฟัง แล้วช่วยกันตรวจแก้ไข ครูคอยสังเกตขณะผู้เรียนเรียนด้วยกัน กิจกรรมการศึกษาเนื้อหาสาระ ไวยากรณ์ และฝึกทักษะการเขียน โดยตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน เน้นการใช้ไวยากรณ์ หลักภาษา และเขียนเรียงความให้หัวข้อที่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน การศึกษาศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องที่อ่าน ฝึกอ่านคำเหล่านี้จนคล่องร่วมกับเพื่อน ศึกษาความหมายของคำ ค้นหาความหมายของคำใหม่ในเรื่องที่อ่าน หรือคำยาก โดยศึกษาจากพจนานุกรม แล้วฝึกการแต่งประโยคโดยใช้คำเหล่านั้น สรุปเรื่องราวหลังการอ่านและอภิปรายการทดสอบการสะกดคำ กิจกรรมอิสระต่างๆเช่น ครูอาจจัดเวลาให้ผู้เรียนเลือกอ่านหนังสือที่ตนเองชอบ โดยกำหนดให้อ่านทุกวันวันละ 20 นาที เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านและมีการรายงานการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น

วัชรากล่าวเรียนดี (2545: 169) กล่าวว่า เป็นเทคนิควิธีสอนเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ โดยบูรณาการกับการสอนอ่าน โดยเริ่มจากการสอนอ่านเพื่อความรู้ความเข้าใจ และการอ่านจะช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ วิธีการเรียนแบบซี ไอ อาร์ ซี จะช่วยให้การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการสอนด้านภาษา ซึ่งการสอนจะเน้นให้สมาชิกในกลุ่ม ทุกคนร่วมมือกันเรียนรู้อย่างจริงจัง มีการยอมรับกันและกัน และมีเป้าหมายสำเร็จเดียวกัน

บราวน์ (Brown, 1984, อ้างถึงใน วัชรากล่าวเรียนดี, 2548: 178) ได้กล่าวว่าทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจสามารถพัฒนาได้ไม่ยาก โดยสอนให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกในการสรุป ร่วมกันตั้งคำถาม ให้นิยามความหมาย และทำนายผล หรือเหตุการณ์ ซึ่งถ้าครูดำเนินการสอนด้วยวิธีการสอนดังกล่าวอย่างต่อเนื่องก็จะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนทุกคนได้ในเวลาเดียวกันก็สามารถบูรณาการการสอนอ่านร่วมกับการสอนเขียนได้ การนำเทคนิค CIRC ไปใช้ต้อง

เริ่มด้วยการสอนของครูทุกครั้ง โดยครูต้องสอนอธิบายยกตัวอย่างการอ่านประเภทต่างๆ และรูปแบบการเขียนทั่ว ๆ ไปให้นักเรียนรู้และเข้าใจและฝึกปฏิบัติ

สรุปได้ว่า เทคนิค CIRC เป็นเทคนิคที่ใช้พัฒนาด้านการอ่านและการเขียน เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติจริง ส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม การยอมรับซึ่งกันและกัน เพื่อบรรลุผลสำเร็จและเป้าหมายเดียวกัน

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC จะประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ กิจกรรมพื้นฐานด้านการอ่านและการเขียน (Basal Related Activities) การดำเนินการสอนของครู (Direct Instruction) การบูรณาการ การอ่านและการเขียน (Integrated Reading and Composition) (วัชรวิภา เล่าเรียนดี, 2548: 178) นักเรียนจะร่วมมือกันเรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านและการเขียนต่อจากการสอนโดยตรงจากครูทุกครั้ง ซึ่งแต่ละครั้งจะเริ่มขึ้นด้วยการสอนการอ่านก่อน ประกอบสมรรถภาพการอ่านหลายด้าน เช่น การอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านเพื่อสรุป การอ่านเพื่อจับใจความ และการอ่านเพื่อส่งเสริมหรือหาประเด็นสำคัญของเรื่อง โดยนักการศึกษาและนักวิชาการได้เสนอแนะเกี่ยวกับขั้นตอนของวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไว้ดังนี้

จรรยา สุนดี (2545: 33-34) กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. นำเสนอบทเรียนต่อชั้นเรียนประกอบด้วย แง่จุดประสงค์การเรียนรู้ ทบทวนเนื้อหา คำศัพท์เก่า และนำเนื้อหาใหม่ และเกณฑ์การสอบ
2. ขึ้นปฏิบัติกิจกรรมประกอบด้วย ครูเสนอเรื่องให้อ่านปฏิบัติกิจกรรมในกลุ่ม การอ่านปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคล ตรวจสอบจากเพื่อน ฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม และประเมินผล
3. ขึ้นประเมินผล ประกอบด้วย การซักถาม การสนทนา อ่านออกเสียง ทดสอบความเข้าใจของเรื่อง และใน 1 สัปดาห์ จะนำคะแนนทุกกิจกรรมของนักเรียนทุกคนมารวมเป็นคะแนนของทีม

พจนาน เขียนสอาด (2547: 81-82) ได้สังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC จากแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษาต่าง ๆ โดยขั้นตอนมีดังนี้

1. ชั้นเตรียม มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนโดยความสามารถ แนะนำวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ การวัดผลประเมินผล การคิดคะแนนกลุ่ม

2. ขั้นสอน มีการทบทวนความรู้เดิม แจกบทอ่านให้นักเรียนได้อ่านร่วมกัน ช่วยกันสรุปสาระสำคัญ

3. ขั้นกิจกรรมกลุ่ม แจกบทอ่านใหม่ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม จับคู่กันผลัดกันอ่านและแก้ไขการอ่าน ตอบคำถามท้ายบทและร่วมกันสรุปสาระสำคัญของเรื่อง ช่วยกันเขียนเรื่องใหม่ และตรวจผลงาน

4. ขั้นประเมินผล และมอบรางวัล โดยครูและนักเรียนจะช่วยกันสรุปสาระสำคัญของบทอ่าน ทำแบบทดสอบด้านการอ่านและการเขียนเรื่อง ครูตรวจให้คะแนน และมอบรางวัลให้แก่กลุ่มที่มีคะแนนสูงสองอันดับแรก

บราวน์ (Brown, 1984, อ้างถึงใน วัชรวิภา เล่าเรียนดี, 2548: 178) ได้เสนอรูปแบบการสอนเขียนทั่วไป (Writing Process Model) ของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC จะประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การวางแผนการเขียน (Planning)
2. การทำโครงร่างการเขียนในเรื่องที่สนใจ (Drafting)
3. การทบทวน (Reviewing)
4. การปรับแก้ไข (Editing)
5. การนำเสนอหรือการพิมพ์ (Presentation or Publishing)

ทุกขั้นตอนในการเรียนรู้แบบร่วมมือสมาชิกในกลุ่มจะช่วยเหลือซึ่งกันและกันหรือแก้ไขให้แก่งานจนกว่าจะแน่ใจว่างานนั้นสมบูรณ์ที่สุด

จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1987, อ้างถึงใน ศิริจิตราภรณ์ ศิลปะ, 2547: 20-21) ได้สรุปขั้นตอนการสอนแบบ CIRC เป็น 2 ขั้นตอน คือ การเตรียมการสอน (Preparation) และกิจกรรมการเรียนการสอน (Learning and Teaching Activities) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การเตรียมการสอน สิ่งที่ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงในขั้นเตรียมการสอนแบบ CIRC มีอยู่ 4 ประการ คือ

1.1 การเตรียมเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้สอนเป็นแบบ โครงสร้างข้อเขียน (Story Grammar) ที่จัดเป็นชุด ตามระดับความสามารถของผู้เรียน ดังเช่น ข้อเขียนที่มหาวิทยาลัย จอห์น ฮอปกินส์ เป็นผู้สร้างขึ้นเองหรือครูสอนสามารถที่จะเลือกเนื้อหาที่ใช้สอนประเภทเดียวกัน เช่น เรื่องที่เป็นตอนเดียวจบหรือมากกว่าหนึ่งตอน ซึ่งจะอธิบายถึงฉาก ตัวละคร สถานที่ เวลา ที่มีเหตุการณ์ดำเนินไป อธิบายเป้าหมายของตัวละคร การกระทำและผลการกระทำเป็นอย่างไรบ้าง

และเรื่องจบลงแบบใดหรืออาจใช้เรื่องที่ไม่สมบูรณ์ แล้วให้นักเรียนคาดเดาว่า ส่วนที่ไม่สมบูรณ์นั้นควรเป็นเช่นไร นักเรียนอ่านเรื่องที่ไม่มีตอนจบแล้วคาดเดาว่าเหตุการณ์ควรจะจบลงอย่างไร เป็นต้น

1.2 การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม (Assigning Student to Team) ครูเป็นผู้จัดกลุ่มนักเรียนเข้าเป็นกลุ่มอ่าน (Reading Groups) ก่อน กลุ่มละ 2 คน ครูควรเป็นผู้จัดการการแบ่งกลุ่มเองเพื่อจัดปัญหา นักเรียนที่ชอบพอและสนิทสนมกันมารวมกลุ่มกันครูต้องคอยกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนเป็นกลุ่ม ความร่วมมือของสมาชิกในกลุ่มทุกคนไม่เฉพาะแต่คู่ของตนเองเท่านั้น ครูอาจจับกลุ่มใหม่เมื่อเรียนจบ 4-6 สัปดาห์

1.3 การทำใบคะแนนของทีม (Team Score Sheet) เป็นแบบบันทึกคะแนนรายบุคคลของนักเรียนแต่ละทีมประกอบด้วยรายชื่อสมาชิกในทีม และตารางคะแนนทดสอบเมื่อจบแต่ละบทเรียน เช่น การสอนคำควบกล้ำ คำที่มีตัวการ์ตูน หาความหมายของคำ คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราแม่กด และแม่กน เป็นต้น ครูจะอธิบายการได้มาซึ่งคะแนนแต่ละอย่าง ทีมที่ทำคะแนนได้ถึง 90 คะแนนขึ้นไป จะได้รับเกียรติบัตร “Great Team” และทีมที่ได้คะแนน 70-79 จะได้รับเกียรติบัตร “Good Team” ครูควรอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน นักเรียนเป็นผู้กรอกรายชื่อสมาชิกทีมเอง

2. กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนแบบ CIRC ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นระบบครบวงจร โดยเริ่มจาก

2.1 ขั้นนำเสนอบทเรียน (Teacher Presentation) ครูเป็นผู้นำเสนอบทเรียนโดยการทบทวนคำศัพท์เก่าสอนคำศัพท์ใหม่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง ให้นักเรียนรู้ความหมายของศัพท์ยากโดยการอธิบายและให้คำจำกัดความ เพื่อที่จะให้นักเรียนสามารถนำเอาศัพท์ไปสร้างประโยคได้อย่างมีความหมายถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ หลังจากที่ครูสอนคำศัพท์แล้วครูก็แนะนำเรื่องที่จะให้นักเรียนอ่าน ให้นักเรียนเดาหรือคาดการณ์ล่วงหน้าว่าเรื่องที่ครูสอนเป็นเรื่องอะไร โดยเดาจากคำศัพท์ที่ครูสอนเพื่อเป็นการ โยงประสบการณ์เดิมเข้ากับเรื่องที่จะเรียน

2.2 ขั้นฝึกทำงานเป็นทีม (Team Practice)

2.2.1 ฝึกโดยมีครูควบคุมอยู่ (Controlled Practice) หลังจากที่ครูทบทวนศัพท์เก่าแนะนำศัพท์ใหม่และแนะนำเรื่องที่จะอ่านแล้ว นักเรียนจะได้ทำกิจกรรมดังต่อไปนี้ ตามลำดับขั้นในกลุ่มของตนโดยมีครูควบคุมอยู่คือ

2.2.1.1 อ่านออกเสียงคำศัพท์ (Words Out Loud) นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์จากรายการศัพท์ ครูให้กับคู่ของตนเปลี่ยนกันอ่านและช่วยกันแก้ไขเมื่ออ่านผิดจนกระทั่งอ่านได้ราบรื่นและถูกต้อง กิจกรรมในขั้นนี้จะช่วยให้นักเรียนรู้ความหมายของคำโดยอัตโนมัติและไม่เป็นอุปสรรคในการทำความเข้าใจในเรื่องที่ครูจะให้อ่าน

2.2.1.2 ฝึกหาความหมายของคำ (Word Meaning Practice) นักเรียนจะได้ใช้คำศัพท์จากรายการศัพท์ ในการฝึกหาความหมายของคำจากพจนานุกรม แล้วเขียนความหมายของคำศัพท์เป็นคำพูดของตนเอง (หากนักเรียนทำได้) และสร้างประโยคจากคำที่ครูให้

2.2.1.3 สะกดคำ (Spelling) นักเรียนฝึกสะกดคำศัพท์กับคู่ของตนหรือเพื่อนในทีม โดยมีคนบอกหนึ่งคนให้สมาชิกในกลุ่มเขียนแล้วเปลี่ยนกันจนกว่าจะสะกดได้ทุกตัว

2.2.1.4 อ่านในใจ (Silent Reading) หลังจากความหมายของคำและสะกดคำได้แล้วนักเรียนอ่านเรื่องที่ครูกำหนดให้ในใจก่อน เพื่อรวบรวมและทำความเข้าใจเรื่องก่อนจะฝึกอ่านออกเสียงในขั้นต่อไปกับเพื่อน

2.2.1.5 การอ่านออกเสียง (Reading Aloud) นักเรียนผลัดกันอ่านคนละย่อหน้าคู่กับคู่ของตนหรือกับเพื่อนร่วมทีม เมื่อใครอ่านออกเสียงไม่ถูกก็ช่วยกันแก้ไข ส่วนครูผู้สอนจะต้องคอยเดินดูนักเรียนทุกกลุ่มเป็นการสังเกตความถูกต้องในการอ่านของนักเรียนและคอยช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา

2.2.1.6 การค้นหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน (Treasure Hunt) นักเรียนในแต่ละทีมช่วยกันตอบคำถามแต่ละตอนของเรื่องที่ครูอ่าน ปรัชญาอภิปรายหาคำตอบที่ถูกต้องก่อนที่นักเรียนแต่ละคนจะเขียนคำตอบของตนเองส่งครู

2.2.1.7 การเล่าเรื่อง (Story Retelling) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่องตามลำดับเหตุการณ์เป็นคำพูดของตนเอง โดยครูแนะนำแนวทางในการเล่าเรื่อง

2.2.1.8 การเขียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน (Story Related Writing) นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ เล่าเรื่องสอดแทรกความรู้สึกนึกคิด และความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านตามแนวคิดของตนเอง หลังจากที่นักเรียนทำกิจกรรมทุกข้อครบแล้ว นักเรียนจะบันทึกลงในแบบฟอร์มการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

2.2.2 ขั้นตอนการฝึกแบบอิสระ (Free Practice) หลังจากที่นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่มโดยมีครูคอยควบคุมช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดแล้ว นักเรียนยังจะได้ฝึกทำงานเองตามลำพัง โดยการช่วยตรวจแก้ไขความถูกต้องในการทำงานของผู้ร่วมทีม ก่อนที่จะส่งครู นอกจากนี้ยังสามารถฝึกอ่านเรื่องที่ตนเองสนใจได้ตามความต้องการนอกห้องเรียน

2.3 **ขั้นนำไปใช้ (Production)** หลังจากที่นักเรียนเรียนจบแต่ละบทแล้ว ครูผู้สอนจะทดสอบนักเรียนเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านเรื่อง การสร้างประโยคจากคำศัพท์ที่ให้และการอ่านออกเสียงคำศัพท์ซึ่งใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที โดยทำข้อสอบเป็นรายบุคคล ไม่อนุญาตให้ช่วยเหลือกัน ครูผู้สอนจะให้นักเรียนแยกโต๊ะออกจากกลุ่มคะแนนของกลุ่มขึ้นอยู่กับความสามารถของสมาชิกใน ทีมทุกคน เมื่อนักเรียนทำการทดสอบเสร็จครูผู้สอนควรตรวจสอบและบอกคะแนนของแต่ละทีมให้ทุกคนทราบ หากเป็นไปได้ควรบอกนักเรียนในคาบต่อไปเพื่อกระตุ้นและให้กำลังใจแก่นักเรียน

2.4 **ขั้นตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม (Team Recognition)** ทันทีที่ครูผู้สอนคิดคะแนนของนักเรียนแต่ละคนและแต่ละทีมเสร็จแล้ว ควรจะให้รางวัลเกียรติบัตรหรือคำชมเชยแก่กลุ่มที่ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อเป็นการชี้ให้เห็นคุณค่าของความร่วมมือและความสำเร็จในทีม

2.5 การคิดคะแนน

2.5.1 **การกำหนดคะแนนของทีมในการอ่าน (Determining Team Scores in Reading)** มีจุดประสงค์เพื่อที่จะให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานของตนเองเป็นแรงเสริมในการให้ความร่วมมือในการทำงานและกระตุ้นให้นักเรียนขยันมีการทำงานอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการให้คะแนนหรือรางวัลทีมในการอ่าน เพื่อเป็นแรงเสริมแก่นักเรียน

2.5.2 **คะแนนการทำงานของทีม (Teamwork Points)** หมายถึงคะแนนความร่วมมือในทีม ครูมีคะแนนให้ 20 คะแนน สมาชิกของทีมจะได้คะแนนตามพฤติกรรมในการเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครู ความร่วมมือและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การปฏิบัติตามกฎของห้องเรียน ในคาบสุดท้ายของการเรียนแต่ละสัปดาห์ ครูจะให้คะแนนสมาชิกแต่ละคนในทีม โดยเขียนในแบบฟอร์มการทำงาน

2.5.3 **การคิดคะแนนทีม (Calculating Team Scores)** ครูผู้สอนนำคะแนนที่นักเรียนได้จากการสอบข้อเขียน สอบอ่านออกเสียงคำศัพท์ คะแนนการทำงานที่สมาชิกแต่ละคนในทีมได้มารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกในแต่ละทีม คะแนนเฉลี่ยที่ได้ออกมาจะเป็นคะแนนทีมจากการศึกษากระบวนการต่างๆของการเรียนการสอนแบบ CIRC จะเห็นได้ว่าการเรียนโดยวิธีนี้จะให้ความสำคัญของนักเรียนทั้งที่เรียนเก่งและเรียนอ่อน และจากการที่นักเรียนได้ช่วยเหลือกันในการทำงานก่อให้เกิดความสามัคคีประกอบกับรางวัลที่ได้ย่อมทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน

วัชรนา เล่าเรียนดี (2548: 180-183) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้เทคนิค CIRC ดังนี้

1. ครูนำเสนอความรู้เกี่ยวกับการอ่าน วิธีการอ่าน ความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจพอสังเขป อธิบายความสำคัญของการเขียน วิธีการเขียนแบบต่าง ๆ ของการเขียนความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างการอ่านและการเขียน
2. ครูดำเนินการสอนยกตัวอย่างบทอ่าน ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบทอ่าน ทำความเข้าใจ ถาม ตอบ ชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญ โครงสร้างของข้อความ ประโยคต่าง ๆ ความเชื่อมโยงของข้อความหรือประโยคในบทอ่าน ใช้กิจกรรมการอ่าน โดยชี้ให้เห็นถึงลักษณะวิธีการเขียน การฝึกหัดการเขียน ควรเริ่มจากการเขียนตอบแบบง่าย ๆ การสร้างประโยคจากคำศัพท์ หรือคำเชื่อม และคำขยาย
3. ครูตรวจความรู้ความเข้าใจทั้งเนื้อหาและวิธีการเขียน สาระสำคัญ ประเด็นหลัก ประเด็นรอง ลักษณะของเนื้อเรื่อง รวมทั้งฝึกการคาดคะเนจุดจบของเรื่อง บทสรุป ความเป็นไปได้ หรือจินตนาการสร้างสรรค์ความคิด
4. จัดกลุ่มเรียน โดยละความสามารถ แจกใบความรู้ ใบกิจกรรม ให้ 2-3 คนต่อ 1 ชุด เพื่อที่จะได้ร่วมมือกันเรียนให้ร่วมกันเรียนรู้ปฏิบัติกิจกรรมตามข้อตกลงที่ได้ตกลงกันไว้ล่วงหน้า ก่อนดำเนินการจัดการเรียนรู้
5. สมาชิกทุกคนในกลุ่มร่วมกันเรียนและอ่านใบความรู้ ฝึกกิจกรรมตามใบงานที่ครูเตรียมไว้ให้ โดยครูคอยติดตาม ดูแล ถามตอบ การฝึกปฏิบัติ ของนักเรียนอย่างทั่วถึงทุกกลุ่ม
6. ฝึกการเขียน ควรให้สมาชิกได้ตรวจสอบผลงานเพื่อน ช่วยกันแก้ไขปรับปรุงงาน ซึ่งกันและกันให้ถูกต้อง ในการฝึกเขียนจากบทอ่านควรสอดคล้องกับรูปแบบของบทอ่านในตอนเริ่มแรก แล้วค่อยพัฒนาเป็นการเขียนในลักษณะอื่นที่ซับซ้อนและใช้ความคิดมากขึ้น ที่สำคัญนักเรียนควรเริ่มเขียนรูปแบบที่ถูกต้องก่อน ฝึกเขียนจากการชี้แนะแนวทางจนชำนาญก่อนที่จะใช้กิจกรรมฝึกพัฒนาการเขียนที่หลากหลายให้มีประสิทธิภาพต่อไป
7. การตรวจความรู้ความเข้าใจ และผลการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน ครูควรออกแบบทดสอบให้นักเรียนได้ผ่านการเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่มมาแล้ว รู้เกณฑ์การให้คะแนน สามารถตรวจให้คะแนนตนเองคำนวณคะแนนกลุ่มของตนเองได้ ตามหลักการคำนวณกลุ่ม และคะแนนพัฒนาของวิธีสอนแบบร่วมมือการเรียนรู้ โดยกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ สามารถสรุปได้ดังนี้คือ การวางแผนการเขียน การทำโครงร่าง การเขียนเรื่องที่นำเสนอ การทบทวน การปรับแก้ไข และการนำเสนอหรือการพิมพ์

ณัฐกาญจน์ เลิศยะ โส (2553: 70) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความร้อยแก้ว โดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และได้สรุปขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไว้ดังนี้ เทคนิค CIRC หรือการบูรณาการอ่านและการเขียนเป็นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือกันวิธีการหนึ่ง คิดและออกแบบขึ้นเพื่อใช้ในการสอนอ่านและเขียนเรียงความในรายวิชาศิลปะทางภาษา (Language Arts) ในการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC จะต้องเตรียมความพร้อมของผู้เรียนทั้งในบทบาทหน้าที่ บทบาทสมาชิกแต่ละคน รวมถึงการปฏิบัติเพื่อให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย ซึ่งครูจำเป็นต้องดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียม มีดังนี้ ครูสอนทักษะในการเรียนแบบร่วมมือกัน จัดกลุ่มนักเรียน บอกวัตถุประสงค์ของบทเรียน บอกวัตถุประสงค์ของการทำงานร่วมกัน
2. ขั้นสอน ครูสอนเนื้อหาครอบคลุมบทเรียนใหม่ด้วยวิธีการที่เหมาะสมแล้วให้งาน
3. ขั้นทำงานกลุ่ม นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ของตน ช่วยกันแก้ปัญหาอภิปรายผลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเพื่อหาคำตอบที่ดีที่สุดมากกว่า คำเฉลยจากครู
4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ
 - 4.1 ตรวจสอบผลงาน ถ้าเป็นผลงานกลุ่มสมาชิกในกลุ่มเซ็นชื่อในผลงานที่ส่งครู อาจประเมินด้วยการหยิบผลงานกลุ่มขึ้นมาแล้วถามสมาชิกกลุ่มคนใดคนหนึ่งเกี่ยวกับงานชิ้นนั้น และถ้าเป็นงานเดี่ยวครูอาจให้คนใดคนหนึ่งอธิบายวิธีหาคำตอบของเขาที่ได้จากการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม
 - 4.2 ครูทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยไม่มีการช่วยเหลือกันและเมื่อครูตรวจผลการสอบแล้วจะคำนวณคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มให้ทราบ และถือว่าเป็นคะแนนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มด้วย
 - 4.3 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม โดยอภิปรายถึงผลงานของนักเรียน และวิธีการทำงานของนักเรียน รวมถึงวิธีการปรับปรุงการทำงานกลุ่ม

จากการศึกษาวิธีการขั้นตอนของนักวิชาการและนักการศึกษาต่าง ๆ ดังข้างต้น ผู้วิจัยสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เหมาะสมกับการวิจัย ดังนี้

1. ขั้นเตรียม แบ่งกลุ่มนักเรียนโดยคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน คือ 1:2:1 จำนวน 8 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง และครูแนะนำวิธีการเรียนแบบ

ร่วมมือเทคนิค CIRC อธิบายถึงความสัมพันธ์ของการอ่านและการเขียน พร้อมทั้งวิธีการวัดผล ประเมินผล รวมถึงการคิดคะแนนกลุ่ม เพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่นักเรียน

2. ขั้นสอน ครูทบทวนความรู้เรื่องการเขียน ความหมาย ประเภทและความสำคัญของการเขียน และซักถามความรู้เดิมของนักเรียน จากนั้นครูนำเสนอความรู้ใหม่ให้นักเรียน และร่วมกันสรุปสาระสำคัญ

3. ขั้นกิจกรรมกลุ่ม ครูแจกบทอ่านนิทานให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามเกี่ยวกับการเรียบเรียงเนื้อเรื่องและองค์ประกอบของนิทาน ได้แก่ แนวคิด การเปิดปิดเรื่อง การเรียบเรียงเนื้อหา การตั้งชื่อเรื่อง และข้อคิดที่ได้รับ โดยบันทึกลงในใบงาน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ ต่อมาให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันฝึกเขียนนิทานจากต้นแบบนิทานที่ได้ศึกษาและนำเสนอในคาบถัดไปพร้อมทั้งร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินผลงาน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนนิทาน

4. ขั้นประเมินผลและมอบรางวัล ครูให้นักเรียนเขียนนิทานเป็นรายบุคคลตามรูปแบบนิทานที่ได้ศึกษา ตรวจสอบให้คะแนนพร้อมทั้งบันทึกคะแนนของสมาชิกในแต่ละกลุ่มและคิดคะแนนการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ และมอบรางวัลกลุ่มที่มีคะแนนสูงสุด 2 อันดับแรก โดยกำหนดรางวัลไว้ 2 รางวัล คือ รางวัลชนะเลิศ และรางวัลยอดเยี่ยม และสุ่มผลงานการเขียนนิทานของนักเรียนมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผู้วิจัยได้ค้นคว้าหาข้อมูลและศึกษาเอกสารงานวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยเพื่อให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพ โดยงานวิจัยต่าง ๆ นั้นสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศ

จตุมา นาควรรณ (2544: 107) ศึกษาเรื่องผลของการสอนเขียน โดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการสอนเขียนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนวัดท่ายาง สังกัด

สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ กิจกรรมการเรียนการสอน แบบบันทึกการเรียนรู้ของตนเองเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังความคิดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอน ตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ระดับความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลอง เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ระดับความคิดเห็น ของนักเรียนกลุ่มทดลองเกี่ยวกับการเรียนรู้ของตนเอง โดยภาพรวมของแต่ละ ด้านอยู่ในระดับมาก

นิตยา สุตสวาท (2544: 82-88) ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทยเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ ชุดการสอนและการสอนปกติ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของ ชุดการสอนวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์ กรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัยประกอบด้วย ชุดการสอนจำนวน 4 ชุด แผนการสอนสำหรับกลุ่มทดลอง แผนการสอน สำหรับกลุ่มควบคุม และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดการสอนภาษาไทย เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 โดยแต่ละชุด มีประสิทธิภาพตามลำดับดังนี้ ชุดการสอนที่ 1: การเขียนคำ 84.03/82.02 ชุดการสอนที่ 2: การเขียน ประโยค 80.83/83.21 ชุดการสอนที่ 3: การเขียนข้อความ 86.27/85.24 และชุดการสอนที่ 4: การเขียนเรื่อง 80.71/84.05 และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนเรื่องเชิง สร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนและ การสอนปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ ชุดการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ ได้รับการสอนปกติ

ประทุม วิชาโคตร (2544: 56-60) ศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชา ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ฝึกโดยวิธีการเขียนแผนที่ความคิด เป็นงานวิจัยกึ่ง ทดลอง ซึ่งการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ประกอบไปด้วย การเขียนคำ การเขียนประโยค การเขียน ข้อความ และการเขียนเรื่อง โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ใน

การเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังจากฝึกทักษะการเขียนโดยวิธีการเขียนแผนที่ความคิด และ 2) เปรียบเทียบความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ หลังจากฝึกทักษะการเขียนโดยวิธีการเขียนแผนที่ความคิด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนวัดปริวาส กรุงเทพมหานคร จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย 1) แผนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ฝึกการเขียน โดยการเขียนแผนที่ความคิด จำนวน 12 แผน และ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ฝึกโดยวิธีการเขียนแผนที่ความคิด ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสำหรับความก้าวหน้าความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ที่ได้รับการฝึกโดยวิธีการเขียนแผนที่ความคิดนั้นไม่แตกต่างกัน

พินเพชร บุรณภิญโญ (2545: 82-87) ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกภาพถ่ายและแบบฝึกภาพการ์ตูนเป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนสร้างสรรค์ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีวิธีการเรียนรู้ต่างกัน คือ วิธีเรียนโดยใช้แบบฝึกภาพถ่าย กับวิธีเรียน โดยใช้แบบฝึกภาพการ์ตูน และวิธีเรียน โดยไม่ใช้แบบฝึกกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปัญญาวรรค ปีการศึกษา 2544 จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จากผลการวิจัยแบ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ 1) แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ แบบฝึกภาพถ่าย และแบบฝึกภาพการ์ตูน และ 2) แผนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ส่วนเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกภาพถ่าย แบบฝึกภาพการ์ตูน และไม่ใช้แบบฝึกมีความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกภาพการ์ตูน มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกภาพถ่าย และไม่ใช้แบบฝึก 2) ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนหญิงมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนชาย และ 3) ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เรียนรู้โดยวิธีต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนหญิงที่เรียน โดยใช้แบบฝึกภาพการ์ตูน มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด

ประทุม สอสะอาด (2547: 96-103) ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 22 คน โรงเรียนชุมชนหนองฝ้าย จังหวัดกาญจนบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียน แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและแบบประเมินชิ้นงาน ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยมีประสิทธิภาพ 81.14/85.15 2) ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ในชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ และนักเรียนมีความสามารถในการเขียนนิทานสูงกว่าการเขียนเรื่อง และ 3) ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นประโยชน์ ทำให้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้นและมีความสนุกสนานในการเรียน

พจนา เขียนสอาด (2547: 116) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านและการเขียนเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อวิธีการสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 23 คน โรงเรียนวัดน่วมกานนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนเรื่องโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC ซึ่งมีขั้นตอนการสอน 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นเตรียม ขั้นสอน ขั้นกิจกรรมกลุ่ม และขั้นประเมินผลการสอนและมอบรางวัล 2) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนเรื่อง และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC มีผลการเรียนรู้

หลังการได้รับการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC อยู่ในระดับมาก

ศิจิตราภรณ์ ศิลปะ (2547: 41) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้สื่อประสม ร่วมกับการเรียนการสอนแบบ CIRC ซึ่งมีขั้นตอนการสอน 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นเตรียม ขั้นสอน ขั้นกิจกรรมกลุ่ม และขั้นประเมินผลการสอนและมอบรางวัล โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อพัฒนาสื่อประสมร่วมกับการเรียนแบบ CIRC และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สื่อประสมร่วมกับการเรียนแบบ CIRC วิชาภาษาไทยเรื่องการสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านสว่างวิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 รวมทั้งสิ้น 64 คน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการหาประสิทธิภาพของสื่อประสม จำนวน 32 คน และกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สื่อประสมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นประกอบด้วย เกม เพลง แบบฝึก แผนการสอนแบบ CIRC และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า 1) สื่อประสมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.63/79.50 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้สื่อประสมร่วมกับการเรียนแบบ CIRC สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อัญชลี บ่อทอง (2549: 101-112) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 50 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี อำเภอเมืองกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ จำนวน 5 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังเรียนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการจัด

การเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ และ 2) ความคิดเห็นโดยภาพรวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยนักเรียนเห็นด้วยมากเป็นอันดับ 1 คือ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และประโยชน์ที่ได้รับตามลำดับ และจากข้อเสนอแนะเพิ่มเติม นักเรียนมีความต้องการให้ครูจัดกิจกรรมโดยใช้ผังมโนทัศน์ในการเรียนเรื่องต่อไป คือ สวนสัตว์ซาฟารีปาร์ค ปราสาทเมืองสิงห์ และดอนเจดีย์ เป็นต้น

ภาวนา ดาวเรือง (2550: 127-129) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสะกดคำยาก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC 2) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนวัดยางนอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3 จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและสะกดคำยากด้วยเทคนิค CIRC ซึ่งมีขั้นตอนในการสอน 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นเตรียม ขั้นสอน ขั้นกิจกรรมกลุ่ม และขั้นประเมินผลการสอนและมอบรางวัล 2) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและสะกดคำยากด้วยเทคนิค CIRC และ 3) แบบทดสอบวัดความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลการเรียนรู้ด้านการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนมีความเห็นว่าชอบการจัดการเรียนรู้ของครูทุกขั้นตอนเพราะได้มีส่วนร่วม ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความเห็นว่าวิธีการสอนของครูที่ใช้สอนทำให้บรรยากาศการเรียนสนุกสนานน่าสนใจ ส่วนความคิดเห็นระดับกลาง ได้แก่ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ นักเรียนมีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมในการสอนอ่านและการเขียนสะกดคำยากมีประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียน

ธิดา ทิพย์สุข (2552: 142-143) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC 2) ศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เทคนิค CIRC กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนหนองโพวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษพื้นฐาน (อ 33101) ด้านการอ่านและการเขียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC จำนวน 5 แผน แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษด้านการอ่านและการเขียนเพื่อการสื่อสาร แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ 2) พฤติกรรมของการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC จากการประเมิน โดยครูผู้สอน โดยภาพรวมพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการทำงานรายด้าน พบว่าพฤติกรรมที่ปฏิบัติในระดับมากเป็นลำดับที่ 1 คือ การสร้างความคุ้นเคยไว้วางใจยอมรับซึ่งกันและกัน และ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC โดยภาพรวมเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 โดยวิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC เหมาะสำหรับการสอนอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ ช่วยพัฒนาผลการเรียนรู้และทักษะการทำงานกลุ่มได้ดี นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

แสนประเสริฐ ปานเนียม (2552: 97-98) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่สอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับวิธีสอนปกติ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและเขียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับวิธีการสอนปกติ 2) ศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วย

วิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ตามระดับความสามารถ และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ได้มีต่อวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีเทคนิค CIRC แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านและเขียน และแบบสอบถาม ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการ อ่านและเขียนของนักศึกษากลุ่มทดลองที่สอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC แตกต่าง จากกลุ่มควบคุมที่สอนโดยวิธีสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมี ความสามารถสูงกว่ากลุ่มควบคุม 2) ความสามารถในการอ่านและเขียนระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ตามระดับความสามารถแตกต่างกัน โดย กลุ่มที่มีระดับความสามารถเก่งมีผลการเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม กลุ่มที่มีระดับความสามารถปานกลางอยู่ในระดับดี และกลุ่มที่มีความสามารถอ่อนอยู่ในระดับ พอใช้ และ 3) ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC เห็น ด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาเห็นด้วยมากที่สุดในด้านวิธีการ จัด การเรียนรู้ รองลงมาคือด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์เป็นลำดับสุดท้าย

ณัฐกาญจน์ เลิศยะโส (2553: 93-94) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความร้อย แก้วโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการฝึกเขียน สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนความเรียงร้อยแก้ว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อน และหลังการใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน และ 3) ศึกษาความ คิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบ ฝึกการเขียน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียน แดงดงพิทยาคม อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัด การเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แบบฝึกการเขียน จำนวน 3 แผน 2) แบบฝึกการเขียน จำนวน 3 ชุด รวมทั้งหมด 15 กิจกรรม 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการ เขียนความเรียงร้อยแก้วก่อนและหลังเรียน 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการ จัด การเรียนรู้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกเขียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพ ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน

จำนวน 3 แผน มีค่าเท่ากับ 81.13/88.20 ซึ่งถือว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
 2) ผลสัมฤทธิ์ของการเขียนเรียงความร้อยแก้วของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีความคิดเห็นที่มีต่อวิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อริกมาส มากจ้อย (2553: 153-160) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบท 2) เสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต และ 3) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบ ความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ และเกณฑ์การประเมินงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ โดยมีขั้นตอน 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การวางแผนและการเตรียมการเรียนรู้ของนักศึกษา และระยะที่ 2 ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างประสบการณ์และวางแผนการเขียน 2) ขั้นเชื่อมโยงด้วยบท 3) ขั้นร่างงานเขียน 4) ขั้นประเมินผลงาน และ 5) ขั้นเติมเต็มงานเขียนให้สมบูรณ์ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ดำเนินการระหว่างและหลังการจัดการเรียนการสอน โดยประเมินทั้งปริมาณและคุณภาพ และประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน ผลจากการทดลองใช้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ ร้อยละ 70 และผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นช่วยเสริมสร้างความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์และนักศึกษามีความสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างด้วยบทและเขียนงานเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ประเภทบันเทิงคดีได้เป็นอย่างดี

งานวิจัยต่างประเทศ

เซนต์ โรแมน (St.Roman, 1975: 244, อ้างถึงใน อริกมาส มากจ้อย, 2553: 70) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาค้นคว้าความแตกต่างในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้สิ่งเร้าที่แตกต่างกันดังนี้
 1) โดยการอภิปราย และ 2) โดยการใช้ฟิล์มและภาพ ทดลองกับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดย

กลุ่มทดลองจัดกระทำดังนี้ 1) ให้เลือกเรื่องเอง และ 2) กำหนดเรื่องให้เขียนต่อไปเรื่อย ๆ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน แต่วิธีอภิปรายในกลุ่มทดลองจะทำให้เด็กเกิดความคิดริเริ่ม

คิบบอน และเรย์ (Gibbon and Reay, 1982: 39-48, อ้างถึงใน พงนา เขียนสอาด, 2547: 86-87) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความเป็นไปได้ของวิธีสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน มีสมมติฐานการวิจัยดังนี้คือ 1) การสอนแบบให้นักเรียนผู้สอนมีวุฒิสูงกว่านักเรียนผู้เรียน (Cross-Age Tutoring) จะทำให้นักเรียนผู้เรียนสนใจการเรียนมากขึ้น และ 2) การสอนโดยใช้วิธีสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One-to-One Tutoring) จะทำให้นักเรียนผู้สอนและนักเรียนผู้เรียนได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นปีที่ 1 และนักเรียนชั้นปีที่ 4 ที่เรียนวิชาภาษาฝรั่งเศส ผลการศึกษาพบว่าคะแนนของผู้ที่ได้จากการทดสอบสูงขึ้นและคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มผู้สอนในการทดสอบก็สูงขึ้นเช่นเดียวกัน นอกจากนี้แล้วบรรยากาศในชั้นเรียนจะมีการซักถามอยู่ตลอดเวลาระหว่างนักเรียนผู้สอนและนักเรียนผู้เรียน ลักษณะดังกล่าวเป็นการสนับสนุนวิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนให้ชัดเจนเป็นที่ยอมรับ

สลาบิน และคณะ (Slavin and other, 1987, อ้างถึงใน พูลศรี กิจเจลา, 2554: 39-40) ได้ได้ศึกษาวิจัยทดลองโปรแกรม CIRC ในการสอนอ่านและเขียนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีความสามารถแตกต่างกัน ในการทดลองจะใช้การเรียนรู้เป็นทีมในกลุ่มการอ่าน จะให้นักเรียนทำงานเป็นคู่ของตนต่างกิจกรรมการอ่าน การถอดความอธิบายโครงสร้างของเรื่องการทำลายและการสรุปเรื่อง โดยให้นักเรียนได้รับการสอนอ่านโดยตรงในกลุ่มการเขียน จะใช้กระบวนการตามลักษณะการเขียน เช่น การประชุมกับเพื่อนเพื่อวางแผนปรับปรุงและเขียนงานออกมา นอกจากนั้นนักเรียนยังได้รับการสอนการใช้ภาษาและกิจกรรมการแสดงออกทางภาษา ซึ่งสามารถนำไปใช้ในกิจกรรมการเขียนด้วยผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ทำกิจกรรมในกลุ่ม CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนดีกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญ โดยดูจากการวัดความเข้าใจในการอ่านการอ่านคำศัพท์ การใช้เครื่องมือต่าง ๆ ทางภาษาและการสะกดคำ

สตีลส์ (Steals, 1990, อ้างถึงใน แสนประเสริฐ ปานนิม, 2554: 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องด้านการอ่านและการเขียน โดยใช้ยุทธวิธีการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC กับนักเรียนเกรด 9 และเกรด 11 จำนวน 81 คน ผลการทดลองพบว่า คะแนนทดสอบมาตรฐานในการอ่านและการเขียนของเกรด 9 เป็นที่น่าพอใจ ส่วนกลุ่มทดลองในกลุ่มเกรด 11 มีคะแนนเพิ่มขึ้นในด้านการอ่าน คะแนนของกลุ่มควบคุมของนักเรียนกลุ่มเกรด 11 ลดลงทั้งการอ่านและการเขียน

เออฮาน (Erhan, 2010) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสามารถทางด้านทักษะการอ่านและทักษะการเขียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ทักษะด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาเกรด 7 ที่สอนด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และวิธีการสอนแบบดั้งเดิม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาเกรดที่ 7 ของโรงเรียนประจำจังหวัดแกร์สัน (Giresun) จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบวัดความสามารถทางด้านทักษะการอ่าน (WEAT) จำนวน 1 ชุด และทักษะการเขียน (RCAT) จำนวน 1 ชุด จัดทำโดยนักวิจัยศึกษาวิจัย โดยใช้กลุ่มทดลอง 24 คน และกลุ่มควบคุม 21 คน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางด้านทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่สอนด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และวิธีการสอนแบบดั้งเดิมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองที่สอนด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบดั้งเดิม

มาทู และจ โยติ (Madhu and Jyoti, 2015) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนเกรด 8 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) เปรียบเทียบคะแนนความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 2) เปรียบเทียบคะแนนความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ และ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 2) ความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ และ 3) ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ในการเรียนการเขียนภาษาอังกฤษให้ประโยชน์และมีประสิทธิภาพมากกว่าเรียนแบบปกติ

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้พบว่า การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการหรือทักษะในการเขียนที่ดีขึ้นได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างรวมเข้าด้วยกัน ซึ่งกระบวนการสอนหรือเทคนิคที่ครูผู้สอนเลือกใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก็เป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้เด็กสามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะของตนเองได้อย่างเต็มที่

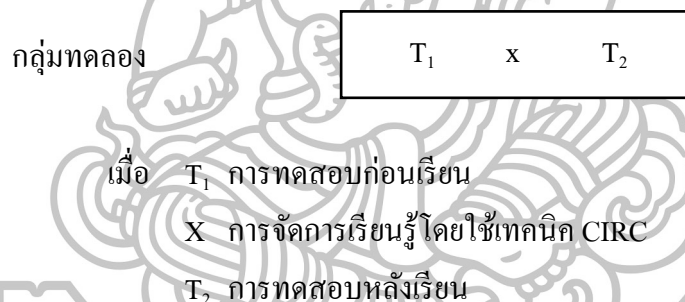
ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนด้วยแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ก็เป็นเทคนิคหนึ่งที่ออกแบบมาให้เหมาะแก่การพัฒนาด้านการการเขียน ซึ่งเด็กจะได้ปฏิบัติจริง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งเด็กเรียนเก่ง เด็กเรียนปานกลาง และเด็กเรียนอ่อน เด็กจะเกิดแรงจูงใจและเจตคติที่ดีต่อการเรียน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้เด็กนั้นสามารถฝึกทักษะได้อย่างเต็มความสามารถและเกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC แบบแผนการทดลองเป็นแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (The One Group Pretest Posttest Design) ดังภาพที่ 2 (มาเรียม นิลพันธุ์, 2549: 144)

ภาพที่ 2 แบบแผนการทดลอง

วิธีและขั้นตอนการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเกิดประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงขอ กำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการวิจัย เป็นการศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัย ต่างที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC แบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนการนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบสมมติฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล

รายละเอียดของการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนมีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการวิจัย

1. การศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.1 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์
1.2 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดแสมดำ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

1.4 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบสอบถามความคิดเห็น

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดแสมดำ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 99 คน ซึ่งจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถ

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 โรงเรียนวัดแสมดำ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 32 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

2.2 แบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

2. ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1.1 ศึกษาข้อมูลหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เนื้อหาสาระการวัดผลประเมินผล และสื่อการสอน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดแสมดำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.1.2 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.1.3 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC และการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2.1.4 กำหนดเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลอง เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC จำนวน 2 แผน รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง ดังรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การกำหนดเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)
	ทดสอบก่อนเรียน	1
1. นิทานมหัศจรรย์	1. ความหมายของนิทาน และองค์ประกอบของนิทาน 2. นิทานมหัศจรรย์	3
2. นิทานชีวิต	1. นิทานชีวิต	3
	ทดสอบหลังเรียน	1
	รวมทั้งสิ้น	8

แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ประกอบด้วยการสอน 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นเตรียม แบ่งกลุ่มนักเรียนโดยความสามารถ เก่งปานกลาง และอ่อน คือ 1:2:1 จำนวน 8 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง และครูแนะนำวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC อธิบายถึงความสัมพันธ์ของการอ่านและการเขียน พร้อมทั้งวิธีการวัดผล ประเมินผล รวมถึงการคิดคะแนนกลุ่ม เพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียน

ขั้นสอน ครูทบทวนความรู้เรื่องการเขียน ความหมาย ประเภทและความสำคัญของการเขียน และซักถามความรู้เดิมของนักเรียน จากนั้นครูนำเสนอความรู้ใหม่ให้นักเรียน และร่วมกันสรุปสาระสำคัญ

ขั้นกิจกรรมกลุ่ม ครูแจกบทอ่านนิทานให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามเกี่ยวกับการเรียบเรียงเนื้อเรื่องและองค์ประกอบของนิทาน ได้แก่ แนวคิด การเปิดปิดเรื่อง การเรียบเรียงเนื้อหา การตั้งชื่อเรื่อง และข้อคิดที่ได้รับ โดยบันทึกลงในใบงาน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ ต่อมาให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันฝึกเขียนนิทานจากต้นแบบนิทานที่ได้ศึกษาและนำเสนอในคาบถัดไปพร้อมทั้งร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินผลงาน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนนิทาน

ขั้นประเมินผลและมอบรางวัล ครูให้นักเรียนเขียนนิทานเป็นรายบุคคลตามรูปแบบนิทานที่ได้ศึกษา ตรวจสอบให้คะแนนพร้อมทั้งบันทึกคะแนนของสมาชิกในแต่ละกลุ่มและคิดคะแนนการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ และมอบรางวัล

กลุ่มที่มีคะแนนสูงสุด 2 อันดับแรก โดยกำหนดรางวัลไว้ 2 รางวัล คือ รางวัลชนะเลิศ และรางวัลยอดเยี่ยม และส่งผลงานการเขียนนิทานของนักเรียนมาเสนอหน้าชั้นเรียน

2.1.5 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเนื้อหา การใช้ถ้อยคำภาษา และปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

2.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาไทย 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence: IOC) (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, 2535: 139)

มีเกณฑ์ประเมินดังนี้

+1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ถ้าไม่แน่ใจว่าเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่าเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จากนั้นนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณค่า IOC หากค่า มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้ และมีความเหมาะสมหรือ สอดคล้องกับจุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล ได้ค่าความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 (รายละเอียดภาคผนวก ก: 93)

2.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 โรงเรียนวัดแสงคำ สังกัดสำนักงานเขต บางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 32 คน

ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่จัดการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือเทคนิค CIRC สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 สรุปขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่จัดการเรียนรู้
แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

2.2 แบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ
โดยแบบทดสอบมีคะแนนเต็มข้อละ 15 คะแนน เพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมี
ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร
เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ และศึกษาวิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

2.2.2 ศึกษาหลักการสร้างแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากตำราและเอกสาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.2.3 ศึกษาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.2.4 สร้างแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ คะแนนเต็มข้อละ 15 คะแนน เพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนอย่างละ 1 ข้อ และสร้างเกณฑ์การประเมินโดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์ ปรับปรุงเกณฑ์การประเมินการเขียนสร้างสรรค์ของจุติมา นาควรรณ (2544: 72-73) ประทุม สอสะอาด (2547: 77) และพจนานายกเขียนสะอาด (2547: 62-63) ได้เกณฑ์การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทนิทาน ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง เนื้อหา การใช้ภาษา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และข้อคิดคติสอนใจ โดยตรวจให้คะแนนโดยใช้แบบจัดอันดับคุณภาพ 3 ระดับ คือ ระดับ 3 เท่ากับดี (13-15 คะแนน) ระดับ 2 เท่ากับพอใช้ (9-12 คะแนน) และระดับ 1 เท่ากับต้องปรับปรุง (5-8 คะแนน) ดังตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 เกณฑ์การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทนิทาน

รายการประเมิน	ระดับความสามารถ		
	3	2	1
1. การตั้งชื่อเรื่อง	ชื่อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง มีความน่าสนใจ	ชื่อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อเรื่องแต่ไม่น่าสนใจ	ชื่อเรื่องไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องและไม่น่าสนใจ
2. เนื้อหา	เนื้อหามีสาระ สนุก การดำเนินเรื่องน่าสนใจ การลำดับเหตุการณ์สัมพันธ์สอดคล้องกันตลอดทั้งเรื่อง	เนื้อหามีสาระ สนุก แต่การลำดับเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องไม่สอดคล้องกัน 1 แห่ง	เนื้อหามีสาระ แต่ไม่สนุก ลำดับเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องไม่สอดคล้องกันมากกว่า 1 แห่ง

ตารางที่ 5 เกณฑ์การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทนิทาน (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความสามารถ		
	3	2	1
3. การใช้ภาษา	ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา ถูกต้องเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจนตลอดเรื่อง ทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม	ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา ถูกต้องเหมาะสม แต่ยังมีสื่อความหมายไม่ชัดเจน หรือไม่เกิดความรู้สึกคล้อยตาม	ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาไม่ถูกต้อง สื่อความหมายไม่ชัดเจนและไม่เกิดความรู้สึกคล้อยตาม
4. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มีความคิดที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำกับของคนอื่น	มีความคิดที่แปลกใหม่ แต่ดัดแปลงมาจากของคนอื่น	มีความคิดไม่แปลกใหม่และเลียนแบบคนอื่น
5. ข้อคิดคติสอนใจ	ข้อคิดคติสอนใจสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและสามารถสื่อความให้เข้าใจได้อย่างชัดเจน	ข้อคิดคติสอนใจ สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง แต่ยังมีสื่อความไม่ชัดเจน	ข้อคิดคติสอนใจไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และสื่อความไม่ชัดเจน

2.2.5 เสนอแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อความ การใช้ถ้อยคำภาษาและปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

2.2.6 นำแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาไทย 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ประเมินแบบทดสอบ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ระหว่างกับจุดประสงค์โดยใช้เกณฑ์ประเมินดังนี้

นำผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดประสงค์ ข้อสอบทั้ง 2 ข้อ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ผ่านเกณฑ์ทั้ง 2 ข้อ (ดังรายละเอียดภาคผนวก ก: 94)

2.2.7 นำแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 2 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนวัดเสม็ดคำ กรุงเทพมหานคร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เคยเรียนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มาแล้ว จำนวน 1 ห้อง 32 คน ผู้วิจัยตรวจสอบข้อสอบร่วมกับอาจารย์ในโรงเรียนอีก 1 ท่าน ซึ่งมีความเข้าใจในเกณฑ์การตรวจตรงกัน

ก่อนที่จะตรวจ นำมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ได้ค่าเท่ากับ 0.86 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกระดับสูง

2.2.8 นำแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 2 ข้อ สำหรับทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน อย่างละ 1 ข้อ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 โรงเรียนวัดแสมดำ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 32 คน

ภาพที่ 4 สรุปขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม

2.3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC จำนวน 10 ข้อ คือ 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ กำหนดค่าความคิดเห็น 3 ระดับ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เกณฑ์การกำหนดค่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

คะแนน	ความคิดเห็น
3	เห็นด้วยมาก
2	เห็นด้วยปานกลาง
1	เห็นด้วยน้อย

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ดังตารางที่ 7 (บุญชุ่ม ศรีสะอาด, 2545: 203)

ตารางที่ 7 เกณฑ์การแปลความหมายของค่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็นเชิงนิมิต
2.50-3.00	เห็นด้วยมาก
1.50-2.49	เห็นด้วยปานกลาง
1.00-1.49	เห็นด้วยน้อย

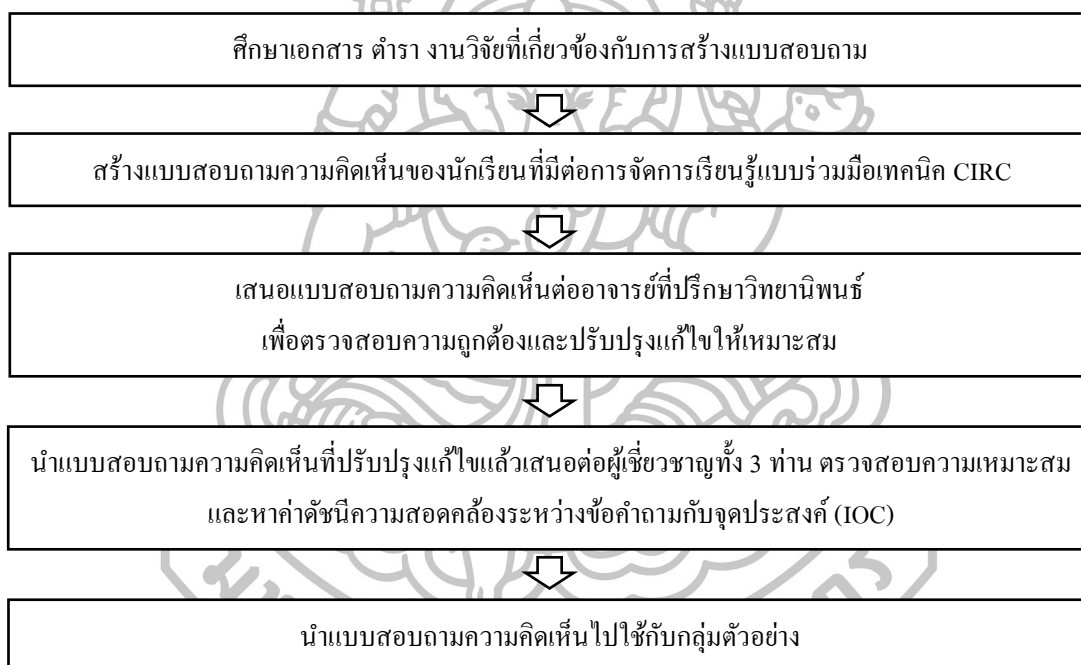
2.3.3 เสนอแบบสอบถามความคิดเห็นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

2.3.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาไทย 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบความเหมาะสมและหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence:

IOC) โดยค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ในที่นี้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC เท่ากับ 1.00 (ดังรายละเอียดภาคผนวก ก: 95)

2.3.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 โรงเรียนวัดแสมดำ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 32 คน

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 สรุปขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียว มีการวัดก่อนและหลังการทดลอง (The One Group Pretest Posttest Design)

2. การดำเนินการทดลอง

2.1 ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ใช้เวลา 45 นาที เพื่อทดสอบก่อนเรียน

2.2 ตรวจสอบให้คะแนนการทำแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์หาค่าเฉลี่ยของคะแนนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3 ผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

2.4 นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน

2.5 ตรวจสอบให้คะแนนการทำแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และนำมาหาค่าเฉลี่ยของคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.6 ให้กลุ่มทดลองทำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

2.7 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานและเพื่อสรุปผลการทดลอง ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบ t-test แบบ dependent

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

ผลการวิเคราะห์ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

กลุ่มทดลอง	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D	t	p
ก่อนเรียน	32	15	7.88	1.81	-10.963	.000
หลังเรียน	32	15	11.03	1.67		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่าคะแนนการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.67 สูงกว่าก่อนเรียนที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.81 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีรายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

รายการ	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านการจัดการเรียนรู้				
1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้น่าสนใจ	2.84	0.37	มาก	(1)
2. ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเขียนได้ดียิ่งขึ้น	2.72	0.52	มาก	(3)
3. มีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น	2.41	0.62	ปานกลาง	(4)
4. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์	2.81	0.47	มาก	(2)
รวม	2.70	0.50	มาก	2
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้				
5. รู้สึกสนุกสนานระหว่างเรียน	2.66	0.55	มาก	(1)
6. กล้าแสดงออกในการนำเสนอผลงาน	2.53	0.62	ปานกลาง	(2)
7. ทำทายความสามารถของนักเรียน	2.53	0.62	ปานกลาง	(2)
รวม	2.67	0.52	มาก	3
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
8. ได้ข้อคิดคติสอนใจ	2.78	0.42	มาก	(2)
9. เรียนรู้กระบวนการทำงานกลุ่มได้ดียิ่งขึ้น	2.56	0.56	มาก	(3)
10. เขียนนิทานได้ดียิ่งขึ้น	2.81	0.40	มาก	(1)
รวม	2.72	0.46	มาก	1
รวมทุกด้าน	2.67	0.52	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.46) รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรม มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.70$, S.D. = 0.50) และด้านบรรยากาศ มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.52)

พิจารณารายละเอียดด้านที่นักเรียนเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ พบว่าลำดับที่ 1 ช่วยให้นักเรียนเขียนนิทานได้ดียิ่งขึ้น มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.81$, S.D. = 0.40) ลำดับที่ 2 ช่วยให้นักเรียนได้ข้อคิดคติสอนใจ มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.78$, S.D. = 0.42) และลำดับที่ 3 ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้กระบวนการกลุ่มได้ดียิ่งขึ้น มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.56$, S.D. = 0.56) สำหรับด้านจัดการเรียนรู้ พบว่าลำดับที่ 1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้น่าสนใจ มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.84$, S.D. = 0.37) ลำดับที่ 2 กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.81$, S.D. = 0.47) ลำดับที่ 3 ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเขียนได้ดียิ่งขึ้น มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.52) ลำดับที่ 4 ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 2.41$, S.D. = 0.62) และด้านบรรยากาศการเรียนรู้ พบว่า ลำดับที่ 1 รู้สึกสนุกสนานระหว่างเรียน มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 0.55) และลำดับที่ 2 กล้าแสดงออกในการนำเสนอผลงาน มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.62) และทำท่ายความสามารของนักเรียน มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.62)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 จำนวน 32 คน โรงเรียนวัดเสม็ดคำ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC 2) แบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบแผนการทดลองเป็นแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (The One Group Pretest-Posttest Design) ดำเนินการทดลองโดยการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว เมื่อดำเนินการทดลองสอนครบ 2 แผน จำนวน 8 ชั่วโมง จึงทดสอบหลังเรียน จากนั้นนำผลการทดลองมาเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t-test แบบ dependent การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ในภาพรวมพบว่านักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนเห็นด้วยในระดับมากทุกด้านคือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านบรรยากาศการเรียนรู้

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ที่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้แก่ นักเรียน ได้ดี ดังชั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 4-6 คน แบบละความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อให้ นักเรียน ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนที่เก่ง และปานกลางคอยสอนเนื้อหาที่นักเรียนอ่อนไม่เข้าใจ นักเรียนจะต้องคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันรับผิดชอบงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย เพื่อสามารถที่จะทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด ดังที่ จอยซ์และเวล (Joyce and Weil, 1986, อ้างถึงใน วิชา เล่าเรียนดี, 2545: 165) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบร่วมมือช่วยพัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญา โดยเพื่อนในกลุ่มจะคอยช่วยเหลือแนะนำกัน เนื่องจากผู้เรียนอยู่ในวัยเดียวกันสามารถสื่อสาร สื่อความหมายแก่กันและกันได้ง่าย ต่อมาในขั้นที่ 2 ขั้นสอน ก่อนที่จะนำเสนอความรู้ใหม่ให้นักเรียน ผู้วิจัยจะทบทวนหรือซักถามความรู้เดิมของนักเรียนก่อน ทำให้สามารถทราบได้ว่าความรู้ใดบ้างที่นักเรียนมีอยู่แล้ว และสิ่งใดบ้างที่ควรเพิ่มเติมให้แก่ นักเรียน จากนั้นค่อยนำเสนอเนื้อหาความรู้ใหม่ ก่อนที่จะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ดังที่

ภาวดี จิตมัย (2548: 65) ได้กล่าวว่า “การนำเทคนิค CIRC ไปใช้นั้น ก่อนอื่นต้องเริ่มด้วยการสอนของครูทุกครั้ง โดยครูจะต้องสอน อธิบาย ยกตัวอย่าง การอ่านประเภทต่าง ๆ และรูปแบบการเขียน โดยทั่ว ๆ ไปให้นักเรียนรู้และเข้าใจ ปฏิบัติ” และในระหว่างการจัดการเรียนรู้จะคอยสังเกตผู้เรียนให้คำปรึกษาระหว่างที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งส่งผลให้นักเรียนสามารถจับประเด็นความรู้ต่าง ๆ ได้ และเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน นักเรียนมีโอกาสร่วมประเมินผลงานของเพื่อน และรับฟังความคิดเห็นและคำวิจารณ์จากผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับกรรณิการ์ พวงเกษม (2531: 34) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญของการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ได้แก่ 1) บรรยากาศและสภาพการณ์ เด็กจะต้องรู้สึกสบายใจ อบอุ่น และเป็นตัวของตัวเอง มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนและครู 2) ประสบการณ์ เด็กจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ จากประสบการณ์โดยตรงที่ตนได้รับ และ 3) ความเอาใจใส่ของครู ความสนใจและเอาใจใส่ของครูเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในการเขียนอย่างสร้างสรรค์ อีกทั้งการเรียนแบบร่วมมือยังการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นในทางที่ดี นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและรู้จักยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุริย์ บาวเออร์ (2535: 19-20) ที่ได้กล่าวถึงเทคนิค CIRC ว่า วิธีดังกล่าวสามารถทำให้เกิดความสำเร็จในการเรียนได้ดังนี้ คือ นักเรียนมีทักษะในการสื่อสาร การเข้าสังคม การเป็นผู้นำ และการอภิปราย นักเรียนมีความนับถือตนเอง เพราะว่าได้ช่วยกันแก้ปัญหาของกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จากหลายทัศนะ มีแรงจูงใจในการเรียนเนื่องจากทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนสูง ให้ผลทางด้านจิตพิสัย (Affective) เพราะว่่านักเรียนสามารถอภิปรายตามที่ตนเองรู้สึก นักเรียนอาจมีโอกาแสดงความคิดเห็น ทำกิจกรรม และประสบความสำเร็จในการเรียน ส่งเสริมด้านความคิด (Cognitive) นักเรียนรู้จักใช้เหตุผล และรู้จักใช้ความคิดอย่างรอบคอบ ให้ผลทางด้านสุขภาพจิต (Psychological Health) และนักเรียนรู้สึกได้รับการยอมรับ และนักเรียนในชั้นเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของสลาบิน (Slavin, R.E., 1990, อ้างถึงใน วัชรา เล่าเรียนดี, 2548: 178) ที่กล่าวไว้ว่า “ การเรียนแบบร่วมมือกันช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ภูมิใจในตนเอง ตระหนักถึงความรับผิดชอบของตนเองและต่อกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น พัฒนาความสัมพันธ์ที่ดี การยอมรับผู้อื่นมากขึ้น สร้างความมั่นใจในตนเอง และรู้ถึงคุณค่าของตนเองมากขึ้น” นอกจากนี้ในขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม ผู้วิจัยได้นำนิทานมาใช้เป็นต้นแบบในการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์พบว่า นักเรียนมีความเข้าใจในการเขียนเชิงสร้างสรรค์มากขึ้น โดยการเรียนรู้จากนิทานต้นแบบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนนิทานของตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของบุญย์ ตรีวิเศษ

(2550: 36) ได้กล่าวว่า “ด้วยคนเรานั้น ไม่อาจปฏิเสธความมีครูหรือความมีต้นแบบเป็นปฐมปัจจัยแห่งการหล่อหลอมประสบการณ์ความรู้และความคิดไว้ ดังนั้น งานของความคิดสร้างสรรค์ส่วนหนึ่งจึงมักปรากฏร่องรอยของอิทธิพลต้นแบบอยู่เสมอ” และวิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ (2531: 7) กล่าวว่า “สำหรับผู้ที่จะเป็นนักเขียน หรือจะทำงานเกี่ยวกับการเขียนหนังสือ ก็คือ จะต้องอ่านหนังสือของนักเขียนที่มีชื่อเสียงอยู่เสมอ เพื่อจะได้เห็นแบบอย่างว่าสำนวนการเขียนที่ด้นนั้นเป็นอย่างไร” ส่งผลทำให้สามารถพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ได้ดียิ่งขึ้น และในชั้นที่ 4 ขึ้นประเมินผลและมอบรางวัล ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเอง แล้วให้เพื่อนในห้องช่วยกันแสดงความคิดเห็นและร่วมประเมินผลงานของเพื่อนตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC จากการสังเกตพบว่า นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองเพื่อวิจารณ์งานเขียนนิทานของเพื่อนกลุ่มอื่นเป็นอย่างดี สอดคล้องกับบันทึอ พุกกะวัน (2533: 7-8) ที่กล่าวว่า แนวทางในการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างหนึ่งคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยการเล่าเรื่อง รายงาน อภิปราย และสรุปผลเป็นประจำ และสมิท (Smith: 9-10, อ้างถึงใน พิณเพชร บูรณภิญโญ, 2545: 32) กล่าวว่า การแสดงผลงานของแต่ละคนในชั้นเรียนเพื่อช่วยกันวิจารณ์ จะทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดมากขึ้น รู้จักศัพท์มากขึ้น เห็นแนวคิดและการใช้ภาษาหลากหลาย ทำให้สามารถใช้ภาษาเขียนได้ดีขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยมีการมอบรางวัลให้แก่กลุ่มที่มีคะแนนสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ รางวัลชนะเลิศ และรางวัลยอดเยี่ยม เพื่อเสริมแรงกระตุ้นนักเรียนส่งผลทำให้ขณะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ นักเรียนช่วยกันภายในกลุ่มมากขึ้น และบรรยากาศในชั้นเรียนสนุกสนาน นักเรียนมีความสุขและไม่เบื่อหน่ายกับการเรียน ส่งผลให้ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น

จากเหตุผลและข้อสนับสนุนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของพวงา เขียนสอด (2547: 116) ที่ศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC มีผลการเรียนรู้หลังการได้รับการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ฉัฐกาญจน์ เลิศยะโส (2553: 93-94) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความร้อยแก้วโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน จำนวน 3 แผนมีค่าเท่ากับ 81.13/88.20 ซึ่ง

ถือว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ของการเขียนเรียงความร้อยแก้วของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แส่นประเสริฐ ปานเนียม (2552: 97-98) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่สอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับวิธีสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านและเขียนของนักศึกษากลุ่มทดลองที่สอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC แตกต่างจากกลุ่มควบคุมที่สอนโดยวิธีสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีความสามารถสูงกว่ากลุ่มควบคุม

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นด้วยในระดับมากซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความเห็นที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมากอันดับแรกคือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนรู้สึกว่าคุณเองสามารถเขียนนิทานได้ดีขึ้น โดยก่อนการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC นักเรียนได้ทำแบบทดสอบก่อนเรียน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถเขียนนิทานได้ตามเกณฑ์ประเมินที่กำหนดไว้ เช่น การตั้งชื่อเรื่องไม่เหมาะสม เนื้อหาไม่สอดคล้องกัน การใช้ภาษาไม่ถูกต้อง หรือไม่ระบุข้อคิดคติสอนใจ เป็นต้น แต่หลังจากได้รับการสอนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC แล้ว พบว่านักเรียนสามารถเขียนนิทานได้ดียิ่งขึ้น โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้บทอ่านนิทานเป็นตัวอย่างในการสอนการเขียนนิทาน นักเรียนจึงได้ต้นแบบในการเขียนนิทาน สามารถเรียนรู้ลักษณะของนิทานและเรียนรู้วิธีการเขียนนิทานได้อย่างเข้าใจ และบทอ่านนิทานยังเป็นแนวทางในการเขียนนิทานให้แก่ตนเองได้อีกด้วย ดังที่ วรรณิการ์ พวงเกษม (2534: 1) กล่าวไว้ว่า “เด็กที่มีความสามารถในการอ่านจะประสบความสำเร็จในการเขียนมาก มีจินตนาการในการใช้ภาษาดี เพราะเขาได้เรียนรู้แนวทางในการใช้คำต่างๆจากสำนวนภาษาในหนังสือต่าง ๆ ที่เขาอ่านพบ” ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้สามารถพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น นักเรียนรู้สึกว่าคุณเองสามารถเขียนนิทานได้ดีขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้บทอ่านนิทานที่นำมายังให้ข้อคิดคติสอนใจแก่นักเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ก่อให้เกิดประโยชน์ในชีวิตของตนเองได้ ความเห็นที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่สอง คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ นักเรียนเห็นด้วยกับประเด็นที่ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในขณะจัดกิจกรรม ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนควบคู่ไปกับการสอน ซึ่งจะเห็นว่าผู้เรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ทุกขั้นตอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

โดยหัวใจอย่างหนึ่งของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC จะเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก สามารถฝึกทักษะให้แก่ นักเรียนในหลากหลายด้าน เช่น นักเรียนจะได้ฝึกทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม การแบ่งงาน แบ่งหน้าที่ การทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น และมีกิจกรรมให้นักเรียนร่วมทำเป็นกลุ่ม สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นและปรึกษากันในการทำงาน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจที่จะเรียนมากยิ่งขึ้น ไม่ใช่เป็นผู้รับสารหรือความรู้ฝ่ายเดียว สอดคล้องกับจอยซ์ (Joyce, Weil and Showers, 1992, อ้างถึงใน กมลทิพย์ ตรีเดช, 2552: 40) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนที่ให้นักเรียนทำงานด้วยกันเป็นกลุ่ม เล็ก ๆ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ทั้งทางด้านความรู้และทางด้านจิตใจ ช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าในความแตกต่างระหว่างบุคคลของเพื่อน ๆ เคารพความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่นที่แตกต่างจากตนเอง ตลอดจนรู้จักช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนๆ ด้วยเหตุนี้ นักเรียนจึงรู้สึกเห็นด้วยว่าเป็นการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ และความคิดเห็นที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมากอันดับที่ 3 คือ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนเห็นด้วยกับประเด็นย่อยที่ว่ารู้สึกสนุกสนานระหว่างเรียนมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และแสดงความคิดเห็นต่างๆขณะจัดกิจกรรมการสอนอย่างอิสระ ไม่ปิดกั้นความคิดเห็นของนักเรียน สอดคล้องกับที่กรรณิการ์ พวงเกษม (2531: 34) กล่าวถึงแนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า “บรรยากาศและสภาพการณ์ เด็กจะต้องรู้สึกสบายใจ รู้สึกอบอุ่นใจ เป็นตัวของตัวเอง มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนและครู ต้องเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ” ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้นักเรียนไม่รู้สึกอึดอัดและผ่อนคลายระหว่างการเรียน บรรยากาศในชั้นเรียนก็ไม่ตึงเครียดเพราะนักเรียนได้มีโอกาสพูดคุยกันเพื่อปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มต่าง ๆ ที่ครูมอบหมาย นอกจากนี้ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีการมอบรางวัลให้กลุ่มที่มีคะแนนสูงสุด 2 อันดับแรก ผู้วิจัยกำหนดรางวัลไว้ 2 รางวัล คือ รางวัลชนะเลิศ และรางวัลยอดเยี่ยม พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนเพื่อที่จะทำคะแนนกลุ่มให้ออกมาดีและแข่งขันกับเพื่อนกลุ่มอื่นได้ ทำให้การเรียนไม่น่าเบื่อและนักเรียนรู้สึกสนุกสนานขณะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ยังนักเรียนยังมีความสุขและความภาคภูมิใจในกลุ่มของตนเองเมื่อได้รับรางวัล ด้วยการแสดงอาการดีใจและยิ้มแย้มเมื่อทราบว่าเป็นกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดเป็น 2 อันดับแรก และได้รับของรางวัลที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้ให้ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพจนานิเขียนสอด (2547: 120-121) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC ซึ่ง

จากการสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC พบว่านักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก ซึ่งนักเรียนต้องการเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบนี้อีก นักเรียนมีโอกาสนในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน และมีความมั่นใจในการร่วมกิจกรรม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของแสนประเสริฐ ปานเนียม (2552: 103-104) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่สอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับวิธีสอนปกติ นักเรียนมีความเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ในระดับเห็นด้วยมาก โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาทักษะการเขียนได้เป็นอย่างดี ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น นักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็น ทำให้ได้รับความสนุกและความรู้มากยิ่งขึ้น

ดังนั้น จากผลการอภิปรายข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นการสอนการเขียนที่นอกจากจะช่วยพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์แล้ว ยังส่งต่อความพึงพอใจที่ดีของนักเรียนอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ต้องใช้ระยะเวลาในการสอนมาก ครูผู้สอนต้องแบ่งเนื้อหาและระยะเวลาการสอนให้ชัดเจนและบริหารเวลาในการสอนให้ได้ตามแผนที่ได้กำหนดไว้
2. ควรเลือกบทอ่านนิทานหรืองานเขียนประเภทต่าง ๆ ที่น่าสนใจและเหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละวัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนประเภทอื่น ๆ เช่น เรื่องสั้น บทความ และสารคดี เป็นต้น ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และความเข้าใจที่คงทนในระดับชั้นมัธยมศึกษา
2. ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไปพัฒนาความสามารถในต่างคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ เช่น กลอนสุภาพ และกลอนแปด เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- กมลทิพย์ ศรีเดช. (2552). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการสอนวิชาการการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้การสื่อสารแนวคิดเพื่อเพิ่มทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นปีที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยและพัฒนา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2531). การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางการสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2529). คู่มือครูภาษาไทยการพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2544). สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2551). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กานดา เดชวงศ์ญา. (2553). การใช้วิธีสอนแบบเลือกสรรที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กรมวิชาการ. (2544). การเขียนภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กิ่งแก้ว อัดถากร. (2519). คติชนวิทยา. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์.
- กิ่งแก้ว อารีรักษ์ และคนอื่น ๆ. (2548). การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบหลากหลาย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุลฤดี ภาสุรกุล. (2551). นิทานรตติต. กรุงเทพมหานคร: แพรวเพื่อนเด็ก.
- ขจรศักดิ์ สุนลี. (2545). “การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีสอนแบบ CIRC ประกอบกับการใช้สื่อในชีวิตประจำวัน.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- ขวัญเรือน โพธิ์วีเชียร. (2537). “ผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม ซี ไอ อาร์ ซี ที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2555). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร:
โอเดียนสโตร์.
- เจือ สตะเวทิน. (2517). คำรับเรียงความ. กรุงเทพมหานคร: สุทธิสารการพิมพ์.
- _____. (2522). การเขียนอย่างสร้างสรรค์. ภาษาไทยจากฟ้าเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์บรรณกิจ.
- ชนะ เวชกุล. (2524). การเขียนเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ชาร์ลส์, แปรโรลด์. (2548). เจ้าหญิงหงษ์พา. แปลและเรียบเรียงโดย วัลยา วิวัฒน์ศร.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน
- ณรงค์ฤทธิ์ สักดาณรงค์. (2537). การเขียนสร้างสรรค์. วิทยาสาร (กันยายน): 21.
- ณัฐกาญจน์ เลิศชะโส. (2553). “การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงร้อยแก้วโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ถวัลย์ มาสจรัส. (2544). ตัวอย่างการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพมหานคร: ชารอักษร.
- _____. (2545). การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อการศึกษาและอาชีพ. กรุงเทพมหานคร:
ชารอักษร.
- ทิสนา เขมมณี. (2545). ศาสตร์การสอน . กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬา.
- ธิดา ทิพย์สุข. (2552). “การพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นาคยา ปิลันธนานนท์. (2543). การเรียนแบบร่วมมือ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นิตยา สุดสวาท. (2544). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนและการสอนปกติ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บันลือ พุกยะวัน. (2533). **พัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การพัฒนาการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- _____. (2550). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญยแสนอ ตรีวิเศษ. (2550). **การเขียนสร้างสรรค์**. บุรีรัมย์: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประคอง นิมมานเหมินท์. (2551). **นิทานพื้นบ้านศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประชุม วิชาโคตร. (2544). “ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ฝึกโดยวิธีการเขียนแผนที่ความคิด.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประทุม สอสะอาด. (2547). “การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประกาศรี สีอำไพ. (2531). **การเขียนแบบสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2549). **การเขียนสร้างสรรค์ เชิงวารสารศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ แสงดาว.
- พจนา เขียนสะอาด. (2547). “การศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤกษศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 8.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พูลศรี กิจเฉลา. (2544). “การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนภาษาไทยและ
ความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอน
โดยการใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC กับการสอนตามครูมือครู.” วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิณเพชร บุรณภิญโญ. (2545). “การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้แบบฝึกภาพถ่ายและแบบฝึกภาพการ์ตูน.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภาวดี จิตตามัย. (2548). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้านการอ่าน
การเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกัน
เทคนิค CIRC และการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนเพื่อการสื่อสารแบบ 3Ps.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภาวนา ดาวเรือง. (2550). “การพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียน
สะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มณฑกร เจริญรักษา. (2552). “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2543). **คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2549). **วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 2.
นครปฐม: โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและเอกสารประกอบการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรรณิ ศิริสุนทร. (2532). **การเล่านิทาน**. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.

- วรรณิ โสมประยูร. (2537). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช.
- วัชราน เล่าเรียนดี. (2545). เทคนิคการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ. นครปฐม:
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2548). เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาการคิดและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วาสนา สวนสีดา. (2548). “การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC
และวิธีสอนอ่านเพื่อการสื่อสาร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์. (2531). เอกสารประกอบการบรรยายวิชา สข 610 การเขียนในงานส่งเสริม.
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.
- วิภาฤดี วิภาวิน. (2543). “การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โดยใช้สื่อประสม.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิจิตราภรณ์ ศิลปะ. (2547). “การพัฒนาสื่อประสมร่วมกับการเรียนแบบ ซี ไอ อาร์ ซี เรื่อง
การสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กด วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2548). การเขียนสร้างสรรค์ ไม่ยากอะไรเลย. กรุงเทพมหานคร: นวสาส์น
การพิมพ์.
- สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. (2547). ภาษาไทยของเรา.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์.
- สถาบันพระมหากษัตริย์. (2557). พระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท. เข้าถึงเมื่อ 2 ธันวาคม
2557. เข้าถึงได้จาก <http://www.ohm.go.th/th/monarch/speech>
- สมพร มั่นตะสูตร. (2525). การเขียนเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร: บารมีการพิมพ์.
- _____. (2540). การเขียนเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- สมศักดิ์ ศรีมาโนชน์. (2523). การเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
โอเดียนสโตร์.

สมใจ ตั้งปณิธานสุข. (2554). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 2719412 ทักษะการเขียนแบบ
สร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรษ์. (2536). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพัตรา แซ่ลิ้ม. (2549). ด้วยรักบันดาลนิทานสีขาว. กรุงเทพมหานคร: ปริมาขต์.

สุภักดิ์ อนุกุล. (2545). นิทานพื้นบ้านภาคกลาง-ภาคตะวันตก. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

สุริย์ บาวเออร์. (2535). “การเรียนรู้โดยการร่วมมือ.” ใน วารสารวิชาการ-อุดมศึกษา ฉบับที่ 1.
(กันยายน-ธันวาคม): 14-21.

แสนประเสริฐ ปานเนียม. (2552). “การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนของ
นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่สอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับ
วิธีสอนปกติ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน
ภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานทดสอบการศึกษาแห่งชาติ. (2557). รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน
(O-Net). เข้าถึงเมื่อ 12 ธันวาคม 2557. เข้าถึงได้จาก [http://www.niets.or.th/
index.php/research_th/view/8](http://www.niets.or.th/index.php/research_th/view/8)

เสาวนีย์ ลิขำบัณฑิต. (2528). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาครุศาสตร์
เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ.

อภิมาส มากจ้อย. (2553). “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบาทเพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญา
บัณฑิต.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัจฉรา ชิวพันธ์. (2533). กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

อัจฉรา สุขกระโทก. (2543). “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้วิธีร่วมกันเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC).”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อัญชลี ป่อทอง. (2549). “การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์.” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อารี สัตถ์หวิ. (2543). **พหุปัญญาและการเรียนแบบร่วมมือ**. กรุงเทพมหานคร: แวนแก้ว.

อุดมลักษณ์ ช้อยหิรัญ. (2531). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์และ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้แบบฝึกกับ
ใช้กิจกรรมตามคู่มือครู.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

Erhan Durukan. (2010). “Effects of Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC)
Technique on Reading-Writing Skills.” **Education Research and Reviews**.
vol. 6, (January 2011): 102-109.

Madhu Gupta, and Jyoti Ahuja. (2015). “Cooperative Integrated Reading Composition (Circ):
Improving Achievement in English Writing Composition Among Seventh Graders.”
Issues and Ideas in Education. vol. 3 (March 2015): 49-53.

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 นิทานมหัศจรรย์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง นิทานมหัศจรรย์	สาระการเรียนรู้ การเขียน
รหัส/รายวิชา ท 15101 ภาษาไทย ชั้น ป.5	เวลา 3 ชั่วโมง
ผู้สอน นางสาวเพชรรัตน์ ยูรี	โรงเรียน วัดเสม็ดคำ

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท.2.1 ป.5/8 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของนิทานได้
2. นักเรียนสามารถบอกองค์ประกอบของนิทานได้
3. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของนิทานมหัศจรรย์ได้
4. นักเรียนสามารถเขียนนิทานมหัศจรรย์ได้

3. สาระสำคัญ

นิทานมีหลายประเภทแตกต่างกันไป นิทานที่ได้รับความนิยมประเภทหนึ่ง คือ นิทานมหัศจรรย์ เนื่องจากเป็นเรื่องราวปาฏิหาริย์หรือเหนือธรรมชาติ การได้ศึกษาและฝึกเขียนนิทานประเภทนี้จะทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการเขียนนิทานได้ดียิ่งขึ้น

4. สาระการเรียนรู้

1. ความรู้

- 1.1 ความหมายของนิทาน
- 1.2 ประเภทและองค์ประกอบของนิทาน
- 1.3 ลักษณะของนิทานประเภทนิทานมหัศจรรย์

2. ทักษะ/กระบวนการ

- 2.1 ทักษะการอ่าน
- 2.2 ทักษะการคิด
- 2.3 ทักษะการเขียน
- 2.4 กระบวนการกลุ่ม

3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- 3.1 มีวินัย
- 3.2 ใฝ่รู้
- 3.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการสื่อสาร
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. เขียนนิทานมหัศจรรย์เป็นกลุ่มและรายบุคคล
2. ตอบคำถามจากบทอ่านนิทานเรื่องนางฟ้า

7. การประเมินผล

วิธีการประเมิน

1. ทำใบงานที่ 1 เรื่อง นางฟ้า
2. ทำใบงานที่ 2 เรื่อง นิทานมหัศจรรย์ของกลุ่ม
3. ทำใบงานที่ 3 เรื่องนิทานมหัศจรรย์ของฉัน
4. สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
5. สังเกตพฤติกรรมการนำเสนอผลงาน

เครื่องมือการประเมิน

1. แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทนิทาน สำหรับใบงานที่ 2 เรื่องนิทานมหัศจรรย์ของกลุ่ม และใบงานที่ 3 เรื่องนิทานมหัศจรรย์ของฉัน

เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทนิทาน

รายการประเมิน	ระดับความสามารถ		
	3	2	1
1. การตั้งชื่อเรื่อง	ชื่อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง มีความน่าสนใจ	ชื่อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อเรื่องแต่ไม่น่าสนใจ	ชื่อเรื่องไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องและไม่น่าสนใจ
2. เนื้อหา	เนื้อหามีสาระ สนุก การดำเนินเรื่องน่าสนใจ การลำดับเหตุการณ์สัมพันธ์สอดคล้องกันตลอดทั้งเรื่อง	เนื้อหามีสาระ สนุก แต่การลำดับเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องไม่สอดคล้องกัน 1 แห่ง	เนื้อหามีสาระ แต่ไม่สนุก ลำดับเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องไม่สอดคล้องกันมากกว่า 1 แห่ง
3. การใช้ภาษา	ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาถูกต้องเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจนตลอดเรื่อง ทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม	ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาถูกต้องเหมาะสม แต่ยังสื่อความหมายไม่ชัดเจนหรือไม่เกิดความรู้สึกคล้อยตาม	ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาไม่ถูกต้อง สื่อความหมายไม่ชัดเจนและไม่เกิดความรู้สึกคล้อยตาม
4. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มีความคิดที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำกับของคนอื่น	มีความคิดที่แปลกใหม่ แต่คัดลอกมาจากของคนอื่น	มีความคิดไม่แปลกใหม่และเลียนแบบคนอื่น
5. ข้อคิดคติสอนใจ	ข้อคิดคติสอนใจสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและสามารถสื่อความให้เข้าใจได้อย่างชัดเจน	ข้อคิดคติสอนใจสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง แต่ยังสื่อความไม่ชัดเจน	ข้อคิดคติสอนใจไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องและสื่อความไม่ชัดเจน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
1 – 15	ดี
9 – 12	พอใช้
5 – 8	ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
1. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นที่น่าสนใจและตรงกับหัวข้อที่สนทนา	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้ตรงกับหัวข้อที่สนทนา แต่ยังไม่น่าสนใจ	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แต่ไม่ตรงกับหัวข้อที่สนทนา	ไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเลย
2. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนและนำมาปรับเพื่อไปในทิศทางเดียวกันทุกครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนและนำมาปรับเพื่อไปในทิศทางเดียวกันในบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนแต่ไม่นำมาปรับเพราะเชื่อในความคิดของตัวเอง	ไม่รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเลย
3. ใช้เวลาการทำงานอย่างเหมาะสม	ส่งงานเสร็จตามเวลาที่กำหนดและมีเวลาในการตรวจทานข้อมูล	ส่งงานเสร็จตามเวลาที่กำหนดแต่ไม่มีเวลาในการตรวจทานข้อมูล	ส่งงานช้ากว่าที่กำหนด 5 นาที	ส่งงานช้ากว่าที่กำหนด 10 นาที
4. มีความมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอนอย่างตั้งใจและสนุกสนาน	ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอน	ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม 1-2 ขั้นตอน	ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
5. มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ	มีการวางแผนก่อนการทำงาน และปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างครบถ้วน และตรวจทานข้อมูลก่อนส่ง	มีการวางแผนก่อนการทำงานและปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างครบถ้วน แต่ไม่ตรวจทานข้อมูลก่อนส่ง	มีการวางแผนก่อนการทำงานแต่ปฏิบัติตามขั้นตอนไม่ครบถ้วนและไม่ตรวจทานข้อมูลก่อนส่ง	ไม่มีการวางแผนก่อนการทำงานและไม่มีการตรวจทานข้อมูลก่อนส่ง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
13-15	ดีมาก
10-12	ดี
7-9	พอใช้
0-6	ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง: ให้ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วขีด / ลงในช่องว่าง ให้ตรงกับพฤติกรรมที่เป็นจริงของนักเรียน

กลุ่ม ที่	ชื่อ กลุ่ม	รายการประเมิน																รวม คะแนน	
		บุคลิกภาพ/ การพูด				รูปแบบ การนำเสนอ				การใช้เวลา				เนื้อหา					
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0		
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอผลงาน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
1. บุคลิกภาพ/ การพูด	สามารถพูดได้ คล่องแคล่ว เสียงดังฟังชัด มีการประสาน สายตากับผู้ฟัง และ มีการแสดงออก ทางสีหน้าและ ท่าทางอย่าง เหมาะสม	พูดได้คล่องแคล่ว เสียงดังฟังชัด และ มีการประสาน สายตากับผู้ฟัง แต่ยังไม่มีการ แสดงออกทางสี หน้าและท่าทาง อย่างเหมาะสม	พูดได้คล่องแคล่วเสียง ดังฟังชัด แต่ไม่มีการ ประสานสายตากับผู้ฟัง และยังไม่มีการ แสดงออกทางสีหน้า และท่าทางอย่าง เหมาะสม	ไม่มีการนำเสนอ ผลงานหน้า ชั้นเรียน
2. รูปแบบ การนำเสนอ	มีความน่าสนใจ สามารถดึงดูดผู้ฟัง ได้ มีการลำดับ ขั้นตอนในการ นำเสนออย่าง เหมาะสม และมีความ คิด สร้างสรรค์	มีความน่าสนใจ สามารถดึงดูดผู้ฟัง ได้ และมีการลำดับ ขั้นตอนในการ นำเสนออย่าง เหมาะสม แต่ยังไม่ มีความคิด สร้างสรรค์ เท่าที่ควร	มีความน่าสนใจ สามารถดึงดูดผู้ฟังได้ แต่ยังไม่มีการลำดับ ขั้นตอนในการนำเสนอ อย่างเหมาะสม และยังไม่ มีความคิด สร้างสรรค์เท่าที่ควร	ไม่มีการนำเสนอ ผลงานหน้า ชั้นเรียน
3. การใช้เวลา	ใช้เวลาในการ นำเสนอได้ตาม เวลาที่กำหนด	ใช้เวลาในการ นำเสนอ น้อยหรือ มากเกินไป กว่าที่ กำหนด 5 นาที	ใช้เวลาในการนำเสนอ น้อยหรือมากเกินไป กว่าที่กำหนด 10 นาที	ไม่มีการนำเสนอ ผลงานหน้า ชั้นเรียน
4. เนื้อหา	มีการตั้งชื่อเรื่องที่ เหมาะสม เนื้อหา สาระสนุก สัมพันธ์ กัน ใช้ภาษาถูกต้อง มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และ ให้ข้อคิด	มีการตั้งชื่อเรื่องที่ เหมาะสม เนื้อหา สาระสนุก สัมพันธ์ กัน ใช้ภาษาถูกต้อง และให้ข้อคิด แต่ยังไม่ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	มีการตั้งชื่อเรื่องที่ เหมาะสม เนื้อหา สาระสนุก ให้ข้อคิด แต่ ยังไม่สัมพันธ์กัน หรือ ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง และ ไม่มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	ไม่มีการนำเสนอ ผลงานหน้า ชั้นเรียน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-8	ดี
7-4	พอใช้
3-0	ปรับปรุง

8. กิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีขั้นตอนดังนี้

➤ ชั่วโมงที่ 1

ขั้นเตรียม

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน โดยความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน คือ 1:2:1 ทั้งหมด 8 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน พร้อมทั้งให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง

2. ครูแนะนำวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC อธิบายถึงความสัมพันธ์ของการอ่านและการเขียน พร้อมทั้งการจัดผล ประเมินผล รวมถึงการคิดคะแนนกลุ่ม เพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่ นักเรียน

ขั้นสอน

3. ครูสุ่มให้นักเรียน 2-3 คน ยกตัวอย่างนิทานที่นักเรียนประทับใจหรือชื่นชอบ และบอกเหตุผลว่าทำไมถึงประทับใจนิทานเรื่องนั้น ๆ

4. ครูซักถามความรู้เดิมของนักเรียน พร้อมทั้งอธิบายความหมายของนิทาน

5. ครูนำเสนอความรู้เรื่ององค์ประกอบของนิทาน โดยแจกใบความรู้ที่ 1 เรื่อง นิทาน และองค์ประกอบของนิทาน ให้นักเรียนได้ศึกษาโดยการอ่านในใจ ประมาณ 10 นาทีจากนั้นครูและนักเรียน สรุปสาระสำคัญ

6. ครูแจกใบความรู้ที่ 2 เรื่องนิทานมหัศจรรย์ ให้นักเรียนศึกษาและสรุปความรู้ร่วมกัน

ขั้นกิจกรรมกลุ่ม

7. จากนั้นครูแจกบทอ่านนิทานมหัศจรรย์เรื่อง นางฟ้า ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามเกี่ยวกับการเรียบเรียงเนื้อเรื่องและองค์ประกอบของนิทานได้แก่ แนวคิด การเปิดปิดเรื่อง การเรียบเรียงเนื้อหา การตั้งชื่อเรื่อง และข้อคิดที่ได้รับ จากบทอ่านนิทานเรื่องนี้และบันทึกลงในใบงานที่ 1 เรื่อง นางฟ้า จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ

8. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันฝึกเขียนนิทานมหัศจรรย์จากต้นแบบนิทานเรื่อง นางฟ้า ในใบงานที่ 2 เรื่องนิทานมหัศจรรย์ของกลุ่ม ใช้เวลาประมาณ 45 นาที และนำเสนอในคาบถัดไป

➤ ชั่วโมงที่ 2

9. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมานำเสนอนิทานหน้าชั้นเรียน ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินผลงาน

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนนิทานมหัศจรรย์

ขั้นประเมินผลและมอบรางวัล

11. ครูให้นักเรียนเขียนนิทานมหัศจรรย์เป็นรายบุคคลตามรูปแบบนิทานที่ได้ศึกษา ใบงานที่ 3 เรื่อง นิทานมหัศจรรย์ของฉัน ใช้เวลาประมาณ 45 นาที

➤ ชั่วโมงที่ 3

12. ครูนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ของแต่ละกลุ่มมามอบรางวัลให้กลุ่มที่มีคะแนนสูงสุด 2 อันดับแรก โดยกำหนดรางวัลไว้ 2 รางวัล คือ รางวัลชนะเลิศ และรางวัลยอดเยี่ยม และส่งผลงานการเขียนนิทานมหัศจรรย์ของนักเรียนมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง นิทานและองค์ประกอบของนิทาน
2. ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง นิทานมหัศจรรย์
3. นิทานมหัศจรรย์เรื่อง นางฟ้า
4. ใบงานที่ 1 เรื่อง นางฟ้า
5. ใบงานที่ 2 เรื่อง นิทานมหัศจรรย์ของกลุ่ม
6. ใบงานที่ 3 เรื่อง นิทานมหัศจรรย์ของฉัน

10. กิจกรรมเสนอแนะ

-

11. รายละเอียดเนื้อหาสาระ

ความหมายของนิทาน

คำว่า นิทาน เป็นคำศัพท์ภาษาบาลี แปลว่า เหตุการณ์ เรื่องเล่า หรือนิยาย สำหรับตามความเข้าใจของคนทั่วไปและนักเขียนมักจะใช้กับเรื่องประเภทต่างๆทั้งที่แต่งเป็นเรื่องสั้น นวนิยาย บทความ เกร็ดความรู้ เป็นต้น แต่ที่น่าสังเกตคือ นิทานเป็นงานเขียนที่มีลักษณะลีลาแบบกันเอง ทำนองการเล่าด้วยวาจา ผู้เล่าอาจสอดแทรกอารมณ์และความคิดเห็น หรือหมายถึงเรื่องเล่าหรือการเขียนเรื่องสมมติให้ผู้อื่นเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสอดแทรกข้อคิดเตือนใจ ในแง่ของคติชนวิทยาคำว่า นิทาน หมายถึง เรื่องเล่าที่สืบทอดต่อกันมา จนถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง นิทานเหล่านี้เรียกว่า นิทานพื้นบ้านหรือนิทานพื้นเมือง

นิทานพื้นบ้านส่วนใหญ่ถ่ายทอดโดยมุขปาฐะ ศาสตราจารย์กุหลาบ มลลิกะมาสได้ให้หลักสังเกตว่า นิทานพื้นบ้านมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นเรื่องเล่าด้วยถ้อยคำธรรมดา
2. เล่ากันด้วยปากสืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านาน แต่ต่อมาในระยะหลังเมื่อการเขียนเจริญขึ้น ก็อาจเขียนตามเค้าเดิมที่เคยเล่าด้วยปากเปล่า
3. ไม่ปรากฏว่าผู้เล่าดั้งเดิมนั้นเป็นใคร

ลักษณะสำคัญที่สุดของนิทานพื้นบ้าน จึงอยู่ที่ต้องเป็นเรื่องเล่าที่เล่าสืบทอดต่อกันมา และไม่ทราบว่าเป็นผู้แต่ง ส่วนใหญ่ถ่ายทอดด้วยปาก แต่อาจถ่ายทอดด้วยการเขียนก็ได้ เช่น นิทานศรีธนญชัย เป็นเรื่องขบขันที่เป็นที่รู้จักกันดีเรื่องหนึ่งในประเทศไทย ไม่มีใครบอกได้ว่าใครเป็นคนแต่งเรื่องนี้ขึ้นมา

ประเภทของนิทาน

นิทานสามารถแบ่งได้หลายประเภท หากแบ่งตามแนวคิดของสตึช ทอปป์สัน จะแบ่งนิทานได้ 11 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. นิทานมหัศจรรย์

นิทานมหัศจรรย์ เป็นชื่อที่สตึช ทอปป์สัน คิดขึ้นเพื่อใช้หมายถึง นิทานพื้นบ้านประเภทหนึ่ง นิทานพื้นบ้านประเภทนี้แต่เดิมเรียกกันว่า เทพนิยาย (Fairy Tale) หากแปลตามรูปศัพท์แปลว่านิทานเกี่ยวกับเทวดานางฟ้า แต่ก็มีนิทานหลายเรื่องที่ไม่มีเทวดาหรือนางฟ้า แต่สิ่งที่น่าสังเกตคือทุกเรื่องมีเรื่องราวปาฏิหาริย์ และความมหัศจรรย์เหนือธรรมชาติ จึงมีผู้เรียกนิทานประเภทนี้ว่า Wonder Tale หรือภาษาฝรั่งเศสเรียกว่า Conte Populaire หรือแมร์เช่น (Märchen) โดยเคนเนธ และแมรี คลาก ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับนิทานแบบ Märchen ของยุโรปไว้ดังนี้

- 1.1 ไม่มีการบ่งสถานที่และเวลาชัดเจน
- 1.2 มักเกี่ยวข้องกับราชสำนัก เช่น เจ้าหญิง พระราชา ปราสาทราชวัง มหาเด็กรับใช้
- 1.3 นางเอกมักเป็นลูกคนสุดท้อง
- 1.4 เกี่ยวข้องกับเวทมนตร์ การแปลงร่าง
- 1.5 มีการสัญญาให้รางวัลเมื่อการปฏิบัติภารกิจเสร็จสิ้น ภารกิจนั้นอาจเป็นการทำงานหรือเฉลยปริศนา

- 1.6 มีแม่เมด ชักข์หรือมังกร แม่เมดมักเป็นผู้สาปเจ้าชาย
- 1.7 ประกอบด้วยสิ่งต่างๆจำนวน 3 เช่น เจ้าหญิงเป็นลูกคนสุดท้องในบรรดาพี่น้อง 3 คน อาจมีเพลงหรือบทประพันธ์สั้น ๆ หรือถ้อยคำที่ไม่มีความหมายแต่มีลักษณะเป็นคาถาหรือคำปริศนา

ปกตินิทานมหัศจรรย์ของยุโรปมักจะเริ่มด้วยข้อความว่า ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว หรือในกาลครั้งหนึ่ง ยังมีเมืองหนึ่ง... ได้แก่ เรื่องสโนไวท์ ซินเดอเรลล่า เจ้าชายกบ เจ้าหญิงนิทรา สำหรับในไทย เช่น เมขลา นารายณ์สิบปาง รามสูร พระอินทร์ ปลาบู่ทอง สังข์ทอง นางสิบสอง จำปาสี่ต้น เป็นต้น

2. นิทานชีวิต

นิทานชีวิตมีชื่อภาษาอังกฤษว่า novella โดยนิทานชีวิตดำเนินเรื่องราวอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง มีการบ่งสถานที่ที่เกิดเรื่องและชื่อตัวละครชัดเจน อย่างในนิทานหลายเรื่องในอาหรับราตรี เช่น Sinbad the Sailor ดร.กึ่งแก้ว อัถดถากร ได้ยกตัวอย่างนิทานชีวิตของไทย เช่น เรื่องไกรทอง เรื่องขุนช้างขุนแผน และพระลอ โดยมีการบ่งบอกชื่อสถานที่และตัวละครชัดเจน เรื่องไกรทอง สถานที่คือเมืองพิจิตร ส่วนเรื่องขุนช้างขุนแผนสถานที่สำคัญคือสุพรรณบุรี ตัวละครมีชื่อประวัติและบุคลิกลักษณะเหมือนบุคคลที่เคยมีชีวิตอยู่จริง ๆ มีแนวคิดเกี่ยวกับความรัก การต่อสู้ เผชิญชะตากรรม ส่วนลักษณะของตัวละคร เช่น ชาละวัน ในเรื่องไกรทอง มีลักษณะเป็นมนุษย์ธรรมดา มาก ทั้งชาละวัน ไกรทองหรือพระลอ ทั้งหมดต่างตกอยู่ใต้อำนาจของความโลภ ความโกรธ และความหลง เช่นเดียวกับมนุษย์ เป็นต้น ส่วนเนื้อเรื่องบางตอนอาจจะแปลกประหลาดไม่น่าจะเป็นไปได้ แต่จะดูสมจริงกว่าเทพนิยาย ความมหัศจรรย์ของนิทานไทยมักจะเกิดจากเวทมนตร์ จะเห็นได้ชัดเจนจากเรื่องขุนช้างขุนแผน

3. นิทานวีรบุรุษ

นิทานวีรบุรุษ ภาษาอังกฤษเรียกว่า hero tale เป็นนิทานขนาดค่อนข้างยาว อาจอยู่ในโลกของความเป็นจริงหรือโลกที่ดูเหมือนจะเป็นจริง เป็นนิทานชุดเล่าถึงการผจญภัยของวีรบุรุษคนเดียวหลายครั้งหลายหนและมีความสามารถเหนือมนุษย์ เช่น เฮอรัคลีส เพอร์ซิอุส เป็นต้น

4. นิทานประจำถิ่นหรือนิยายประจำถิ่น

ภาษาอังกฤษใช้หลายคำได้แก่ Local Tradition, Local Legend, และ Migratory Legend ในภาษาไทยอาจจัดเป็นตำนานประเภทหนึ่ง เพราะเป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับความเป็นมาของบุคคลและสถานที่ในท้องถิ่น นิทานประเภทนี้มีขนาดความยาวไม่แน่นอน มักเป็นเรื่องแปลกพิสดารซึ่งเชื่อว่าเคยเกิดขึ้นจริง ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง บอกสถานที่และชื่อตัวละครไว้ชัดเจน อาจเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลในประวัติศาสตร์ของบ้านเมือง หรือบุคคลสำคัญของท้องถิ่น ตัวละครอาจเป็นมนุษย์ เทวดา สัตว์หรือผีตานางไม้ เช่น เรื่องพระยากงพระยาพาน เรื่องพระร่วง เรื่องเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก และเรื่องตาม่องล่าย เป็นต้น

5. นิทานอธิบายเหตุ

ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Explanatory หรือ Etiological tale เป็นเรื่องที่อธิบายถึงกำเนิดหรือความเป็นมาของสิ่งที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ นิทานประเภทนี้มักจะสั้นและเล่าอย่างตรงไปตรงมา เพื่อตอบคำถามว่าทำไมสิ่งหนึ่งจึงมีลักษณะเช่นนั้น

6. ตำนานปรัมปรา

ตำนานปรัมปรา บางทีก็เรียกว่า เทวปกรณัม หรือ เทพปกรณัม ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Myth เป็นเรื่องอธิบายการกำเนิดของจักรวาล โครงสร้าง และระบบของจักรวาล มนุษย์ สัตว์ ปราศุการณ์ทางธรรมชาติ เช่น พายุฟ้าผ่า ฟ้าผ่า ความเป็นมาของผู้นำ ลำดับชั้นและบทบาทหน้าที่ของมนุษย์ ตลอดจนประเพณี พิธีกรรมต่าง ๆ ว่าเกิดขึ้นเมื่อไหร่ เพราะเหตุใด

7. นิทานสัตว์

นิทานสัตว์ ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Animal Tale เป็นเรื่องที่สัตว์เป็นตัวละคร มักแสดงให้เห็นถึงความฉลาดของสัตว์ชนิดหนึ่งและความโง่เขลาของของสัตว์อีกชนิดหนึ่ง สัตว์ที่เป็นตัวละครมีลักษณะเป็นตัวโกง เทียบกลั่นแก้งแองเปรียบคนหรือสัตว์อื่น สัตว์ที่เป็นตัวละครในนิทานของแต่ละชาติอาจไม่เหมือนกัน เช่น สุนัขจิ้งจอกเป็นตัวละครในนิทานสัตว์ของยุโรป นิทานสัตว์ของพม่ามีตัวละครเป็นกระต่าย เป็นต้น นิทานที่ตัวละครเอกเป็นสัตว์ถ้าเล่าโดยเจตนาจะสอนจริยธรรมหรือคติธรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง จัดว่าเป็นนิทานคติ (Fable) นิทานคติที่มีผู้รวบรวมไว้และเป็นที่รู้จักกันดีได้แก่ นิทานอีสป และปัญญาตนตระ

8. มุขตลก

ในภาษาอังกฤษใช้หลายคำ ได้แก่ Jest, Humorous Anecdote, Merry Tale, Numskull Tale มักมีขนาดสั้น โครงเรื่องไม่ซับซ้อน ตัวละครอาจเป็นมนุษย์หรือสัตว์ก็ได้ จุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ความไม่น่าจะเป็นไปได้ต่าง ๆ สติธ ทอมป์สัน ได้ประมวลแนวคิดของเรื่องที่เป็นมุขตลกกว่า 16 แบบ คือ ความฉลาด ความโง่ การชนะด้วยกลฉวย การต่อรองแบบกลฉวย ขโมย และการหลอกลวง การหนีโดยใช้กลฉวย การล่อลวงและผิดประเวณี กลฉวยที่ทารุณ กลฉวยโดยวิธีแย่งกัน การปลอมแปลง การกล่าวหาที่ผิด ภรรยาที่เลว ความเกียจคร้าน คนหูหนวก นักบวชและการโง่

9. นิทานศาสนา

นิทานศาสนาหรือ Religious Tale เป็นเรื่องเกี่ยวกับศาสนา แต่ไม่ใช่ประเภทเทพปกรณัม เช่น เรื่องเล่าเกี่ยวกับพระเยซูและนักบุญต่าง ๆ ไทยเราก็เช่นเรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าและพระสาวก เป็นต้น

10. นิทานเรื่องผี

นิทานเรื่องผีหรือ Ghost Stories มีอยู่ในทุกสังคม ฝีมางประเภทไม่ปรากฏชัดว่ามาจากไหน เกิดขึ้นได้อย่างไร เช่น ผีม้าบ้องและผีปกกะโหล่งของไทยภาคเหนือ แต่มีบางประเภทเป็นวิญญาณของคนที่ยังมีชีวิตอยู่ด้วยรูปร่างและวิธีการต่าง ๆ

11. นิทานเข้าแบบ

นิทานเข้าแบบหรือ Formula Tale หมายถึงนิทานที่มีแบบแผนในการเล่า (Pattern) พิเศษ นิทานประเภทนี้โครงเรื่องมีความสำคัญเป็นรองของแบบแผนการเล่า การเล่าก็เล่าเพื่อความสนุกสนานของผู้เล่าและผู้ฟังโดยแท้ บางเรื่องอาจใช้ในการเล่นเกม มีหลายแบบ เช่น นิทานลูกโซ่ นิทานหลอกผู้ฟัง นิทานไม่จบเรื่อง และนิทานไม่รู้จบ

องค์ประกอบในการเขียนเรื่องบันเทิงคดี

การเขียนเรื่องบันเทิงคดีมีองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. โครงเรื่อง
2. แนวคิดหรือแก่นเรื่อง
3. ตัวละคร
4. ฉาก
5. บทสนทนา
6. ทรนชนะหรือมูมมอง

7. การเปิดเรื่อง
8. การดำเนินเรื่อง
9. การปิดเรื่อง
10. ท่วงทำนองการเขียน
11. ข้อคิดคติสอนใจ

1. โครงเรื่อง

ในความหมายของการเขียนเรื่องบันเทิงคดี หมายถึง การกำหนดเหตุการณ์เรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่งไว้เป็นเอกภาพ ก่อให้เกิดผลอย่างหนึ่งตามมา ซึ่งใน โครงเรื่องจะมีการเปิดเรื่องดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง มีหลักคิดอยู่ 3 ประการ คือ 1) โครงเรื่องต้องมีปมปัญหา มีการต่อสู้ขัดแย้ง ขอกย้อน มีปรัชญาในการต่อสู้ไม่ว่าฝ่ายธรรมะหรืออธรรม 2) การดำเนินเรื่อง ต้องมีอุปสรรค ความหวาดเสียวบ้างเพื่อให้เรื่องเร้าใจ มีการซ่อนบางอย่างให้ผู้อ่านฉงน กระแทกอารมณ์ให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเจ็บปวด เหงา หัวเราะหรือร้องไห้ไปกับเรื่อง 3) ปิดเรื่องลงด้วยสาระที่เราต้องการจะบอก

2. แนวคิดหรือแก่นเรื่อง

คือ สาระสำคัญของเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เขียนขึ้น แก่นเรื่องจะทำหน้าที่สะท้อนประเด็นสำคัญของการนำเสนอให้ผู้อ่านเห็น และเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อสาร หรือสรุปง่าย ๆ คือ ความหมายที่ผู้อ่านสรุปได้หลังจากอ่านงานเขียน

3. ตัวละคร

คือ ผู้มีบทบาทปรากฏอยู่ในเรื่องสั้น ตัวละครอาจเป็นคน สัตว์ สิ่งของก็ได้ โดยปกติแล้วตัวละครในเรื่องบันเทิงคดีสำหรับเด็กและเยาวชนจะมีน้อย ทั้งนี้เพื่อความกระชับฉับไวในการดำเนินเรื่อง

4. ฉาก

คือ สถานที่และสิ่งแวดล้อมรอบตัวละครที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง เช่น ภาพท้องทุ่งห้อง สัตว์ ถนนหนทาง และบรรยากาศ เป็นต้น

5. บทสนทนา

คือ คำพูดโต้ตอบระหว่างตัวละคร ในเรื่องที่เขียนถึง ซึ่งจะมีความสอดคล้องกับลักษณะของตัวละคร

6. ทรรศนะหรือมุมมอง

คือ กลวิธีการเล่าเรื่องราวให้ผู้อ่านรับทราบในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยผ่านผู้เล่าเรื่องออกไปด้วยการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 หรือ 3 ซึ่งบางครั้งผู้เขียนก็ไม่ใช่ผู้เล่าเรื่อง แต่อาจเป็นตัวละครในเรื่องนั้นเล่า

7. การเปิดเรื่อง

คือ การเริ่มต้นในฉากแรกของเรื่องที่จะเขียน เพื่อสร้างความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามงานเขียนเรื่องนั้น ๆ ได้แก่

- 7.1 เปิดเรื่องโดยการบรรยายฉาก
- 7.2 เปิดเรื่องโดยการบรรยายตัวละคร
- 7.3 เปิดเรื่องโดยการบรรยายเหตุการณ์
- 7.4 เปิดเรื่องโดยใช้บทสนทนา
- 7.5 เปิดเรื่องโดยใช้ตัวละครเล่าเรื่อง

ตัวอย่างการเปิดเรื่องโดยการบรรยายฉาก

“กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ ดินแดนอันไกลโพ้น มีเมือง ๆ หนึ่งสร้างขึ้นอย่างวิจิตรงดงาม” จาก นิทานเรื่องบานูผู้ทรงความยุติธรรม

ตัวอย่างการเปิดเรื่องโดยการบรรยายตัวละคร

“กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ในท้องทะเลอันกว้างใหญ่ กุ้ง เป็นสัตว์ตัวเล็กมากที่สุดจนใคร ๆ ต่างเรียกว่า กุ้งฝอย พวกมันมักถูกสัตว์อื่น ๆ ซึ่งตัวใหญ่กว่ารังแกเป็นประจำ โดยเฉพาะเจ้าปลาปักเป้าจอมเกร ที่ชอบเอาหนามแหลมๆ ในตัวมาทิ่มแทงกุ้งฝอย” จาก นิทานเรื่องกุ้งกินผัก

ตัวอย่างการเปิดเรื่องโดยการบรรยายเหตุการณ์

“ชายสามคนเป็นเพื่อนรักกัน อยู่มาวันหนึ่งซึ่งเป็นหน้าแล้ง ชายทั้งสามคนได้นั่งคุยกันถึงเรื่องปากท้อง ทั้งสามต่างพากันเห็นว่าหมู่บ้านที่พวกตนอาศัยอยู่นั้นค่อนข้างแห้งแล้งกันดาร” จากนิทานเรื่องการเดินทางของชายสามคน

ตัวอย่างการเปิดเรื่องโดยใช้บทสนทนา

“หนูดีตื่นได้แล้วลูกวันนี้ต้องไปโรงเรียนนะ ลูกขึ้นมาอาบน้ำอาบท่า แล้วลงมากินข้าวได้แล้ว” แม่ต้องตาร้องเรียกลูกสาวตัวน้อย “คะแม่” หนูดีตอบโดยเร็วพลัน และรีบลุกขึ้นจากที่นอนทันที วันนี้เป็นเช้าวันจันทร์และเป็นวันเปิดเทอมวันแรกของชีวิตนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของหนูดี หนูดีรู้สึกตื่นเต้นมาก ๆ ที่จะได้ไปเจอเพื่อน ๆ ที่โรงเรียน

ตัวอย่างการเปิดเรื่องโดยใช้ตัวละครเล่าเรื่อง

“ฉันตื่นนอนขึ้นมาด้วยความว่าง แต่ด้วยหน้าที่และภาระที่ต้องทำมากมาย ฉันจึงจำเป็นต้องลุกขึ้นมาจากเตียง เช้าวันนี้ภารกิจของฉันคือการหุงข้าวและทำอาหารให้ที่บ้าน ก่อนที่พวกเขาจะตื่นขึ้นมาแน่นอน”

8. การดำเนินเรื่อง

คือ การกำหนดให้ตัวละครแสดงบทบาทเรื่องราวไปตามที่ผู้เขียนกำหนดไว้ในโครงเรื่องที่ละบททีละตอน เพื่อบ่งบอกเรื่องราวแก่ผู้อ่าน

9. การปิดเรื่อง

คือ การจบเรื่องซึ่งจะคลี่คลายปมสงสัย ปมปัญหาทั้งหมด ถือเป็นจุดสุดยอดของเรื่อง การปิดเรื่องที่นิยมได้แก่

9.1 การปิดเรื่องแบบสุขสมหวัง

9.2 การปิดเรื่องแบบโศกเศร้า

9.3 การปิดเรื่องแบบหักมุม

9.4 การปิดเรื่องแบบทิ้งไว้ให้คิด

ตัวอย่างการปิดเรื่องแบบสุขสมหวัง

“ท้ายที่สุดแล้ว ชายคนที่สามก็รอดชีวิตจากเสือร้ายและเดินทางไปถึงหมู่บ้านอย่างปลอดภัย หลังจากนั้น ชายผู้นี้ก็ได้เริ่มต้นทำมาหากินในหมู่บ้านแห่งนี้อย่างขยันขันแข็ง จนสุดท้ายเขาก็มีฐานะร่ำรวยและสร้างครอบครัวที่แสนสุขได้” จากนิทานการเดินทางของชายสามคน

ตัวอย่างการปิดเรื่องแบบโศกเศร้า

“แม้ว่าโจรร้ายที่บุกเข้ามาปล้นบ้านจะตายไปในที่สุด แต่นายป้อมคนรับใช้ของบ้านที่ต่อสู้อย่างเต็มความสามารถก็ต้องจบชีวิตลงไปด้วย”

ตัวอย่างการปิดเรื่องแบบหักมุม

“แต่สุดท้ายแม่มดใจร้ายกลับได้ยาถอนพิษทำให้นางกลับมามีชีวิตและหนีไป”

ตัวอย่างการปิดเรื่องแบบทิ้งไว้ให้คิด

“แก้วและกลั๊กอดคอกันร้องไห้ โดยไม่มีใครรู้ว่าชีวิตต่อจากนี้จะเป็นอย่างไร”

10. ท่วงทำนองการเขียน

คือ ลีลาการใช้ถ้อยคำสำนวน เป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของนักเขียน ซึ่งระบายความลึกซึ้ง ความชัดเจนชีวิต สะท้อนความคิดออกมาเป็นตัวหนังสือ

11. ข้อคิดคติสอนใจ

คือ สิ่งที่ผู้อ่านจะได้รับหลังจากอ่านนิทานเรื่องนั้นๆแล้วมีประโยชน์ต่อการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันหรือเตือนใจ เช่น เรื่องเด็กเลี้ยงแกะ ให้ข้อคิดว่าคนที่เคยพูดโกหกนั้น แม้ภายหลังจะพูดจริง ก็ไม่มีใครเชื่อ และจากนิทานเรื่องนี้ ทำให้เกิดมีคำพังเพยว่า “อย่าทำตนเป็นเด็กเลี้ยงแกะ” ซึ่งหมายถึงว่า อย่าพูดโกหก เพื่อความสนุกของตนเอง หรือจากเรื่องปลาบู่ทองให้ข้อคิดเกี่ยวกับการคิดดี ทำดี ต้องได้ดี การให้อภัยซึ่งกันและกันทำให้จิตใจเราเป็นสุข การพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ การอย่าอิจฉาริษยาคนอื่น และมีความกตัญญู เป็นต้น

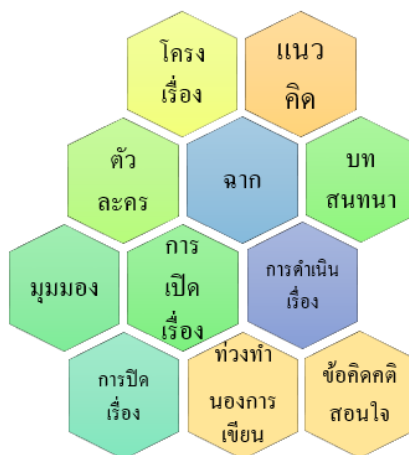
รายการอ้างอิง

- กุลฤดี ภาสุรกุล. (2551). นิทานรดดีด. กรุงเทพมหานคร: เพรวเพื่อนเด็ก.
- ถวัลย์ มาสจรัส. (2544). ตัวอย่างการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพมหานคร: ชารอักษร.
- ประคอง นิมมานเหมินท์. (2551). นิทานพื้นบ้านศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ ศรีมาโนชน์. (2523). การเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- สุพัตรา แซ่ถิ่ม. (2549). ด้วยรักบันดาลนิทานสีขาว. กรุงเทพมหานคร: พรีเมายด์.

ใบความรู้ที่ 1

นิทาน หมายถึง เรื่องเล่าหรือการเขียนเรื่องสมมติให้ผู้อื่นเกิด
ความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสอดแทรกข้อคิดเตือนใจ

องค์ประกอบ ของนิทาน

1. โครงเรื่อง

คือ การกำหนดเหตุการณ์เรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่งไว้เป็นเอกภาพ ก่อให้เกิดผลอย่างหนึ่งตามมา ซึ่งในโครงเรื่องจะมีการเปิดเรื่อง ดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง มีหลักคิดอยู่ 3 ประการคือ 1. โครงเรื่องต้องมีปัญหา มีการต่อสู้ ขัดแย้ง ยอกย้อน มีปรัชญาในการต่อสู้ไม่ว่าฝ่ายธรรมะหรืออธรรม 2. การดำเนินเรื่อง ต้องมีอุปสรรค ความหวาดเสียวบ้างเพื่อให้เรื่องเร้าใจ มีการชอนบ่างอย่างให้ผู้อ่านหลง กระแทกอารมณ์ให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเจ็บปวด เหงา หัวเราะหรือร้องไห้ไปกับเรื่อง 3. ปิดเรื่องลงด้วยสาระที่เราต้องการจะบอก

2. แนวคิดหรือแก่นเรื่อง

คือ สาระสำคัญของเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เขียนขึ้น แก่นเรื่องจะทำหน้าที่สะท้อนประเด็นสำคัญของการนำเสนอให้ผู้อ่านเห็น และเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อสาร หรือสรุปง่าย ๆ คือ ความหมายที่ผู้อ่านสรุปได้หลังจากอ่านงานเขียน

3. ตัวละคร

คือ ผู้มีบทบาทปรากฏอยู่ในเรื่องสั้น ตัวละครอาจเป็นคน สัตว์ สิ่งของก็ได้ โดยปกติแล้วตัวละครในเรื่องบันเทิงคดีสำหรับเด็กและเยาวชนจะมีน้อย ทั้งนี้เพื่อความกระชับฉับไวในการดำเนินเรื่อง

4. ฉาก

คือ สถานที่และสิ่งแวดล้อมรอบตัวละครที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง เช่น ภาพท้องทุ่ง ห้อง ถนน บรรยากาศ เป็นต้น

ที่มา: วิภาวี จันทรวงศ์. (2556). *ท่วงนามหาสนุก*. เข้าถึงเมื่อ 6 มีนาคม 2558. เข้าถึงได้จาก <https://www.behance.net/gallery/7162985/Childrens-book-2013->

5. **บทสนทนา** คือ คำพูดโต้ตอบระหว่างตัวละคร ในเรื่องที่เขียนถึง ซึ่งจะมีความสอดคล้องกับลักษณะของตัวละคร

6. **มุมมอง** คือ การเล่าเรื่องราวให้ผู้อ่านรับทราบในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยผ่านผู้เล่าเรื่องออกไป ด้วยการใส่สรรพนามบุรุษที่ 1 หรือ 3 ซึ่งบางครั้งผู้เขียนก็ไม่ใช่ผู้เล่าเรื่อง แต่อาจเป็นตัวละครในเรื่องนั้นเล่า

7. **การเปิดเรื่อง** คือ การเริ่มต้นในฉากแรกของเรื่องที่เขียน เพื่อสร้างความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามงานเขียนเรื่องนั้นๆ

เปิดเรื่อง โดยการบรรยายฉาก

เปิดเรื่อง โดยการบรรยายตัวละคร

เปิดเรื่อง โดยการบรรยายเหตุการณ์

เปิดเรื่อง โดยการใส่บทสนทนา

เปิดเรื่อง โดยการใส่ตัวละครเล่าเรื่อง

ตัวอย่างการเปิดเรื่องโดยการบรรยายฉาก

“กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ ดินแดนอันไกลโพ้น มีเมืองๆหนึ่ง สร้างขึ้นอย่างวิจิตรงดงาม” จาก นิทานเรื่องบาปผู้ทรงความยุติธรรม

ตัวอย่างการเปิดเรื่องโดยการบรรยายตัวละคร

“กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ในท้องทะเลอันกว้างใหญ่ กุ้ง เป็นสัตว์ตัวเล็กมากที่สุดจนใครๆต่างเรียกว่า กุ้งฝอย พวกมันมักถูกลสัตว์อื่นๆซึ่งตัวใหญ่กว่ารังแกเป็นประจำ โดยเฉพาะ เจ้าปลาปักเป้าจอมเกร ที่ชอบเอาหนามแหลมๆในตัวมาทิ่มแทง กุ้งฝอย” จาก นิทานเรื่องกุ้งกินผัก

ตัวอย่างการเปิดเรื่องโดยการบรรยายเหตุการณ์

“ชายสามคนเป็นเพื่อนรักกัน อยู่มาวันหนึ่ง ซึ่งเป็นหน้าแล้ง ชายทั้งสามคนได้นั่งคุยกัน ถึงเรื่องปากท้อง ทั้งสามต่างพากันเห็นว่า หมู่บ้านที่พวกคนอาศัยอยู่นั้นค่อนข้างแห้งแล้งกันดาร” จากนิทานเรื่องการเดินทางของชายสามคน

ตัวอย่างการเปิดเรื่องโดยใช้บทสนทนา

“หนูตื่นได้แล้วลูกวันนี้ต้องไปโรงเรียนนะ ลูกขึ้นมาอาบน้ำอาบทำ แล้วลงมากินข้าวได้แล้ว” แม่ต้องร้องเรียกลูกสาวตัวน้อย “คะแม่” หนูดีตอบโดยเร็วพลัน และรีบลุกขึ้นจากที่นอนทันที วันนี้เป็นเช้าวันจันทร์และเป็นวันเปิดเทอมวันแรกของชีวิตนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของหนูดี หนูดีรู้สึกตื่นเต้นมากๆที่จะได้ไปเจอเพื่อนๆที่โรงเรียน

ตัวอย่างการเปิดเรื่องโดยใช้ตัวละครเล่าเรื่อง

“ฉันตื่นนอนขึ้นมาด้วยความง่วง แต่ด้วยหน้าที่และภาระที่ต้องทำมากมาย ฉันจึงจำเป็นต้องลุกขึ้นมาจากเตียง เช้าวันนี้ภารกิจของฉันคือการหุงข้าวและทำอาหารให้ที่บ้าน ก่อนที่พวกเขาจะตื่นขึ้นมานั่นเอง”

8. การดำเนินเรื่อง คือ การกำหนดให้ตัวละครแสดงบทบาทเรื่องราวไปตามที่ผู้เขียนกำหนดไว้ในโครงเรื่องที่ละบททีละตอน เพื่อบ่งบอกเรื่องราวแก่ผู้อ่าน มีสองแบบ คือ ตามลำดับเวลา และแบบย้อนสลับไปสลับมา

9. การปิดเรื่อง คือ การจบเรื่องซึ่งจะคลี่คลายปมสงสัย ปมปัญหาทั้งหมด ถือเป็นจุดสุดยอดของเรื่อง

การปิดเรื่องแบบสุขสมหวัง

การปิดเรื่องแบบโศกเศร้า

การปิดเรื่องแบบหักมุม

การปิดเรื่องแบบทิ้งไว้ให้คิด

ตัวอย่างการปิดเรื่องแบบสุขสมหวัง

“ท้ายที่สุดแล้ว ชายคนที่สามก็รอดชีวิตจากเสือร้ายและเดินทางไปถึงหมู่บ้านอย่างปลอดภัย หลังจากนั้น ชายผู้นี้ก็ได้เริ่มต้นทำมาหากินในหมู่บ้านแห่งนั้นอย่างขยันขันแข็ง จนสุดท้ายเขาก็มีฐานะร่ำรวยและสร้างครอบครัวที่แสนสุขได้” จากนิทานเรื่องการเดินทางของชายสามคน

ตัวอย่างการปิดเรื่องแบบโศกเศร้า

“แม้ว่าโจรร้ายที่บุกเข้ามาปล้นบ้านจะตายไปในที่สุด แต่นายป๋องคนรับใช้ของบ้านที่ต่อสู้อย่างเต็มความสามารถก็ต้องจบชีวิตลงไปด้วย”

ตัวอย่างการปิดเรื่องแบบหักมุม

“แต่สุดท้ายแม่เมดใจร้ายกลับได้ยาถอนพิษทำให้นางกลับมามีชีวิตและหนีไป”

ตัวอย่างการปิดเรื่องแบบทิ้งไว้ให้คิด

“แก้วและกลิ้งกอดคอกันร้องไห้ โดยไม่มีใครรู้ว่าชีวิตต่อจากนี้จะเป็นอย่างไร”

10. ท่วงทำนองการเขียน

คือ ลีลาการใช้ถ้อยคำสำนวน เป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด นักเขียน สะท้อนความคิดออกมาเป็นคำหนังสือ

11. ข้อคิดคติสอนใจ

สิ่งที่ผู้อ่านจะได้รับหลังจากอ่านนิทานเรื่องนั้นๆแล้วมีประโยชน์ต่อการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันหรือเตือนใจ เช่น เรื่องเด็กเลี้ยงแกะ ให้ข้อคิดว่าคนที่เคยพูดโกหกนั้น แม้ภายหลังจะพูดจริง ก็ไม่มีใครเชื่อ และจากนิทานเรื่องนี้ ทำให้เกิดมีคำพังเพยว่า “อย่าทำตนเป็นเด็กเลี้ยงแกะ” ซึ่งหมายถึงว่า อย่าพูดโกหก เพื่อความสนุกของตนเอง หรือจากเรื่องปลาบู่ทองให้ข้อคิดเกี่ยวกับการคิดดี ทำดี ต้องได้ดี การให้อภัยซึ่งกันและกันทำให้จิตใจเราเป็นสุข การพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ การอย่าอิจฉาริษยาคนอื่น และมีความกตัญญู เป็นต้น

ใบความรู้ที่ 2

นิทานมหัศจรรย์

นิทานมหัศจรรย์ เป็นชื่อที่ สติช ทอมป์สัน คิดขึ้นเพื่อใช้หมายถึง นิทานพื้นบ้านประเภทหนึ่ง นิทานพื้นบ้านประเภทนี้แต่เดิมเรียกกันว่า เทพนิยาย หากแปลตามรูปศัพท์แปลว่า **นิทานเกี่ยวกับเทพนางฟ้า** แต่ก็มีนิทานหลายเรื่องที่ไม่มีเทพดาหรือนางฟ้า แต่สิ่งที่น่าสนใจคือทุกเรื่องมีเรื่องราวปาฏิหาริย์ และความมหัศจรรย์เหนือธรรมชาติ เคนเนธ และแมรี คลาก ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับนิทานมหัศจรรย์ดังนี้

Y yk 1:4 107 7

1. ไม่มีการบ่งสถานที่และเวลาที่เกิดเรื่องชัดเจน

2. มักเกี่ยวข้องกับราชสำนัก เช่น เจ้าหญิง พระราชา ปราสาทราชวัง มหาดเล็กรับใช้

3. นางเอกมักเป็นลูกคนสุดท้าย

4. เกี่ยวข้องกับเวทมนตร์ การแปลงร่าง

5. มีการสัญญาให้รางวัลเมื่อการปฏิบัติภารกิจเสร็จสิ้น

6. มีแม่มด ยักษ์หรือมังกร แม่มดมักเป็นผู้สาปเจ้าชาย

7. ประกอบด้วยสิ่งต่างๆจำนวน 3 เช่น เจ้าหญิงเป็นลูกคนสุดท้ายในบรรดาพี่น้อง 3 คน

8. อาจมีเพลงหรือบทประพันธ์สั้นๆหรือถ้อยคำที่ไม่มีมีความหมายแต่มีลักษณะเป็นคาถาหรือคำปริศนา

ส่วนใหญ่นิทานมหัศจรรย์ของยุโรปมักจะเริ่มด้วยข้อความว่า ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว หรือ ในกาลครั้งหนึ่ง ยังมีเมืองหนึ่ง... ได้แก่ เรื่องสโนไวท์ ซินเดอเรลล่า เจ้าชายกบ เจ้าหญิงนิทรา สำหรับในไทย เช่น เมขลา นารายณ์สิบปาง รามสูร พระอินทร์ ปลาบู่ทอง สังข์ทอง นางสิบสอง จำปาสี่ต้น เป็นต้น

บทอ่านนิทาน เรื่อง นางฟ้า

กาลครั้งหนึ่งยังมีหญิงหม้ายนางหนึ่งมีลูกสาวสองคน คนโตหน้าตาและนิสัยใจคอเหมือนนางมาก จนใคร ๆ ที่ได้เห็นลูกสาวคนนี้ก็รู้สึกเหมือนกับว่าได้เห็นนางด้วยแม่ลูกคู่นี้ร้ายกาจและเย่อหยิ่งจนใคร ๆ ก็ไม่อาจทนอยู่ร่วมได้ ส่วนลูกสาวคนเล็กนั้นได้ถอดแบบความอ่อนโยนและความมีมารยาทของบิดามา และเป็นเด็กสาวที่งดงามที่สุดคนหนึ่งที่เคยปรากฏ โดยปกตินั้นคนเรามักรักคนที่เหมือนกับตนเอง มารดานางนี้จึงรักใคร่ลูกสาวคนโตมากและในขณะที่เดียวกันก็เกลียดชังลูกสาวคนเล็ก นางจึงให้เธอกินอาหารในห้องครัวและให้ทำงานไม่หยุดหย่อน

งานอย่างหนึ่งที่เด็กสาวผู้น่าสงสารต้องทำคือ การไปตักน้ำซึ่งอยู่ห่างจากบ้านเป็นระยะทางห้าสิบกิโลเมตรแล้วนำกลับมาเติมที่คนโทใหญ่วันละสองครั้ง วันหนึ่งขณะอยู่ที่ตักน้ำแห่งนั้นได้มีหญิงชราที่น่าสงสารคนหนึ่งเข้ามาขอน้ำเธอดื่ม

“ได้สิจ๊ะ ยาย” สาวน้อยผู้งดงามกล่าว

เธอรีบล้างคนโทแล้วตักน้ำตรงแหล่งที่ดีที่สุดยื่นให้หญิงชรา เธอประคองคนโทไว้เพื่อให้นางดื่มได้สะดวก หลังจากดื่มน้ำแล้วหญิงชราก็กล่าวแก่เธอว่า

“เจ้าเป็นเด็กหน้าตาดี มีน้ำใจ มารยาทก็งาม จนข้าอดให้พรเจ้าไม่ได้”

อันที่จริงหญิงชราผู้นี้คือ นางฟ้าซึ่งแปลงกายมาเป็นหญิงชราบ้านนาเพื่อมาพิสูจน์น้ำใจของเด็กสาวคนนี้

“ข้าจะให้พรเจ้า” นางฟ้ากล่าวต่อ “ทุกๆครั้งที่เจ้าพูดจะมีดอกไม้หรือเพชรนิลจินดาร่วงลงมาจากปากของเจ้า”

เมื่อสาวน้อยผู้งดงามกลับถึงบ้าน มารดาก็คิดว่าที่เธอกลับมาช้า

“ลูกขอโทษจ๊ะแม่” เด็กสาวผู้น่าสงสารกล่าว “ที่กลับบ้านช้ากว่าเคย” ขณะกล่าวคำกุหลาบสองดอก ไข่มุกสองเม็ด และเพชรเม็ดโตอีกสองเม็ดก็ร่วงลงมา

“อะไรกันนี่” มารดาของเธอร้องออกมาอย่างประหลาดใจ “ไข่มุกกับเพชรมันร่วงลงมาจากริมฝีปากลูกสาวฉันนี่ มันเกิดขึ้นได้อย่างไรกันลูก”

เป็นครั้งแรกที่มารดาเรียกเธอว่าลูก สาวน้อยผู้น่าสงสารเล่าว่ามีอะไรเกิดขึ้นให้มารดาฟังอย่างบริสุทธิ์ใจ ขณะกล่าวคำ เพชรจำนวนมากพรั่งพรูออกมาไม่ขาดสาย

“จะว่าไป” หญิงหม้ายเอ๋ย “แม่น่าจะให้ลูกรักของแม่ไปที่นั่นบ้าง นี่แน่ะ ฟังชง คุณสิว่า อะไรร่วงลงมาจากปากของน้องเวลาพูด ลูกไม่อยากได้พรอย่างนี้บ้างหรือจะ ลูกแค่ไปตักน้ำที่ตาน้ำ พอหญิงชราเข้ามาขอน้ำลูกดื่ม ลูกก็แค่แสดงน้ำใจ ตักน้ำให้นางดื่ม”

“ลูกว่าป่วยการ” เด็กสาวผู้หยาบคาย “ที่จะไปยังตาน้ำนั่น”

“ลูกต้องไป” ผู้เป็นแม่ส่ายหัว “เดี๋ยวนี้เลย”

ลูกสาวคนโตจึงมุ่งหน้าไปยังตาน้ำอย่างกระพืดกระพืด เธอถือคนโทเงินใบสวยที่สุดในบ้านไปด้วย มิทันจะเดินถึงตาน้ำ เธอก็เห็นหญิงผู้คือนางหนึ่งแต่งกายงดงามเดินออกมาจากป่าแล้ว ขอน้ำเธอดื่ม อันที่จริง หญิงนางนี้เป็นนางฟ้าองค์เดิมซึ่งเคยปรากฏกายต่อหน้าน้องสาวของเธอ แต่คราวนี้มีท่วงท่าสง่างามและสวมพิสดารารณ์แบบเจ้าหญิง นางมาเพื่อพิสูจน์ความเล็งน้ำใจของเด็กสาวคนนี้

“เข้ามาที่นี่” สาวน้อยเย้ยหยันนิสัยเสียกล่าวแก่นางฟ้า “เพื่อตักน้ำให้ท่านน้ำดื่มกระนั้นหรือ อะไรกัน! นี่แน่ะ ถ้าท่านอยากดื่มน้ำ ก็ไปตักเอาเองสิ”

“เจ้าช่างไม่มีน้ำใจเอาเสียเลย” นางฟ้าตอบคำโดย ไม่มีท่าทีโกรธเคือง “ดีละ เมื่อเจ้ามีใจอารีเพียงน้อยนิด ขอบอกให้หูหรือคางคกร่วงออกมาจากปากทุกๆคำที่เจ้าพูด”

ทันทีที่มารดาเห็นลูกสาวเดินคุ่มกลับมา นางก็ร้องถามว่า “เป็นอย่างไรบ้าง ลูกแม่”

“จะให้เป็นอย่างไรเล่า แม่” เด็กสาวนิสัยเสียตอบทุกคำของมารดา งูสองตัวและคางคกอีกสองตัวก็ร่วงลงมาจากปาก

“คุณพระช่วย” มารดาของเธอร้อง “อะไรกันนี้! นางน้องของลูกนะสิที่เป็นต้นเหตุมันต้องชดใช้” แล้วนางก็ถลันเข้าหาลูกสาวคนเล็กหมายจะทุบตี สาวน้อยผู้นำสงสารรีบวิ่งหนี เธอจำต้องซ่อนตัวอาศัยอยู่ในป่าละแวกนั้น

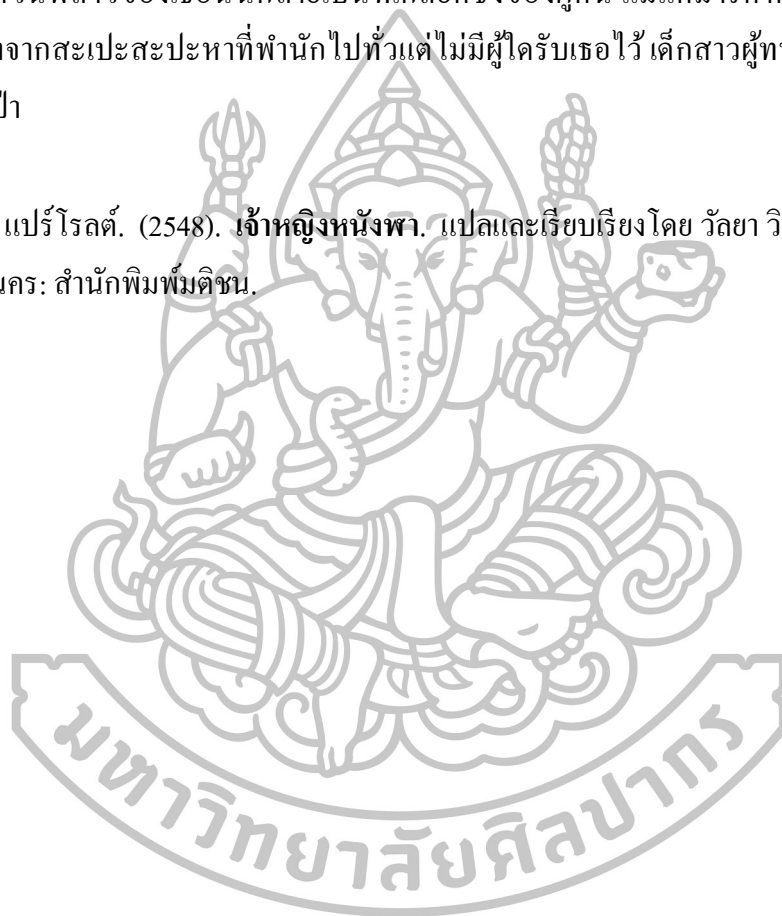
วันหนึ่งเจ้าชายเสด็จกลับจากล่าสัตว์ ผ่านมาทางนั้น พบเธอและทรงเห็นว่าเธองดงามมาก จึงตรัสถามว่าเหตุใดเธอต้องอยู่ในป่าและหลั่งน้ำตาตามลำพัง

“ข้าแต่พระองค์ มารดาของหม่อมฉันได้หม่อมฉันออกจากบ้านเพคะ”

เจ้าชายทอดพระเนตรเห็นไข่มุกห้าเม็ดและเพชรจำนวนเท่าๆกันร่วงจากปากของเธอ จึงทรงขอให้เธอเล่าให้ฟังว่าสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นได้อย่างไร สาวน้อยเล่าเรื่องราวของเธอ เจ้าชายทรงหลงรักสาวน้อยนางนี้หมดหัวใจ ทรงตระหนักว่าพรที่เธอได้รับมีค่ามากกว่าของขวัญทั้งหมด จะมีผู้นำมาถวายหากอภิเษกสมรสกับหญิงอื่น พระองค์จึงตัดสินใจพาเธอไปยังพระราชวังของพระราชบิดาและอภิเษกสมรสกับเธอ

ส่วนพี่สาวของเธอ นั้นกลายเป็นที่เกลียดชังของผู้คน แม้แต่มารดาก็ยังไล่เธอออกจากบ้าน หลังจากสะเปะสะปะหาที่พำนักไปทั่วแต่ไม่มีผู้ใดรับเธอไว้ เด็กสาวผู้ทนทุกข์จึงได้จบชีวิตลงที่ชายป่า

ที่มา: ชาร์ลส์, แปรโรลต์. (2548). เจ้าหญิงหนึ่งพร. แปลและเรียบเรียงโดย วัลยา วิวัฒน์สร.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.

ใบงานที่ 1

เรื่อง นางฟ้า

คำสั่ง: ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาบทอ่านนิทานมหัศจรรย์

เรื่อง นางฟ้า แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ (ข้อละ 2 คะแนน)

1. นิทานเรื่องนี้เป็นเรื่องราว (แนวคิด/สารัตถะ) เกี่ยวกับอะไร

.....

.....

.....

2. ตัวละครในเรื่องมีอะไรบ้างและมีลักษณะนิสัยอย่างไร

.....

.....

.....

3. ฉากในบทอ่านนิทานเรื่องนี้เป็นอะไร

.....

.....

4. บทอ่านนิทานเรื่องนี้มีการเปิดเรื่องอย่างไร

.....

.....

5. บทอ่านนิทานเรื่องนี้มีการลำดับเรื่องอย่างไร

.....

.....

6. บทอ่านนิทานเรื่องนี้มีการปิดเรื่องอย่างไร

.....

.....

.....

7. ข้อคิดคติสอนใจที่ได้รับจากบทอ่านนิทานเรื่อง นางฟ้า คืออะไร

.....

.....

.....

แนวทางการตอบใบงานที่ 1

เรื่อง นางฟ้า

คำสั่ง: ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาบทอ่านนิทานมหัศจรรย์

เรื่อง นางฟ้า แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ (ข้อละ 2 คะแนน)

1. นิทานเรื่องนี้เป็นเรื่องราว (แนวคิด/สารัตถะ) เกี่ยวกับอะไร

เรื่องนางฟ้านี้เป็นเรื่องราวของการแสดงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น

2. ตัวละครในเรื่องมีอะไรบ้างและมีลักษณะนิสัยอย่างไร

1. ลูกสาวคนเล็ก: เป็นเด็กที่มีความขยันขันแข็ง จิตใจโอบอ้อมอารี

2. ลูกสาวคนโต: เป็นเด็กที่ไม่มีสัมมาคารวะ ไม่มีน้ำใจต่อผู้อื่น

3. นางฟ้า: เป็นผู้ที่มาเพื่อทดสอบจิตใจของเด็กทั้งสอง ซึ่งมีความเมตตาต่อผู้เป็นลูกสาวคนเล็ก แต่ก็มีความโหดร้ายอีกด้วยเนื่องจากได้สาปลูกสาวคนโตเพราะเห็นว่าเธอเป็นเด็กที่ไม่มีน้ำใจ

4. หญิงหม้าย: เป็นแม่ที่มีความรักต่อลูก แต่มีความลำเอียง รักลูกไม่เท่ากัน และหวังอยากให้ลูกสาวคนโตได้สิ่งๆ เหมือนกันกับลูกสาวคนเล็ก

3. ฉากในบทอ่านนิทานเรื่องนี้คืออะไร

ฉากในเรื่องส่วนใหญ่จะอยู่ในป่าใกล้กับลำธาร เพราะตัวละครจะต้องไปตักน้ำที่ลำธาร และตอนที่ลูกสาวคนเล็กพบกับเจ้าชายก็อยู่ในป่า

4. บทอ่านนิทานเรื่องนี้มีการเปิดเรื่องอย่างไร

เปิดเรื่องด้วยวลีที่ว่า กาลครั้งหนึ่ง... จากนั้นก็บรรยายถึงลักษณะนิสัยของตัวละครหลัก ดังข้อความที่ว่า “กาลครั้งหนึ่งยังมีหญิงหม้ายนางหนึ่งมีลูกสาวสองคน คนโตหน้าตาและนิสัยใจคอเหมือนนางมาก จนใครๆ ที่ได้เห็นลูกสาวคนนี้ก็รู้สึกเหมือนกับว่า ได้เห็นนางด้วย แม่ลูกคู่นี้ร้ายกาจและเย่อหยิ่งจนใครๆ ก็ไม่อาจทนอยู่ร่วมได้ ส่วนลูกสาวคนเล็กนั้น ได้ถอดแบบความอ่อนโยนและความมีมารยาทของบิดามา และเป็นเด็กสาวที่งดงามที่สุดคนหนึ่งที่เคยปรากฏ”

5. บทอ่านนิทานเรื่องนี้มีการลำดับเรื่องอย่างไร

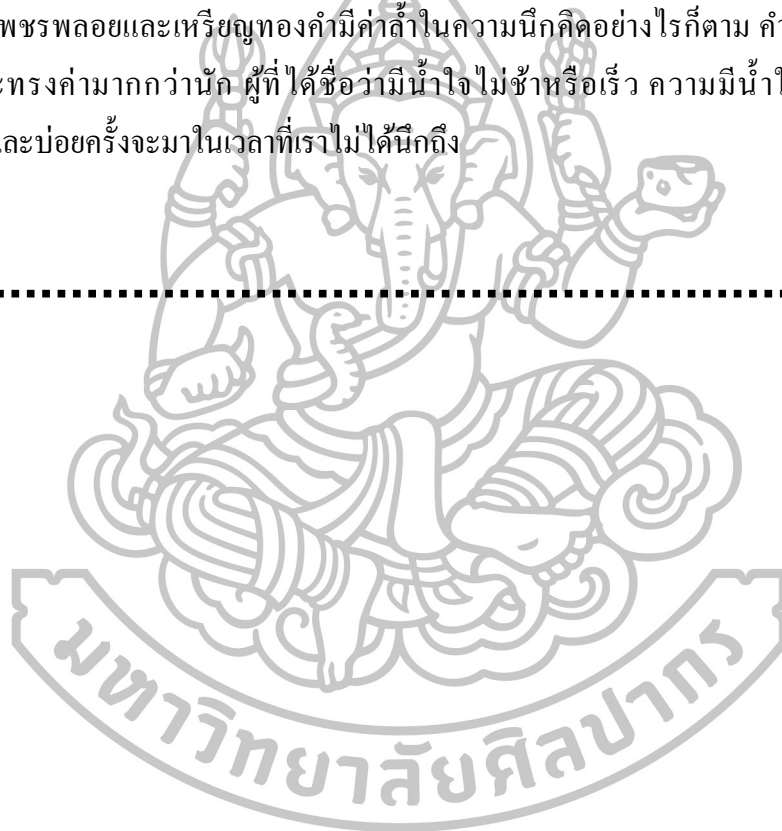
ดำเนินเรื่องราวตามลำดับของเวลา

6. บทอ่านนิทานเรื่องนี้มีการปิดเรื่องอย่างไร

ปิดเรื่องแบบโศกเศร้า คือให้พี่สาวคนโตได้รับผลของการกระทำและเสียชีวิต ดังที่ว่า “ส่วนพี่สาวของเธอนั้นกลายเป็นที่เกลียดชังของผู้คน แม้แต่มารดาที่ยังไล่เธอออกจากบ้าน หลังจาก สะเปะสะปะหาที่พำนักไปทั่วแต่ไม่มีใครรับเธอไว้ เด็กสาวผู้ทนทุกข์จึงได้จบชีวิตลงที่ชายป่า”

7. ข้อคิดคติสอนใจที่ได้รับจากบทอ่านนิทานเรื่องเจ้าหมื่นกับห่านขนทอง คืออะไร

เพชรพลอยและเหรียญทองคำมีค่าล้ำในความคิดอย่างไรก็ตาม คำพูดอ่อนหวาน ทรงพลังและทรงค่ามากกว่านัก ผู้ที่ได้ชื่อว่ามีน้ำใจไม่ช้าหรือเร็ว ความมีน้ำใจนั้นจะได้รับ สิ่งตอบแทนและบ่อยครั้งจะมาในเวลาที่เราไม่ได้นึกถึง

ใบงานที่ 2
เรื่อง นิทานมหัศจรรย์ของกลุ่ม

คำสั่ง: ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนนิทานมหัศจรรย์โดยอาศัยต้นแบบ
นิทานเรื่อง นางฟ้า ความยาวประมาณ 1 หน้ากระดาษ ในเวลา 45 นาที

ชื่อเรื่อง.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อคิดคติสอนใจ.....
.....

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำสั่ง : ให้นักเรียนเขียนนิทานชีวิต ที่มีแนวคิดเกี่ยวกับความกตัญญู พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องและบอกข้อคิด ความยาวประมาณ 1 หน้ากระดาษ เวลา 45 นาที

ชื่อเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดคติสอนใจ.....

.....

.....

แบบทดสอบหลังเรียน

คำสั่ง: ให้นักเรียนเขียนนิทานชีวิต ที่มีแนวคิดเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องและบอกข้อคิด ความยาวประมาณ 1 หน้ากระดาษ เวลา 45 นาที

ชื่อเรื่อง.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อคิดคติสอนใจ.....
.....

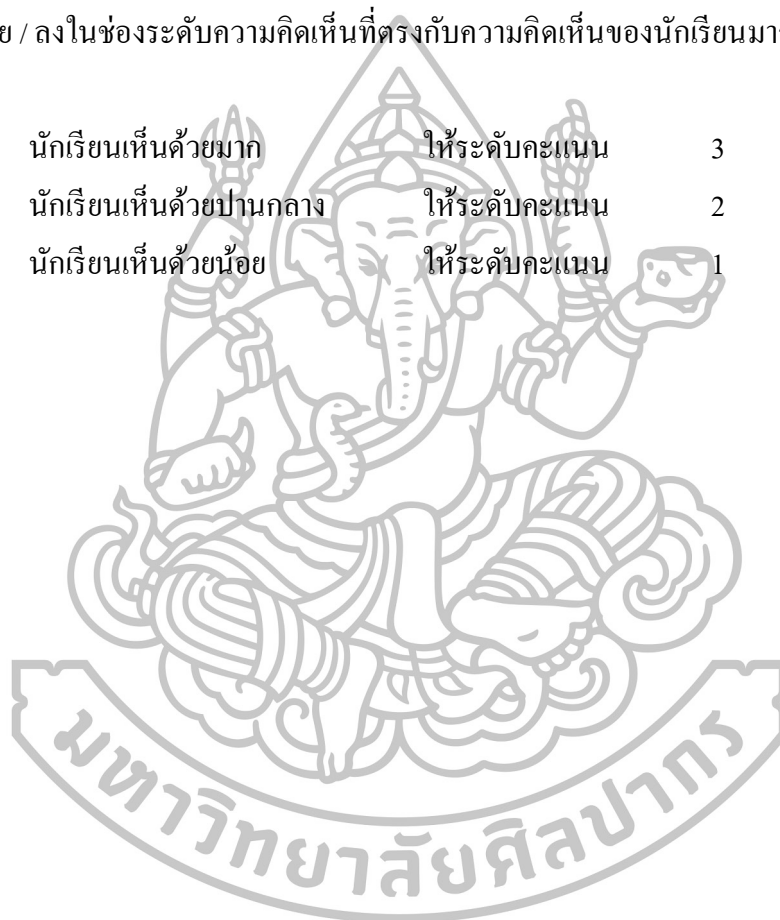
แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ฉบับนี้มีจำนวน 10 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งมีการประเมินดังนี้

นักเรียนเห็นด้วยมาก	ให้ระดับคะแนน	3
นักเรียนเห็นด้วยปานกลาง	ให้ระดับคะแนน	2
นักเรียนเห็นด้วยน้อย	ให้ระดับคะแนน	1

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC

คำชี้แจง: ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็น
ของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ ที่	รายการ	ระดับความเห็น		
		เห็นด้วย มาก (3)	เห็นด้วย ปานกลาง (2)	เห็นด้วย น้อย (1)
ด้านการจัดการเรียนรู้				
1.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้น่าสนใจ			
2.	ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเขียนได้ดียิ่งขึ้น			
3.	มีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น			
4.	กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์			
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้				
5.	รู้สึกสนุกสนานระหว่างเรียน			
6.	กล้าแสดงออกในการนำเสนอผลงาน			
7.	ทำทหายความสามารถของนักเรียน			
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
8.	ได้ข้อคิดคติสอนใจ			
9.	เรียนรู้กระบวนการทำงานกลุ่มได้ดียิ่งขึ้น			
10.	เขียนนิทานได้ดียิ่งขึ้น			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

ตารางที่ 10 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค
CIRC

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การเขียนนิทาน มหัศจรรย์ ความสอดคล้องของส่วนประกอบในแผน การจัดการเรียนรู้ ได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้/จุดประสงค์การ เรียนรู้/สาระสำคัญ/สาระการเรียนรู้/ กิจกรรมการเรียนรู้/สื่อการเรียนการสอน/ การประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนนิทาน ชีวิต ความสอดคล้องของส่วนประกอบในแผน การจัดการเรียนรู้ ได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้/จุดประสงค์การ เรียนรู้/สาระสำคัญ/สาระการเรียนรู้/ กิจกรรมการเรียนรู้/สื่อการเรียนการสอน/ การประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 11 ค่าดัชนีความสอดคล้องการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อความแบบทดสอบการเขียน
เชิงสร้างสรรค์

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	1	2	3		
1. สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. ความเหมาะสมของแนวคิด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. ขนาดความยาวของเรื่องมีขนาด เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. เกณฑ์การประเมินการเขียนมีความ เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. คำชี้แจงในแบบทดสอบมีความ เหมาะสมกับระดับผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. รูปแบบของแบบทดสอบมีความ เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 12 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ในการถามแบบสอบถาม
ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
		1	2	3		
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
1.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.	ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเขียนได้ดียิ่งขึ้น	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.	มีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
4.	กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้						
5.	รู้สึกสนุกสนานระหว่างเรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.	กล้าแสดงออกในการนำเสนอผลงาน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.	ทำทหายความสามารถของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
8.	ได้ข้อคิดคติสอนใจ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.	เรียนรู้กระบวนการทำงานกลุ่มได้ดียิ่งขึ้น	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.	เขียนนิทานได้ดียิ่งขึ้น	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 13 คะแนนความสามารถการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ประเภทนิทานก่อนเรียน
การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

คนที่	คะแนนก่อนเรียน															
	การตั้งชื่อเรื่อง			เนื้อหา			การใช้ภาษา			ความริเริ่มสร้างสรรค์			ข้อคิดคติสอนใจ			รวมคะแนน
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
1	√			√			√				√		√			6
2		√		√			√				√		√			7
3		√		√				√			√		√			7
4	√			√			√				√		√			6
5		√		√			√				√		√			7
6		√		√			√				√		√			7
7	√				√			√				√	√			8
8		√			√		√					√			√	9
9		√		√			√				√			√		8
10		√		√			√				√		√			6
11		√		√			√				√		√			6
12		√		√			√					√		√		8
13		√			√		√				√		√		√	10
14		√			√			√				√		√		10
15		√		√				√			√			√		8
16	√			√			√					√	√			6
17		√			√			√				√			√	12
18		√		√			√				√		√			7
19		√		√			√				√			√		7
20	√			√			√				√		√			5
21		√		√			√				√		√			7
22		√			√			√				√		√		10
23	√			√			√				√		√			6
24		√			√			√				√			√	11
25		√		√			√				√		√			6
26		√			√			√			√		√			8
27		√			√			√				√		√		10
28		√			√			√				√			√	11
29	√			√				√				√	√			7
30		√		√				√				√		√		9
31		√		√				√			√			√		7
32		√			√				√			√		√		10

ตารางที่ 14 คะแนนความสามารถการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ประเภทนิทานหลังเรียน
การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

คนที่	คะแนนหลังเรียน															รวมคะแนน
	การตั้งชื่อเรื่อง			เนื้อหา			การใช้ภาษา			ความริเริ่มสร้างสรรค์			ข้อคิดคติสอนใจ			
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
1			√			√		√			√				√	13
2		√			√			√			√			√		10
3	√			√				√			√			√		8
4		√			√			√			√				√	11
5		√		√				√			√			√		10
6		√		√				√			√			√		10
7			√		√			√			√				√	12
8			√	√			√				√				√	10
9			√		√			√			√				√	12
10		√		√			√				√				√	9
11			√	√				√			√				√	11
12			√	√				√			√			√		10
13		√			√			√			√	√		√		11
14			√			√		√			√				√	13
15		√			√			√			√			√		8
16		√			√			√			√				√	11
17			√			√			√			√			√	15
18		√			√			√			√				√	11
19			√	√				√			√				√	11
20			√	√				√			√		√			9
21			√		√			√			√			√		11
22		√			√			√			√			√		10
23		√			√			√			√				√	11
24		√			√				√			√			√	12
25		√		√				√			√				√	10
26		√			√			√			√				√	11
27			√			√		√				√			√	14
28			√			√			√			√			√	15
29		√			√			√				√			√	11
30		√			√			√				√			√	11
31			√	√				√				√			√	11
32		√			√				√			√			√	11

ตารางที่ 15 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

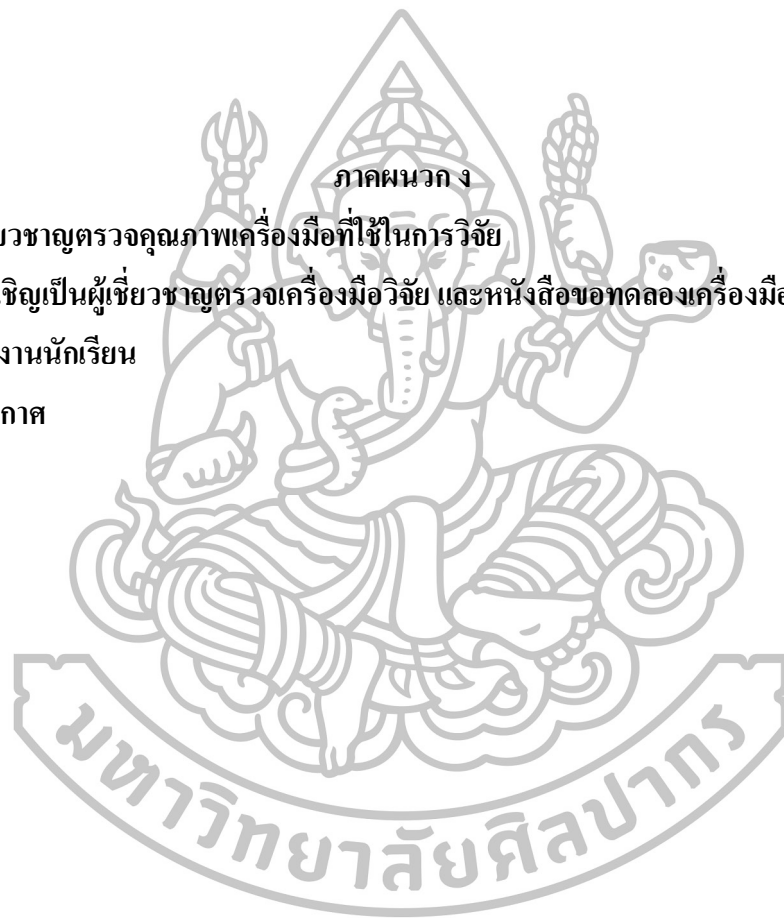
กลุ่มทดลอง	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D	t	p
ก่อนเรียน	32	15	7.88	1.81	-10.963	.000
หลังเรียน	32	15	11.03	1.67		

ตารางที่ 16 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

รายการ	\bar{X}	S.D	ระดับความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
ด้านการจัดกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้				
1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้น่าสนใจ	2.84	.37	เห็นด้วยมาก	(1)
2. ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเขียนได้ดียิ่งขึ้น	2.72	.52	เห็นด้วยมาก	(3)
3. มีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น	2.41	.62	เห็นด้วยปาน กลาง	(4)
4. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์	2.81	.47	เห็นด้วยมาก	(2)
รวม	2.70	.50	เห็นด้วยมาก	(2)
ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้				
5. รู้สึกสนุกสนานระหว่างเรียน	2.66	.55	เห็นด้วยมาก	(1)
6. กล้าแสดงออกในการนำเสนอผลงาน	2.53	.62	เห็นด้วยมาก	(2)
7. ทำทายความสามารถของนักเรียน	2.53	.62	เห็นด้วยปาน กลาง	(2)
รวม	2.67	.52	เห็นด้วยมาก	(3)
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
8. ได้ข้อคิดคติสอนใจ	2.78	.42	เห็นด้วยมาก	(2)
9. เรียนรู้กระบวนการทำงานกลุ่มได้ดียิ่งขึ้น	2.56	.56	เห็นด้วยมาก	(3)
10. เขียนนิทานได้ดียิ่งขึ้น	2.81	.40	เห็นด้วยมาก	(1)
รวม	2.72	.46	เห็นด้วยมาก	(1)
รวมทุกด้าน	2.67	.52	เห็นด้วยมาก	

ภาคผนวก ง

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และหนังสือขอทดลองเครื่องมือวิจัย
- ตัวอย่างผลงานนักเรียน
- ภาพบรรยากาศ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

.....

1. อาจารย์พิศวาท น้อยมณี

วุฒิ	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สาขาวิชาภาษาไทย) ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สาขาวิชาการสอนภาษาไทย)
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี

2. อาจารย์รัตนพร คำมูล

วุฒิ	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี (สาขาวิชาภาษาไทย) ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย)
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จังหวัดเลย

3. ดร.อรุณรัศมี บำรุงจิตร

วุฒิ	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (ปฐมนิเทศศึกษา) การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (การวิจัยการศึกษา) ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ (ปร.ต.) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี (ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้)
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านหมากแข้ง จังหวัดอุดรธานี

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / 1๕๑๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

24 มีนาคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์รัตนาพร คำมูล

ด้วยนางสาวเพชรรัตน์ ยูรี นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC” มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย ให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.0-3421-8788

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / 1700

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

24 มีนาคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์อรุณรัสมิ์ บำรุงจิตร

ด้วยนางสาวเพชรรัตน์ ยุธิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC” มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย ให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.0-3421-8788

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / 1701

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

24 มีนาคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์พิศวาท น้อยมณี

ด้วยนางสาวเพชรรัตน์ ยูรี นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC” มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย ให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.0-3421-8788

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/ 1702

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

24 มีนาคม 2558

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดแสมดำ

ด้วย นางสาวเพชรรัตน์ ยูรี นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC” มีความประสงค์จะขอตกลงเครื่องมือวิจัยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 ในโรงเรียนของท่าน ช่วงเดือนเมษายน 2558 เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้ทดลองเครื่องมือวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788 , 0-3424-3435

ปณิธานของบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ชื่อกลุ่ม..... กัญทิพย์
เลขที่..... 4/10/13/21

ใบงานที่ 1

เรื่อง นางฟ้า

คำสั่ง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาบทอ่านนิทานมหัศจรรย์

เรื่อง นางฟ้า แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

(ข้อละ 2 คะแนน)

1. นิทานเรื่องนี้เป็นเรื่องราว (แนวคิด/สารัตถะ) เกี่ยวกับอะไร

ความสับสนหัวใจ

2. ตัวละครในเรื่องมีอะไรบ้างและมีลักษณะนิสัยอย่างไร

เด็กสาวคนเล็ก	มีลักษณะ	ใจดี ใจดี
นางฟ้า	"	หึงหวงและรัก
ลูกสาวคนโต	"	รักสวย
หญิงหม้าย	"	รักสวย

3. ฉากในบทอ่านนิทานเรื่องนี้คืออะไร

ป่า ราชวัง บ้าน ตาน้ำ

4. บทอ่านนิทานเรื่องนี้มีการเปิดเรื่องอย่างไร

เปิดเรื่องโดยนางพรหมาย ตัวละคร

ชื่อกลุ่ม ทำนทำม
 เลขที่ 4

5. บทอ่านนิทานเรื่องนี้มีการลำดับเรื่องอย่างไร

ตั้งเวลา
ตามลำดับเวลา

6. บทอ่านนิทานเรื่องนี้มีการปิดเรื่องอย่างไร

ปิดเรื่องแทนโศกเศร้า

7. ข้อคิดคติสอนใจที่ได้รับจากบทอ่านนิทานเรื่อง นางฟ้า คืออะไร

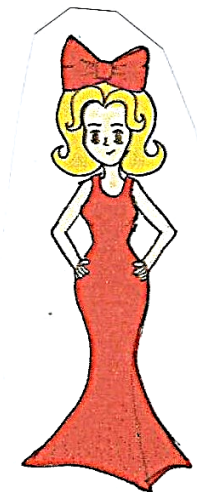
เชื่อฟัง มีน้ำใจ

ชื่อกลุ่ม... 6

เลขที่ 25/6/15/28

ใบงานที่ 1

เรื่อง ลูกออกตัณญู

คำสั่ง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาบทอ่านนิทานชีวิต

เรื่องลูกออกตัณญู แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ (ข้อละ 2 คะแนน)

1. นิทานเรื่องนี้เป็นเรื่องราว (แนวคิด/สารัตถะ) เกี่ยวกับอะไร

..ความอดทน.....

.....

.....

2. ตัวละครในเรื่องมีอะไรบ้างและมีลักษณะนิสัยอย่างไร

..พ่อ .. เป็นคนรักลูก .. พกทั้งสามด้ยงลูก ..

..แม่ .. เป็นคนโง่ทึ่เห็นแต่ตัว ..

..สามด้ยง .. เป็นคนใจดี .. เสียสละ ..

..พี่ .. เป็นคนรักลูก ..

3. หากในบทอ่านนิทานเรื่องนี้คืออะไร

..ม้าเหล็กโต ..

.....

.....

4. บทอ่านนิทานเรื่องนี้มีการเปิดเรื่องอย่างไร

..เมื่อโดมขรรษาด้ยงด้ยง ..

.....

.....

ชื่อกลุ่ม..... 6

เลขที่ 2316115128

5. บทอ่านนิทานเรื่องนี้มีการลำดับเรื่องอย่างไร

...ตามลำดับเวลา.....

6. บทอ่านนิทานเรื่องนี้มีการปิดเรื่องอย่างไร

...ปิดแล้ว.....

7. ข้อคิดคติสอนใจที่ได้รับจากบทอ่านนิทานชีวิตเรื่อง ลูกออกตัณญู คืออะไร

...อย่าคิดขโมยของพ่อแม่.....

ชื่อกลุ่ม... กัญชากลี
เลขที่... 4.10.13/21

ใบงานที่ 2
เรื่อง นิทานมหัศจรรย์ของกลุ่ม

คำสั่ง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนนิทานมหัศจรรย์โดยอาศัยต้นแบบ
นิทานเรื่อง นางฟ้า ความยาวประมาณ 1 หน้ากระดาษ ในเวลา 45 นาที

ชื่อเรื่อง... แม่ผดใจดีกับพ่อผดใจร้าย

ให้หญิงแม่ผดใจดีคิดว่าพ่อผดใจดีจะดูแลตัวเองอย่างไรบ้าง...
แต่ได้ๆ ฤดูๆ ขึ้นแม่ผดจะเอาหนวดมาใส่ให้พ่อผดของได้ๆ ฤดูๆ หนึ่งแต่ว่าง
หนึ่ง พ่อผดใจร้ายก็เลี้ยงคนมาเลี้ยงได้ๆ ฤดูๆ หนึ่งต่างแม่ผดใจดี ก็ชอบใจ
ไว้ได้... แต่ได้ๆ หนึ่ง พ่อผดใจร้ายจะเอาหนวดมาให้ได้ๆ ฤดูๆ หนึ่งแม่ผด
จะเอามาให้ได้ๆ ฤดูๆ หนึ่งแม่ผดใจดีว่าหนวดมากทำให้ง่วงแม่ผดใจดีทำงานแม่ผด
เอาหนวดมาให้ได้ๆ ฤดูๆ หนึ่งไปข้างพ่อผดแล้วจึงเกิดการต่อสู้กันแต่ด้วยแม่ผด
อยู่เหนือของพ่อผดทำให้นางแม่ผดใจดีแม่ผดใจดีของแม่ผดใจดีได้ก็อยู่ด้วย
กับพ่อผดใจดีนางสาว ส่วนแม่ผดใจดีไปแม่ผดใจดี อำนาจเป็นนางสาว เราขอความ
จนคือของพ่อผดใจดี
ข้อคิด... ไม่ควรคิดร้ายกับผู้อื่น เพราะจะทำให้ตัวเองเสียใจและพ่อแม่ที่รักต้องเสียใจ
ที่ดี

ชื่อกลุ่ม... อิงใบ
เลขที่ 29/9/17/32

ใบงานที่ 2
เรื่อง นิทานชีวิตของกลุ่ม

คำสั่ง: ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนนิทานชีวิตโดยอาศัยต้นแบบนิทาน
เรื่อง ลูกออกคัญญู ความยาวประมาณ 1 หน้ากระดาษ ในเวลา 45 นาที

ข้อเรื่อง เราควรมองข้ามข้อบกพร่องที่คนอื่นยกมาให้เรา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อคิด การทำความดีด้วยใจไม่หวังสิ่งตอบแทน คือการทำความดีจริง

ชื่อ [redacted] เลขที่ 20.....

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำสั่ง: ให้นักเรียนเขียนนิทานชีวิต ที่มีแนวคิดเกี่ยวกับความกตัญญู พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องและบอกข้อคิด ความยาวประมาณ 1 หน้ากระดาษ เวลา 45 นาที

ชื่อเรื่อง แม่ดีกับลูกกตัญญู.....

มีอยู่วันหนึ่งแม่กับลูกไปเที่ยวสวนผลไม้ที่สวนลุงอ้น แม่กับลูกก็เข้าไปเก็บมะม่วง มะพร้าวที่สวนลุงอ้นปลูกไว้ พอแม่กับลูกเก็บผลไม้เสร็จแล้วแม่กับลูกก็เดินกลับบ้าน พอถึงบ้านแม่ก็ถามลูกว่าลูกได้เก็บผลไม้มาฝากแม่กับคุณยายบ้างไหม ลูกก็บอกว่าได้เก็บผลไม้มาฝากแม่กับคุณยายแล้ว ลูกก็เดินไปส่งผลไม้ให้แม่กับคุณยาย แม่กับคุณยายก็ขอบคุณลูกมาก ลูกก็เดินกลับบ้านอย่างมีความสุข

ข้อคิด แม่ดีกับลูกกตัญญู.....

แบบทดสอบหลังเรียน

คำสั่ง : ให้นักเรียนเขียนนิทานชีวิต ที่มีแนวคิดเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ พร้อมทั้ง
ตั้งชื่อเรื่องและบอกข้อคิด ความยาวประมาณ 1 หน้ากระดาษ เวลา 45 นาที

ชื่อเรื่อง มวดีผิดใจไปแล้ว

ในวันเวลาเช้าตรู่วันจันทร์ "จ.ญ. จันทร์หอม" ได้ตื่นเช้าโงกตื่นนอนอย่างมีความสุข...
แต่ความสงบนั้นถูกรบกวนเพราะ "จันทร์หอม" เห็นเพื่อนคนหนึ่งชื่อ
"มวดี" กำลังขี่มอเตอร์ไซด์ที่มีควันของเครื่องยนต์... จันทร์หอมจึงร้อง
"หึ... มวดี... มวดี... มวดี" จึงวิ่งวิ่งหนีไปพร้อมเสียงโห่ร้องที่เข็ดหลาบนั้นทันที
จันทร์หอมจึงคิดในใจว่าจะไปบอกครูดีไหม... แต่แล้ว จันทร์หอมจึง
คิดได้ว่า จะไปเตือนมวดีก็... เพราะกลัวเพื่อนจะโกรธ... พอถึง
เวลาพักกลางวัน... คุณครูจึงประกาศว่า โจรสี่พันของครูหาย... ถ้าใครเจอ
ไปให้เดาว่าเป็น... ครูประกาศเสร็จแล้ว... ครูจึงปล่อยนักเรียนให้เดิน
หลังไปเรียน... ครูประกาศถึงเวลาพักเที่ยง... จันทร์หอมจึงวิ่งไปบอก
มวดีว่า เห็นมอเตอร์ไซด์ไปไหน... ถ้าไม่เจอบอกครูว่า มวดีเป็นคนดีไป
มวดีบอกกับจันทร์หอมว่า... ตัวเธอเองจะเอามอเตอร์ไซด์ไปคืนครูหรือจะ
เอาคืน... พอถึงตอนเช้าวันจันทร์... จันทร์หอมยังหวั่น มวดีนี่วิ่งหนี
โห่ร้องที่ลุ่มๆ... จันทร์หอมจึงตัดสินใจไปบอกครู... พอถึงเวลา
เช้าแล้วครูจึงประกาศให้มวดีเอามอเตอร์ไซด์ไปคืน... มวดีก็ไม่ยอมเอาไป
คืน... จนถึงเวลาพักเที่ยงมวดีก็เอามอเตอร์ไซด์ไปคืนให้ครู... แล้วเธอก็กับ
ครูว่า... เธอผิดใจไปแล้ว... และจะไม่ทำผิด... เธอสัญญา... ครูก็ให้โอกาสต่อ
มวดี... และต่อจากนั้น... มวดีก็ไม่ไปขโมยของของใครอีกเลย...
ข้อคิด... เราควรทำงานในคำสัญญาของตัวเองที่ได้ไว้กับผู้อื่น... เพราะ
ถ้าเราสัญญาในบางเรื่องแล้วไม่ทำตาม... คำสัญญา... ก็ไม่ใช่แล้ว

ภาพบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวเพชรรัตน์ ยูรี
ที่อยู่	269/2 ถนนเจริญรัฐ ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2544	สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาเลย จังหวัดเลย
พ.ศ. 2547	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเลยพิทยาคม จังหวัดเลย
พ.ศ. 2550	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเลยพิทยาคม จังหวัดเลย
พ.ศ. 2554	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ. 2554- พ.ศ. 2558	ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

